

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Μορφές Κόστους για τη λήψη αποφάσεων»
“FORMS OF COST FOR DECISION MAKING”**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ :
Δημητρόπουλος Αθανάσιος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ :
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Ν. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ Π. ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ

ΠΑΤΡΑ ΜΑΪΟΣ 2011 ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο προϋπολογισμός είναι το απαραίτητο και αποτελεσματικό μέσο για την σωστή λειτουργία μιας επιχείρησης. Είναι μια ποσοτική έκφραση του τρόπου δράσης για την επίτευξη των στόχων μιας επιχείρησης γι' αυτό θεωρείται ως προϋπόθεση ώστε να είναι σε θέση να υλοποιήσει επιθυμητά αποτελέσματα.

Η πτυχιακή εργασία που ακολουθεί αναφέρεται στον προϋπολογισμό των επιχειρήσεων και γίνεται προσπάθεια για αναλυτική παρουσίαση της σημασίας του. Αυτό επιτυγχάνεται με ανάλυση οικονομικών εννοιών, σχεδιαγράμματα και παράθεση παραδειγμάτων που αφορούν προϋπολογισμούς επιχειρήσεων.

Η εργασία υλοποιήθηκε από τους σπουδαστές Παπανδρέου Ν. Δημήτρη και Βλαχογιάννη Π. Σπυριδούλα σε συνεργασία με τον εισηγητή της Εργασίας κ. Δημητρακόπουλο Αθανάσιο.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον εισηγητή της εργασίας καθηγητή Κ^ο Δημητρόπουλο Αθανάσιο για την ευκαιρία που μας έδωσε να ασχοληθούμε με ένα τόσο ενδιαφέρον θέμα καθώς και για την ουσιαστική συμβολή και καθοδήγησή του στην ολοκλήρωση της εργασίας μας.

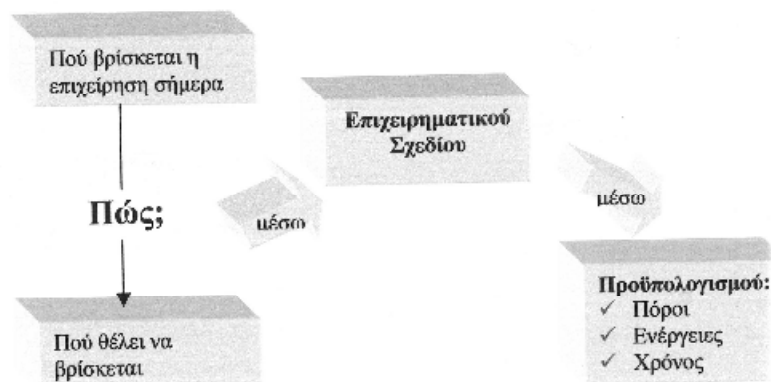
ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ύπαρξη και εξέλιξη κάθε ζωντανού οργανισμού οφείλεται στους στόχους του. Ειδικότερα για κάθε επιχείρηση, η οποία αποτελείται από πολλά επιμέρους μέλη (μέτοχοι, διοικητικό συμβούλιο, στελέχη, εργαζόμενοι κ.τ.λ.), οι στόχοι της αποτελούν μια επιμέρους συνισταμένη των δυνάμεων που την απαρτίζουν. Χάρη στον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση των στόχων μια επιχείρηση μπορεί να επιβιώσει και να αναπτυχθεί διαχρονικά σε ένα μεταβαλλόμενο χρονικό ορίζοντα, καθορίζοντας ανάλογα τις επιδιώξεις και τα μέσα δράσης της.

Μια επιχείρηση όμως για να λειτουργήσει αποτελεσματικά πρέπει να οργανώσει κατάλληλα τις λειτουργίες της (προγραμματισμός, οργάνωση, διοίκηση και έλεγχος) και τα διάφορα τμήματά της (παραγωγής, διάθεσης, έρευνας και ανάπτυξης κ.τ.λ.), ώστε να λειτουργήσει σαν ένα άρτιο συντονισμένο σύστημα. Και αυτό πρέπει να το πράξει κάτω από μια συγκεκριμένη στενότητα πόρων (ανθρώπινων, κεφαλαιουχικών και χρηματοδοτικών), τους οποίους θα κατανέμει σε κάθε επιμέρους λειτουργία της ύστερα από μια ανάλυση των δυνατοτήτων της και επιθυμιών της. Με αυτό τον τρόπο μόνο η επιχείρηση θα είναι σε θέση να υλοποιήσει επιθυμητά αποτελέσματα.

Η διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας και της υλοποίησης των επιθυμητών απαιτεί την ύπαρξη ενός σχεδίου. Μια επιχείρηση δεν μπορεί να λειτουργεί άναρχα αλλά ούτε βασιζόμενη στην τύχη. Το σχέδιο αυτό ονομάζεται **προϋπολογισμός (budget)** και αποτελεί ένα λεπτομερή οδηγό δράσης, ο οποίος αναφέρεται για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα για την επιχείρηση ως σύνολο αλλά και ως επιμέρους τμήματα.

Ο προϋπολογισμός αποτελεί την ποσοτική έκφραση του τρόπου δράσης για την επίτευξη των στόχων μιας επιχείρησης βάσει των συγκεκριμένων πόρων που διαθέτει. Δηλαδή αφού καθοριστεί στο σημείο που θέλει να πάει η επιχείρηση (βάσει του προγραμματισμού της), ο προϋπολογισμός απαντά στο **πώς** θα φτάσει η επιχείρηση στο σημείο αυτό (τι μέσα θα χρησιμοποιήσει, ποιες ενέργειες θα λάβει, πότε θα τις πραγματοποιήσει;).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Εισαγωγή	1
1. Κεφάλαιο 1 ^ο : Κατηγορίες κόστους	2
1.1 Πραγματικό κόστος	2
1.2 Πρότυπο κόστος	2
1.3 Κόστος παραγωγής	2
1.4 Κόστος ολικό ή κόστος εξόδων	2
1.5 Αρχικό κόστος	3
1.6 Κόστος εμπορικό	3
1.7 Προϋπολογιστικό κόστος	3
1.8 Κόστος μετατροπής	3
1.9 Κόστος λειτουργίας διάθεσης	3
1.10 Κόστος λειτουργίας διοίκησης	4
1.11 Κόστος χρηματοοικονομικής λειτουργίας	4
1.12 Κόστος λειτουργίας ερευνών και αναπτύξεως	4
2. Κεφάλαιο 2 ^ο : Προγραμματισμός και έλεγχος της δράσης των επιχειρήσεων	5
2.1 Έννοια και σκοπός του προϋπολογισμού	5
2.2 Κατάρτιση του προϋπολογισμού	6
2.3 Στατικοί και Ελαστικοί προϋπολογισμοί	9
3. Κεφάλαιο 3 ^ο : Ανάλυση κόστους και εσόδων σε συνάρτηση με τον όγκο παραγωγής – Νεκρό σημείο	12
3.1 Νεκρό σημείο	12
3.2 Βασικές προϋποθέσεις για να ισχύει το νεκρό σημείο του κύκλου εργασιών	13
3.3 Νεκρό σημείο του κύκλου εργασιών	14
3.4 Συμπεριφορά παγίων εξόδων	17
3.5 Νεκρό σημείο όταν έχουμε περισσότερα από ένα προϊόντα	18
4. Κεφάλαιο 4 ^ο : Προϋπολογισμοί επιχειρήσεων	20
4.1 Προϋπολογισμοί	20
4.2 Στάδια κατάρτισης του προϋπολογισμού	21
4.2.2 Ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής	28
4.2.3 Ποσοτικό πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών	28
4.2.4 Προϋπολογισμός αγοράς πρώτων υλών	28
4.2.5 Προϋπολογισμός ωρών άμεσης εργασίας	28
4.2.6 Προϋπολογισμός κόστους άμεσης εργασίας	28
4.2.7 Προϋπολογισμός γενικών βιομηχανικών εξόδων	28
4.2.8 Προϋπολογισμός δαπανών παραγωγής	28

4.2.9	Προϋπολογισμός εξόδων λειτουργίας διάθεσης	28
4.2.10	Προϋπολογισμός εξόδων διοικητικής λειτουργίας	28
4.2.11	Προϋπολογισμός επενδύσεων	29
4.2.12	Ταμειακός προϋπολογισμός	29
4.2.13	Γενικός προϋπολογισμός	29
5.	Κεφάλαιο 5 ^ο : Πρακτικό παράδειγμα βιομηχανικής επιχείρησης	68
6.	Βιβλιογραφία	93

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο προϋπολογισμός είναι ένα σχέδιο για τις μελλοντικές δραστηριότητες ενός οργανισμού. Μπορεί να εκφραστεί με διάφορους τρόπους αλλά κυρίως εκφράζεται με οικονομικούς όρους επειδή έτσι μπορούν να περιγραφούν όλες οι πτυχές μιας επιχείρησης. Πολλά μη οικονομικά ή ποσοτικά μεγέθη μπορούν και πρέπει να ενσωματωθούν στο σχέδιο ώστε αυτό να γίνει σχετικό με την επιχείρηση.

Ο προϋπολογισμός είναι ένα πρότυπο σχέδιο με το οποίο κάθε επιχείρηση μπορεί σοβαρά να υπολογίσει την παρούσα κατάσταση σε ένα εναλλασσόμενο περιβάλλον και να προετοιμάσει ένα στρατηγικό σχέδιο για να κλείσει το χάσμα μεταξύ επιθυμητών και πιθανών αποτελεσμάτων.

Ο προϋπολογισμός συνίσταται σε μια σημαντική τεχνική που βοηθά την διοίκηση

α) πιέζοντας τους διευθυντές να προγραμματίσουν έγκαιρα και να μειώσουν τον αριθμό των ειδικών αποφάσεων

β) διευκολύνοντας την επικοινωνία καθώς η κορυφή της διοίκησης θέτει στόχους και τα άλλα μέλη της επιχειρησιακής ομάδας επισημαίνουν τα προβλήματα και τις ευκαιρίες που βλέπουν μπροστά

γ) ενισχύοντας τη συνεργασία σαν ξεχωριστά λειτουργικά τμήματα παρέχοντας την ατομική τους συνεισφορά η οποία πρέπει να απορροφηθεί και να διευθετηθεί κατά την επεξεργασία του προϋπολογισμού

δ) με το να τίθενται σαφείς στόχοι οι οποίοι εάν τεθούν σε κατάλληλο επίπεδο δυσκολίας να γίνονται αποδεκτοί από τους διευθυντές και να αποτελούν κίνητρο

ε) παρέχοντας πρότυπα σχέδια τα οποία μπορεί να χρησιμοποιηθούν σαν μέρος της διαδικασίας ελέγχου και

στ) παρέχοντας κριτήρια με τα οποία οι διευθυντές και η ατομική και τμηματική τους παρουσία μπορούν να αξιολογηθούν και να γίνεται έλεγχος παρουσίας και παρακολούθησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΣΤΟΥΣ

Μερικές βασικές κατηγορίες κόστους

1.1 Πραγματικό (ιστορικό) Κόστος

Είναι αυτό που σχηματίζεται από στοιχεία ομαλά και πραγματικά. Είναι δηλαδή απαλλαγμένο από υπολογιστικά έξοδα. Π.χ. τόκους ιδίων κεφαλαίων, ασφάλιστρα και αμοιβές επιχειρηματία και γενικά από έξοδα με ανώμαλο χαρακτήρα.

1.2 Πρότυπο Κόστος

Είναι εκείνο που καταρτίζεται και προσδιορίζεται πριν πραγματοποιηθεί, με υπολογισμούς και μετρήσεις και βασίζεται σε εξειδικευμένους υπολογισμούς που γίνονται έπειτα από πραγματικές μετρήσεις.

Με τον προσδιορισμό του πρότυπου κόστους επιχειρείται ο καθορισμός του ακριβούς ύψους του κόστους.

Το πρότυπο κόστος, αποτελεί σταθερό κοστολογικό μέγεθος (επαληθευμένα πραγματοποιήσιμο) με το οποίο συγκρίνεται το πραγματικό κόστος για τον προσδιορισμό των αποκλίσεων (διαφορών).

Η ανάλυση των αποκλίσεων κατά πηγή προελεύσεως, αποτελεί τη βάση ελέγχου του πραγματικού κόστους και μέσω αυτού, της αποτελεσματικότητας ολόκληρης της εκμεταλλεύσεως και των λειτουργικών της υποδιαίρέσεων.

1.3 Κόστος Παραγωγής

Είναι εκείνο που πραγματοποιείται για την παραγωγή ενός ενδιάμεσου ή τελικού προϊόντος ή για την παραγωγή του σε μία ή περισσότερες φάσεις ή στάδια παραγωγής. Δηλαδή αξία υλικών, εργατικών και γενικών βιομηχανικών εξόδων.

Το κόστος παραγωγής δεν επιβαρύνεται με έξοδα διοικητικής λειτουργίας ή ερευνών, ή χρηματοοικονομικά ή λειτουργίας αποθηκών κ.λπ.

1.4 Κόστος ολικό ή Κόστος εξόδων

Είναι το συνολικό ποσό εξόδων που βαρύνει τα οργανικά έσοδα μιας περιόδου και διαμορφώνει το αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως (κέρδος ή ζημία) της περιόδου αυτής.

Στο κόστος αυτό περιλαμβάνονται τα έξοδα όλων των τμημάτων της επιχείρησης.

1.5 Κόστος αρχικό

Είναι εκείνο που σχηματίζεται από τα άμεσα υλικά π.χ. πρώτες και βοηθητικές ύλες που ενσωματώνονται στο προϊόν που παράγεται και την άμεση εργασία, π.χ. το πραγματικό κόστος σε εργατικά μέχρι να δοθεί ένα προϊόν στην παραγωγή προς κατεργασία.

1.6 Κόστος εμπορικό

Είναι εκείνο που προκύπτει, αν στο κόστος παραγωγής ή αγοράς των πωλημένων, προστεθούν και όλα τα έξοδα (άμεσα και έμμεσα) της λειτουργίας διαθέσεως. Το κόστος αυτό χρησιμεύει για την διαμόρφωση της τιμής πώλησεως και όχι παραγωγής προϊόντων.

1.7 Προϋπολογιστικό κόστος

Είναι εκείνο που καταρτίζεται πριν πραγματοποιηθεί η παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, ενός έργου, ή πριν λειτουργήσει μια υπηρεσία ή πριν πραγματοποιηθεί μια δραστηριότητα.

Το προϋπολογιστικό κόστος, προσδιορίζεται με βάση τα δεδομένα παρελθόντος και τις συνθήκες που προβλέπεται να διαμορφωθούν κατά τη χρονική περίοδο πραγματοποιήσεώς του.

Με το προϋπολογιστικό κόστος, επιχειρείται η πρόβλεψη του ύψους του κόστους.

1.8 Κόστος Μετατροπής

Είναι το σύνολο των ομαλών εξόδων που πραγματοποιούνται στο στάδιο μετατροπής της πρώτης ύλης σε έτοιμο προϊόν ή της μετατροπής ενός υλικού από τη μια μορφή στην άλλη, κατά τη διάρκεια ενός σταδίου ή φάσεων κατεργασίας. Π.χ. Έξοδα συντηρήσεως, επισκευών, σχεδιασμού, προγραμματισμού, ποιοτικού ελέγχου και υπηρεσίας γενικών καθηκόντων του εργοστασίου.

1.9 Κόστος λειτουργίας διαθέσεως

Είναι τα έξοδα που γίνονται για την προώθηση, προετοιμασία και πραγματοποίηση των πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης. Το κόστος αυτό δεν βαρύνει το κόστος παραγωγής.

1.10 Κόστος λειτουργίας διοικήσεως

Είναι τα έξοδα που γίνονται για τη λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών της επιχείρησης.

Στο κόστος αυτό περιλαμβάνονται τα οργανικά έξοδα έπειτα από την κατάταξή τους, σύμφωνα με τον προορισμό τους.

Το κόστος διοικήσεως δεν βαρύνει το κόστος παραγωγής.

1.11 Κόστος χρηματοοικονομικής λειτουργίας

Είναι τα έξοδα δανειακού κεφαλαίου της επιχειρήσεως και τα έξοδα που γίνονται για τη λειτουργία των χρηματοδοτικών υπηρεσιών της. Τα έξοδα αυτά δεν βαρύνουν το κόστος παραγωγής.

1.12 Κόστος λειτουργίας ερευνών και αναπτύξεως

Είναι τα έξοδα που γίνονται για τη λειτουργία ερευνών και αναπτύξεως. Τα έξοδα αυτά βαρύνουν την παραγωγή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

2.1 Έννοια και Σκοπός του Προϋπολογισμού

Ο προγραμματισμός των επιχειρήσεων επιτυγχάνεται με την κατάρτιση προϋπολογισμών που αναφέρονται στις μελλοντικές δραστηριότητές τους. Ο προϋπολογισμός είναι η ποσοτική έκφραση του προγράμματος δράσης το οποίο σκοπεύει να ακολουθήσει η επιχείρηση. Ο προϋπολογισμός αναφέρεται συνήθως στο επόμενο έτος. Είναι όμως δυνατόν η διοίκηση της επιχείρησης να έχει καταρτίσει προγράμματα μεγαλύτερα του έτους σχετικά με ορισμένες δραστηριότητές της όπως π.χ. επενδυτικά, εκπαιδευτικά ή ερευνητικά προγράμματα. Στις περιπτώσεις αυτές ο ετήσιος προϋπολογισμός θα συμπεριλάβει τμήμα μόνο από τα μακροχρόνια αυτά προγράμματα.

Πολλές φορές επικρατεί η γνώμη ότι ο προϋπολογισμός είναι χρήσιμος μόνο στις μεγάλες επιχειρήσεις. Αυτό δεν είναι τελείως ακριβές διότι όλες οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, έχουν ανάγκη από προγραμματισμό για να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν. Είναι όμως αναμφισβήτητο γεγονός ότι όσο μεγαλύτερη είναι η επιχείρηση τόσο λεπτομερέστεροι και ογκωδέστεροι είναι οι προϋπολογισμοί που θα πρέπει να καταρτισθούν.

Ο σκοπός ενός προϋπολογισμού είναι τριπλός:

- (α) Υποχρεώνει τα υπεύθυνα στελέχη της επιχείρησης να καταρτίσουν προγράμματα δράσης.
- (β) Παρέχει την βάση ως προς την οποία θα συγκριθούν τα πραγματικά απολογιστικά στοιχεία τα σχετικά με την δραστηριότητα της επιχείρησης στο τέλος της περιόδου και
- (γ) Προκαλεί την συνεργασία και το συντονισμό των διαφόρων τομέων της επιχείρησης.

Σχετικά με τον τριπλό αυτό σκοπό του προϋπολογισμού σημειώνονται τα εξής:

1. Τα υπεύθυνα στελέχη των επιχειρήσεων, εξαιτίας του φόρτου της καθημερινής εργασίας, βλέπουν μάλλον με αντιπάθεια την υποχρέωση που έχουν να καταρτίσουν προγράμματα δράσης. Για τον λόγο αυτό, όταν μία επιχείρηση εφαρμόζει το σύστημα του προγραμματισμού της δράσης της μέσω προϋπολογισμών, υποχρεώνει τα στελέχη της να καταρτίσουν προγράμματα μελλοντικής δράσης. Με την κατάρτιση όμως των προγραμμάτων αυτών τίθενται συγχρόνως και οι στόχοι κάθε ενός υπευθύνου στελέχους της επιχείρησης.
2. Με τον καθορισμό του στόχου κάθε ενός τομέα (ή τμήματος) της επιχείρησης δημιουργείται συγχρόνως η βάση ως προς την οποία θα μετρηθεί η αποδοτικότητά του. Η βάση αυτή είναι καλύτερη από οποιαδήποτε άλλη που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί. Εάν π.χ. υποτεθεί, ότι η διεύθυνση του

μηχανογραφικού κέντρου μιας επιχείρησης ξόδεψε για το χαρτί εκτύπωσης 20.000 δρχ. φέτος έναντι 25.000 δρχ. που είχε ξοδέψει πέρυσι, η καλή εντύπωση που δημιουργείται εκ πρώτης όψεως αλλάζει τελείως εάν ο προϋπολογισμός για την συγκεκριμένη αυτή δαπάνη ήταν μόνο 10.000 δρχ.

3. Το άθροισμα των στόχων όλων των τομέων της επιχείρησης αποτελεί τελικά τον στόχο ολόκληρης της επιχείρησης.
4. Επειδή υπάρχει λειτουργική σχέση μεταξύ των τομέων ή τμημάτων μιας επιχείρησης, θα υπάρξει εκ των πραγμάτων και συνεργασία μεταξύ τους τόσο ως προς την κατάρτιση όσο και ως προς την εφαρμογή του προϋπολογισμού. Έχει συμβεί συχνά παλιές αδυναμίες επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων να εξαφανίζονται από την στιγμή που τα τμήματα αυτά πρέπει να εφαρμόσουν τον προϋπολογισμό της επιχείρησης.

2.2 Κατάρτιση του προϋπολογισμού

Ο γενικός προϋπολογισμός της επιχείρησης αποτελείται από πολλούς επί μέρους προϋπολογισμούς. Αναλυτικότερα, οι προϋπολογισμοί αυτοί είναι:

- Προϋπολογισμός Πωλήσεων
- Προϋπολογισμός Παραγωγής (δηλαδή προϋπολογισμός για τις αγορές πρώτων υλών, τις αναλώσεις πρώτων υλών, το κόστος άμεσης εργασίας, τα γενικά βιομηχανικά έξοδα)
- Προϋπολογισμός Κόστους Πωληθέντων
- Προϋπολογισμός Γενικών Εξόδων Πωλήσεων
- Προϋπολογισμός Γενικών Εξόδων Διοίκησης
- Προϋπολογισμός Οικονομικού Αποτελέσματος
- Ταμειακός Προϋπολογισμός (δηλαδή προϋπολογισμός των εισπράξεων, των πληρωμών, των αναγκών βραχυπρόθεσμου δανεισμού, του κόστους χρηματοδότησης)
- Προϋπολογισμός Τελικού Αποθέματος Ετοιμών Προϊόντων
- Προϋπολογιστικός Ισολογισμός.

Πριν αρχίσουν να καταρτίζονται οι επί μέρους αυτοί προϋπολογισμοί των τμημάτων η διοίκηση πρέπει να θέσει τους στόχους της επιχείρησης για το επόμενο έτος. Οι στόχοι αυτοί μπορεί να αναφέρονται σε ποσότητες πωλήσεων ή σε ύψος κερδών που πρέπει να πραγματοποιηθούν.

Όταν τεθούν οι στόχοι ολόκληρης της επιχείρησης από την διοίκηση, ο υπεύθυνος κάθε τομέα πρέπει να αρχίσει να συντάσσει τον δικό του επί μέρους προϋπολογισμό. Το τμήμα των πωλήσεων είναι εκείνο που πρέπει να ετοιμάσει πρώτο τον προϋπολογισμό του, διότι για να πραγματοποιηθούν οι στόχοι της επιχείρησης πρέπει να εξασφαλισθούν πωλήσεις των προϊόντων τα οποία παράγει.

Ο προϋπολογισμός των πωλήσεων συντάσσεται, στην αρχή με βάση ποσοτικά και όχι χρηματικά μεγέθη. Γίνεται δηλαδή πρώτα ο προσδιορισμός

των ποσοτήτων των προβλεπομένων πωλήσεων κάθε ενός από τα προϊόντα που παράγει η επιχείρηση.

Το τμήμα των πωλήσεων επίσης πρέπει να προβλέψει για το τελικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων τα οποία πρέπει να υπάρχουν στο τέλος της περιόδου στην οποία αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

Οι ποσοτικές προβλέψεις μετατρέπονται στη συνέχεια σε χρηματικά μεγέθη με βάση τις προβλεπόμενες τιμές πωλήσεως των διαφόρων προϊόντων.

Με βάση τις ποσοτικές προβλέψεις του τμήματος πωλήσεων, η τεχνική διεύθυνση της επιχείρησης θα καταρτίσει τον δικό της ποσοτικό προϋπολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη το αρχικό απόθεμα των ετοιμών προϊόντων που υπάρχουν. Ο προϋπολογισμός του τεχνικού τμήματος της επιχείρησης πρέπει να περιέχει προβλέψεις σχετικά (α) με τις πρώτες ύλες και τα άλλα υλικά τα οποία απαιτούνται για να παραχθεί η προβλεπόμενη ποσότητα, (β) με το εργατικό δυναμικό το οποίο θα απαιτηθεί και (γ) με τα υπόλοιπα γενικά βιομηχανικά έξοδα της παραγωγής.

Οι προϋπολογισμοί των πωλήσεων και της παραγωγής θα συγκεντρωθούν από το τμήμα προγραμματισμού της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν προϋπολογισμούς διαθέτουν αρμόδια τμήματα που έχουν την ευθύνη της σύνθεσης των προϋπολογιστικών δεδομένων τα οποία προέρχονται από τους διάφορους τομείς της επιχειρήσεως. Το τμήμα προγραμματισμού θα ετοιμάσει τον προϋπολογισμό του κόστους πωληθέντων, δηλαδή θα μετατρέψει τα ποσοτικά μεγέθη του προϋπολογισμού της τεχνικής διεύθυνσεως σε χρηματικά μεγέθη.

Στη συνέχεια πρέπει να καταρτισθούν από τους υπευθύνους όλων των υπολοίπων τομέων της επιχείρησης οι προϋπολογισμοί των δαπανών τις οποίες προβλέπουν ότι θα πραγματοποιήσουν. Και αυτοί οι προϋπολογισμοί θα καταλήξουν στο τμήμα προγραμματισμού το οποίο έτσι είναι σε θέση να καταρτίσει το προϋπολογιστικό αποτέλεσμα για την περίοδο στην οποία αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στο όλο πλαίσιο της καταρτίσεως του γενικού προϋπολογισμού της επιχειρήσεως σημαντικό ρόλο παίζει η κατάρτιση του προϋπολογιστικού ταμειακού προγράμματος από την οικονομική διεύθυνση της επιχείρησης. Η οικονομική διεύθυνση δηλαδή προϋπολογίζει την ταμειακή κατάσταση της επιχειρήσεως προσδιορίζοντας έτσι τα ανοίγματα μεταξύ εισροών και εκροών που θα δημιουργηθούν κατά την περίοδο του προϋπολογισμού. Εάν οι εισροές είναι μεγαλύτερες από τις εκροές η οικονομική διεύθυνση πρέπει να προγραμματίσει πως θα χρησιμοποιήσει τα ρευστά διαθέσιμα της επιχείρησης. Εάν αντιθέτως οι εισροές είναι μικρότερες από τις εκροές, η οικονομική διεύθυνση πρέπει να προγραμματίσει πως θα βρεθούν τα κεφάλαια για να αντιμετωπισθούν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης και πιο θα είναι το κόστος τους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση τα χρηματοοικονομικά έξοδα βραχυπροθέσμου δανεισμού που θα δημιουργηθούν πρέπει να ληφθούν

υπόψη στον υπολογισμό του προϋπολογιστικού αποτελέσματος που αναφέρθηκε προηγουμένως.

Η διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού της επιχειρήσεως ολοκληρώνεται με την κατάρτιση του προϋπολογιστικού ισολογισμού.

Το άθροισμα των αρχικών επί μέρους προϋπολογισμών των τομέων της επιχείρησης θα αποτελέσει τον γενικό προϋπολογισμό της. Είναι όμως πολύ πιθανόν το προϋπολογιστικό αποτέλεσμα να μην είναι ικανοποιητικό και να μην συμπίπτει με τους στόχους που έχει θέση η διοίκηση της επιχείρησης. Εάν συμβεί κάτι τέτοιο, οι υπεύθυνοι των τομέων της επιχείρησης πρέπει να συζητήσουν μεταξύ τους τις πιθανές λύσεις που πρέπει να δοθούν για να βελτιωθεί το προϋπολογιστικό αποτέλεσμα. Ίσως π.χ. να πρέπει να αναμορφωθούν οι τιμές πωλήσεως των προϊόντων, ή να πρέπει να αρχίσει μία διαφημιστική εκστρατεία για να τονωθούν οι πωλήσεις. Ίσως, να πρέπει να γίνουν περικοπές στις προβλέψεις των δαπανών που έχει προγραμματίσει κάθε τομέας της επιχείρησης. Οι διάφορες αυτές περιπτώσεις συζητούνται και προετοιμάζονται οι προτάσεις που θα γίνουν προς την διοίκηση της επιχείρησης. Η διοίκηση, αφού ακούσει τις προτάσεις των αρμοδίων διευθυντών θα αποφασίσει τελικά τι πρέπει να γίνει. Σε πολλές περιπτώσεις αποφασίζεται η αναμόρφωση των αρχικών στόχων, εφ' όσον αποδεικνύονται ανέφικτοι. Αφού οριστικοποιηθούν κατ' αυτό τον τρόπο οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν, κάθε αρμόδιος αναμορφώνει με την σειρά του τον προϋπολογισμό της δικής του ευθύνης και το τμήμα προγραμματισμού προετοιμάζει τον οριστικό προϋπολογισμό της επιχείρησης, ο οποίος, αφού εγκριθεί από την διοίκηση, γίνεται ο «στόχος» που πρέπει να επιτευχθεί.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η αναμόρφωση του αρχικού προϋπολογισμού μπορεί να γίνει όχι μόνο μία αλλά περισσότερες φορές μέχρι να παρουσιασθεί το αποτέλεσμα που θα είναι ικανοποιητικό για την διοίκηση της επιχείρησης. Επειδή και ο χρόνος που απαιτείται για την κατάρτιση των επί μέρους προϋπολογισμών είναι αρκετός αλλά και οι διάφορες αναθεωρήσεις του γενικού προϋπολογισμού της επιχείρησης μπορεί να απαιτήσουν ένα σημαντικό χρονικό διάστημα, η διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού του επομένου έτους αρχίζει συνήθως τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους, έτσι ώστε ο προϋπολογισμός της επιχείρησης να είναι έτοιμος στην αρχή του επομένου έτους στο οποίο αναφέρεται.

Περιοδικά (δηλ. κάθε μήνα ή τρίμηνο) γίνεται ο απολογισμός του προϋπολογισμού. Ο απολογισμός συνίσταται στην σύγκριση των πραγματικών απολογιστικών δεδομένων προς τα προϋπολογισμένα. Από την σύγκριση αυτή προκύπτουν αποκλίσεις. Οι υπεύθυνοι των τομέων της επιχείρησης πρέπει να δικαιολογήσουν τις αποκλίσεις αυτές. Εάν οι αποκλίσεις είναι σημαντικές και κρίνεται ότι οι στόχοι που έχουν τεθεί δεν πρόκειται να πραγματοποιηθούν πρέπει να γίνει αναθεώρηση του προϋπολογισμού, πράγμα το οποίο σημαίνει στην πραγματικότητα κατάρτιση ενός νέου προϋπολογισμού. Κατ' αυτό τον τρόπο ολόκληρη η δραστηριότητα της επιχείρησης είναι υπό έλεγχο και στην

περίπτωση όπου κάτι δεν πάει σύμφωνα με το πρόγραμμα, υπάρχει η ευχέρεια να ληφθούν έγκαιρα διορθωτικά μέτρα.

2.3 Στατικοί και Ελαστικοί Προϋπολογισμοί

Στατικός ονομάζεται ο προϋπολογισμός που αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο δραστηριότητας. Παράδειγμα:

Έστω, ότι ο στατικός προϋπολογισμός των γενικών βιομηχανικών εξόδων του τμήματος παραγωγής μιας επιχείρησης αναφέρεται σε 8.000 ώρες άμεσης εργασίας και έχει ως εξής:

Στατικός Προϋπολογισμός Γ.Β.Ε., 19X8

Έμμεση Εργασία	5.000 Δρχ.
Έξοδα Συντήρησης	2.000 »
Μεταβλητό Κόστος	7.000 Δρχ.
Ενοίκιο Εργοστασίου	500 Δρχ.
Αποσβέσεις Μηχανημάτων	200 »
Σταθερό Κόστος	700 Δρχ.
Συνολικά Γ.Β.Ε.	7.700 Δρχ.

Έστω επίσης ότι στο τέλος του 19X8 τα απολογιστικά στοιχεία δείχνουν ότι το τμήμα εργάσθηκε 6.000 ώρες άμεσης εργασίας με τα εξής αποτελέσματα:

	Πραγματικά	Προϋπολογισμού	Απόκλιση
Έμμεση Εργασία	Δρχ. 4.000	Δρχ. 5.000	Δρχ. 1.000 E
Έξοδα Συντήρησης	» 1.000	» 2.000	» 1.000 E
Μεταβλητό Κόστος	Δρχ. 5.000	Δρχ. 7.000	Δρχ. 2.000 E
Ενοίκιο Εργοστασίου	Δρχ. 500	Δρχ. 500	—
Αποσβέσεις Μηχανημάτων	» 200	» 200	—
Σταθερό Κόστος	Δρχ. 700	Δρχ. 700	—
Συνολικά Γ.Β.Ε.	Δρχ. 5.700	Δρχ. 7.700	Δρχ. 2.000 E

Η σύγκριση των πραγματικών στοιχείων με τα προϋπολογιστικά στοιχεία ενός στατικού προϋπολογισμού μπορεί να γίνει μόνο εάν το τμήμα εργάσθηκε στο επίπεδο δραστηριότητας για το οποίο έγινε ο προϋπολογισμός. Στην προκειμένη περίπτωση οι προσδιοριζόμενες αποκλίσεις δεν μπορούν να χρησιμεύσουν για τον έλεγχο της αποδοτικότητας του τμήματος. Ο λόγος είναι ότι επιχειρείται μία σύγκριση μεταξύ πραγματικών στοιχείων τα οποία αναφέρονται σε επίπεδο δραστηριότητας 6.000 ωρών αμέσου εργασίας και προϋπολογιστικών στοιχείων τα οποία αναφέρονται σε επίπεδο δραστηριότητας 8.000 ωρών αμέσου εργασίας.

Το μειονέκτημα αυτό του στατικού προϋπολογισμού καλύπτει ο ελαστικός προϋπολογισμός. Ελαστικός προϋπολογισμός είναι εκείνος που αναφέρεται σε διάφορα επίπεδα δραστηριότητας.

Σε έναν ελαστικό προϋπολογισμό τα μεταβλητά γενικά βιομηχανικά έξοδα μεταβάλλονται ανάλογα με το επίπεδο δραστηριότητας. Κατ' αυτό τον τρόπο η σύγκριση μεταξύ πραγματικών και προϋπολογιστικών στοιχείων γίνεται για το ίδιο επίπεδο δραστηριότητας και έτσι είναι δυνατόν να δοθούν εξηγήσεις για τις αποκλίσεις που παρουσιάζονται.

Ο ελαστικός προϋπολογισμός του τμήματος παραγωγής του παραδείγματος είναι ο εξής.

Ελαστικός Προϋπολογισμός Γ.Β.Ε., 19X8

	Επίπεδο Δραστηριότητας					
	6.000		8.000		10.000	
	Δρχ.	Δρχ.	Δρχ.	Δρχ.	Δρχ.	Ανά Ώρα Αμ. Εργασ.
Ώρες Αμέσου Εργασίας						
Έμμεση Εργασία	3.750	5.000	6.250	0,625		
Έξοδα Συντήρησης	1.500	2.000	2.500	0,250		
Μεταβλητό Κόστος	5.250	7.000	8.750	0,875		
	Ανά Έτος					
Ενοίκιο Εργοστασίου	500	500	500	500		
Αποσβέσεις μηχανημάτων	200	200	200	200		
Σταθερό Κόστος	700	700	700	700		
Συνολικά Γ.Β.Ε.	5.950	7.700	9.450			

Η εξίσωση του προϋπολογισμού των συνολικών γενικών βιομηχανικών εξόδων της επιχείρησης του παραδείγματος είναι: προϋπολογισμός Γ.Β.Ε. = 0,875 δρχ./ώρα άμεσης εργασίας + 700 δρχ./έτος.

Η σύγκριση μεταξύ πραγματικών και προϋπολογιστικών στοιχείων καταλήγει στις εξής αποκλίσεις:

	Πραγματικά	Προϋπολογισμός	Απόκλιση
Έμμεση Εργασία	Δρχ. 4.000	Δρχ. 3.750	Δρχ. 250 Δ
Έξοδα Συντηρήσεως	» 1.000	» 1.500	» 500 Ε
Μεταβλητό Κόστος	Δρχ. 5.000	Δρχ. 5.250	Δρχ. 250 Ε
Ενοίκιο Εργοστασίου	Δρχ. 500	Δρχ. 500	—
Αποσβέσεις Μηχανημάτων	» 200	» 200	—
Σταθερό Κόστος	Δρχ. 700	Δρχ. 700	—
Συνολικά Γ.Β.Ε.	Δρχ. 5.700	Δρχ. 5.950	Δρχ. 250 Ε

Οι αποκλίσεις που προκύπτουν όταν χρησιμοποιούνται δεδομένα του ελαστικού προϋπολογισμού είναι διαφορετικές από αυτές που υπολογίσθηκαν με βάση τα στοιχεία του στατικού προϋπολογισμού για τους λόγους που αναφέρθηκαν ήδη. Η ανάλυση των αποκλίσεων αυτών μπορεί να γίνει σύμφωνα με όσα έχουν διατυπωθεί στην παράγραφο 4.3.6.

Στο πιο πάνω παράδειγμα το επίπεδο δραστηριότητας εκφράσθηκε σε ώρες άμεσης εργασίας. Η ανάλυση που έγινε θα ήταν η ίδια εάν η

δραστηριότητα είχε εκφραστεί σε άλλη βάση, πχ. μονάδες παραγομένου προϊόντος ή ώρες λειτουργίας των μηχανημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΟΓΚΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – ΝΕΚΡΟ ΣΗΜΕΙΟ

3.1 ΝΕΚΡΟ ΣΗΜΕΙΟ (ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΚΕΡΔΟΥΣ, ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΓΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ)

Ένα πρόβλημα που πρέπει να λύσουμε για να βρούμε την αποδοτικότητα μιας επιχειρήσεως, να ελέγξουμε την δράση της καθώς και για να λάβουμε αποφάσεις, είναι το πρόβλημα του κόστους και των εσόδων σε συνάρτηση με τον όγκο παραγωγής (σε συνάρτηση με την κυμαινόμενη δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας).

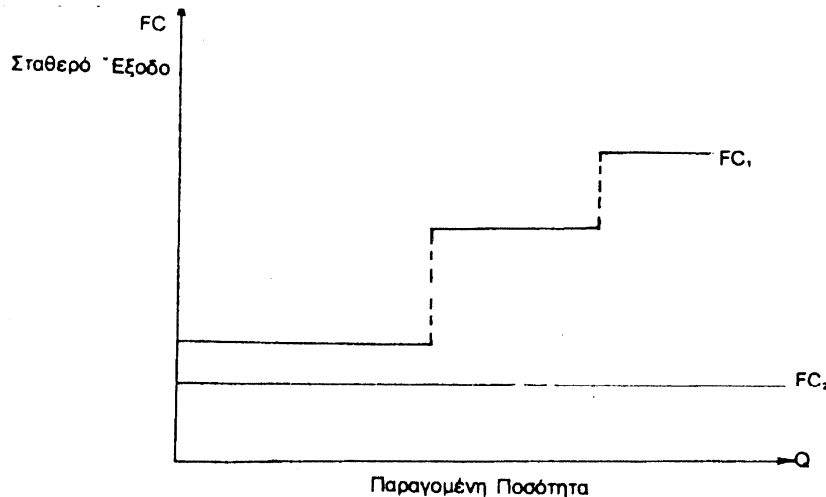
Κανονικά, η αύξηση του όγκου των πωλήσεων συνεπάγεται την αύξηση των κερδών, ενώ η αύξηση του όγκου παραγωγής συνεπάγεται την αύξηση του κόστους. Αυτό όμως δεν συμβαίνει πάντοτε.

Για να προχωρήσουμε σε μια ανάλυση του κόστους και των εσόδων σε συνάρτηση με τον όγκο παραγωγής, θα πρέπει να διαχωρίσουμε τα έξοδα με κριτήριο την συμπεριφορά των σε σχέση με τον όγκο παραγωγής (σε σχέση με την κυμαινόμενη δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας).

Με αυτό το κριτήριο διακρίνουμε τα έξοδα σε σταθερά και μεταβλητά.

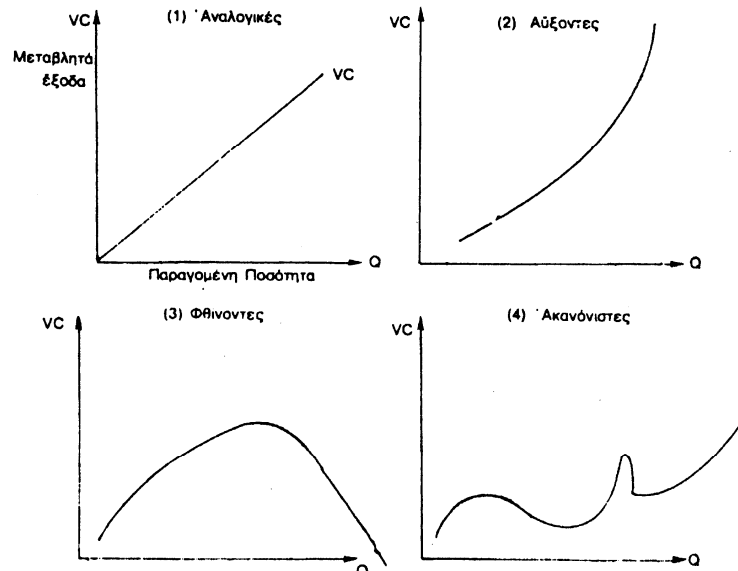
Σταθερά είναι τα έξοδα που σαν σύνολο δεν μεταβάλλονται (μέσα σε ορισμένα όρια) με τις μεταβολές του βαθμού δραστηριότητας. Είναι αυτά που δεν μεταβάλλονται όταν αυξάνει η παραγωγή αλλά μόνο μέχρι ένα ορισμένο σημείο.

Πέρα από το σημείο αυτό αυξάνουν και μετά παραμένουν αμετάβλητα και ανεξάρτητα από το ύψος της παραγωγικής διαδικασίας μέχρι ένα υψηλότερο σημείο. Π.χ. το ενοίκιο του βιομηχανοστασίου είναι σταθερή δαπάνη για παραγωγή, ως πούμε από 0 ως 100.000 μονάδες. Για παραγωγή μεγαλύτερη από 100.000 μονάδες η επιχείρηση θα αναγκαστεί να νοικιάσει κι άλλες εγκαταστάσεις κι επομένως το ποσό που καταβάλλει για ενοίκια θα μεταβληθεί.

Μεταβλητά έξοδα είναι εκείνα που αυξομειώνονται ανάλογα με τις μεταβολές του βαθμού δραστηριότητας της επιχειρήσεως.

Τα μεταβλητά έξοδα διακρίνονται σε αναλογικά, αύξοντα, φθίνοντα και ακανόνιστα ή παλίνδρομα.

Εκτός από τις κατηγορίες εξόδων που προαναφέρθηκαν γίνεται δεκτή και μια άλλη κατηγορία, η κατηγορία των **Ημιμεταβλητών** δαπανών (Semi-variable cost). Τα έξοδα αυτά αποτελούνται κατά ένα τμήμα από σταθερές δαπάνες και κατά το υπόλοιπο από μεταβλητές. Στη συνέχεια της ανάλυσης μας θα θεωρήσουμε τα μεταβλητά έξοδα σαν αναλογικά (γραμμικά).

3.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΙΣΧΥΕΙ ΤΟ ΝΕΚΡΟ (ΑΔΡΑΝΕΣ) ΣΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (B/E)

1. Η τιμή πωλήσεως ανά μονάδα προϊόντος θα είναι η ίδια με αυτήν που προβλέφθηκε και δεν θα αλλάξει.
2. Η πραγματική αξία των πωλήσεων θα είναι η ίδια με εκείνη που προβλέφθηκε.
3. Το κόστος παραγωγής δεν μεταβάλλεται, δηλαδή οι τιμές των συντελεστών παραγωγής δεν αλλάζουν.
4. Η παραγωγική δυναμικότητα της επιχειρήσεως θα παραμείνει σταθερή και η παραγωγικότητα του εργοστασίου είναι σταθερή.
5. Τα έσοδα από τις πωλήσεις μεταβάλλονται ανάλογα με την αύξηση ή τη μείωση των πωλήσεων στην αγορά (Ελαστικότητα ίση με τη μονάδα). Γιατί π.χ. μπορεί να μειωθεί το ύψος των πωλήσεων και να αυξηθούν τα έσοδα από τις πωλήσεις, επειδή αυξήθηκε η τιμή, αν υπάρχει μεγάλη ελαστικότητα ($E > 1$).

6. Υποθέτουμε ότι ο,τιδήποτε παράγουμε το πουλάμε. Υπάρχει απεριόριστη ζήτηση, δηλαδή δεν υπάρχουν μονοπωλιακές δυνάμεις στην αγορά.

3.3 ΝΕΚΡΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (B/E)

Νεκρό σημείο (Break-even point or B/E) είναι το σημείο του κύκλου εργασιών στο οποίο το κέρδος είναι μηδέν ή είναι το σημείο του κύκλου εργασιών στο οποίο τα συνολικά έσοδα είναι ίσα με τα συνολικά έξοδα.

Δηλαδή στο νεκρό σημείο TR (Total Revenue) = TC (Total Cost) ή εξ ορισμού το B/E είναι εκείνο όταν $\Pi = 0$ (K = κέρδος, Profit).

Νεκρό σημείο είναι το σημείο όπου η επιχείρηση παράγει τόσες μονάδες προϊόντος ώστε το μικτό περιθώριο κέρδους να είναι ίσο με τα συνολικά σταθερά έξοδα.

Το Ακαθάριστο Μικτό Περιθώριο βρίσκεται αν από την αξία των πωλήσεων αφαιρέσουμε το Κόστος των προϊόντων που έχουν πουληθεί. Το καθαρό Μικτό Περιθώριο βρίσκεται αν από την αξία των πωλήσεων αφαιρέσουμε τα σταθερά και μεταβλητά έξοδα.

Θα εκφράσουμε τώρα το νεκρό σημείο του κύκλου εργασιών (B/E) με μαθηματικά.

Χρησιμοποιούμε τα εξής σύμβολα.

P: τιμή πωλήσεως προϊόντος ανά μονάδα (Selling price per unit)

V: μεταβλητά έξοδα κατά παραγόμενη μονάδα (Variable cost per unit)

FC: Σταθερά (Πάγια) Έξοδα (Fixed Cost).

Q: B/E = Νεκρό σημείο του κύκλου εργασιών (Break-Even Point)

Π : συνολικό κέρδος = Profit

TR: συνολικά έσοδα (Total Revenue)

TC: συνολικά έξοδα (Total Cost)

V: εργασία και πρώτη ύλη (Direct Labor and Direct Raw Material)

Έστω $\Pi = 0$ η $TR = TC$, $QP = FC + QV$

Μετασχηματίζουμε την εξίσωση

$QP = FC + QV$, $QP - QV = FC$, $Q(P - V) = FC$

Λύνουμε ως προς άγνωστο το Q, $Q = \frac{FC}{P - V}$

Τύπος του B/E,

Σημειώσεις για την παραπάνω μαθηματική προσέγγιση

1. Τα συνολικά έσοδα είναι ίσα με την ποσότητα που πωλήθηκε Q επί την τιμή πωλήσεως ανά μονάδα προϊόντος $TR = Q \cdot P$.
2. Τα συνολικά έξοδα είναι ίσα με τα πάγια και τα συνολικά μεταβλητά έξοδα.
 $TC = FC + QV$
3. Από την εξίσωση (εξ ορισμού) των δυο παραπάνω σχέσεων παίρνουμε το B/E σε ποσότητα.

Αν θέλουμε να πάρουμε το Β/Ε της επιχειρήσεως σε χρηματική τιμή ή αξία, τότε πολλαπλασιάζουμε τον παραπάνω τύπο με την τιμή πώλησεως του προϊόντος (P).

Δηλαδή

$$Q = \frac{FC}{P - V} \cdot P \Rightarrow Q = \frac{FC}{\frac{P}{P} - \frac{V}{P}} \Rightarrow Q = \frac{FC}{\frac{1 - V}{P}} \text{ Νεκρό σημείο σε αξία.}$$

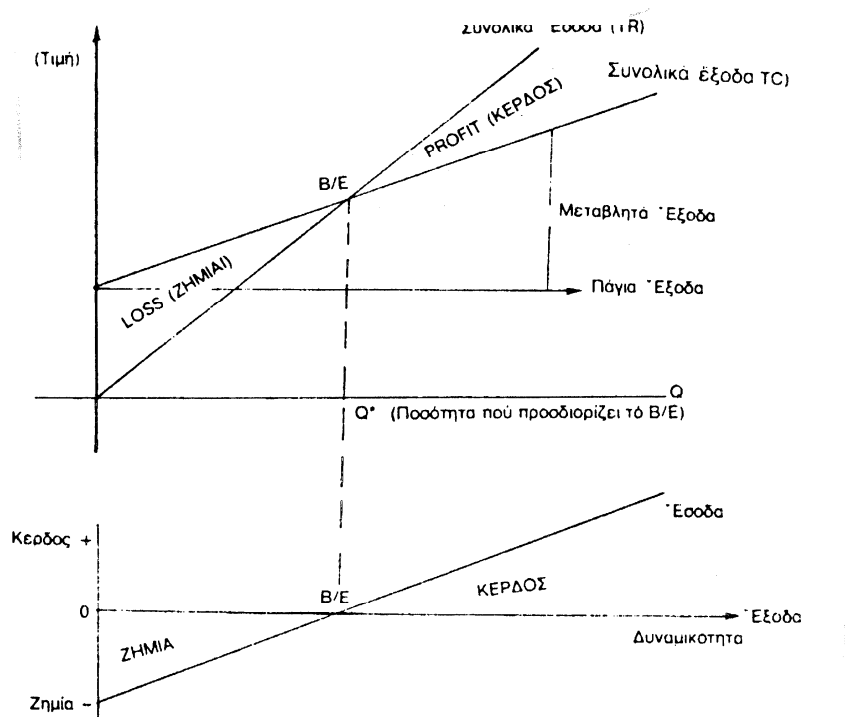
Άλλη Προσέγγιση

Νεκρό σημείο είναι το σημείο όπου το συνολικό Μικτό Περιθώριο κέρδους είναι ίσο με τα συνολικά Σταθερά έξοδα $TGM = FC$.

Το συνολικό Μικτό περιθώριο κέρδους είναι ίσο με τη διαφορά ανάμεσα στην τιμή πώλησεως και στα μεταβλητά έξοδα επί την ποσότητα προϊόντος που έχει πωληθεί.

$$TGM = (P - V) \cdot Q \quad TGM = \text{total gross Margin}$$

$$(P - V)Q = FC = Q = \frac{FC}{P - V}$$

Θα μελετήσουμε τώρα τη συνεισφορά στα έσοδα και στα έξοδα μιας μονάδας προϊόντος που παράχθηκε.

Έστω ότι παράγουμε 50.000 μονάδες προϊόντος και τις πουλάμε 5 € τη μονάδα. Τα Συνολικά έσοδα (TR) - $50.000 \times 5 = 250.000$ €

Τα Σταθερά έξοδα (FC) = 100.000 € δηλ. 2 € μονάδα προϊόντος.

Τα Μεταβλητά έξοδα είναι 150.000 € δηλ. 3 € μονάδα προϊόντος.

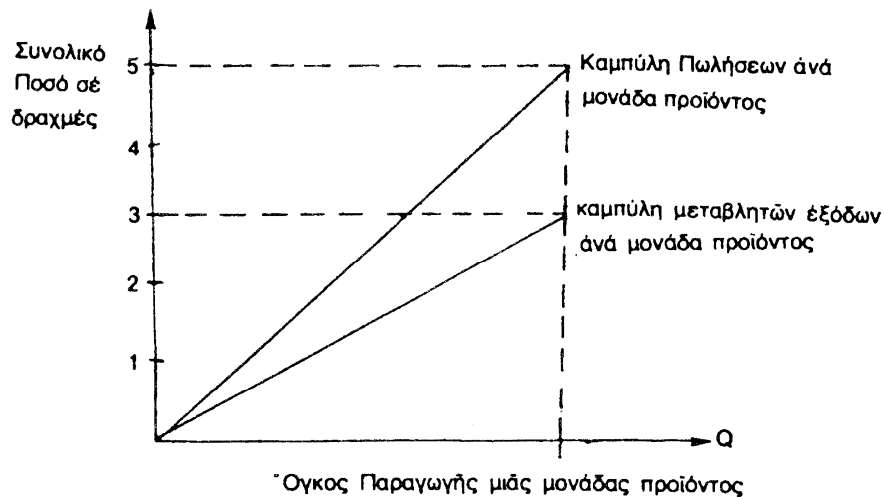
Τα Συνολικά έξοδα $TC = FC + VC = 100.000 + 150.000 = 250.000 = TR$.

Άρα όταν η επιχείρηση παράγει 50.000 μονάδες προϊόντος βρίσκεται στο Νεκρό Σημείο αφού $TC = TR$.

Τα σταθερά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος είναι 2 €

Τα μεταβλητά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος είναι 3 €

Η τιμή πωλήσεως ανά μονάδα προϊόντος είναι 5 €

Βλέπουμε λοιπόν ότι η πώληση μιας μονάδας προϊόντος αποφέρει στην επιχείρηση 2 € με τις οποίες καλύπτονται τα πάγια έξοδα.

Μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι όσο χαμηλότερα είναι τα πάγια (σταθερά) έξοδα τόσο μικρότερο όγκο προϊόντος πρέπει να παράγουμε ώστε να βρισκόμαστε στο Νεκρό Σημείο (B/E), π.χ. αν τα σταθερά έξοδα στο παραπάνω παράδειγμα ήταν 80.000 € αντί 100.000 € τότε το Νεκρό Σημείο θα ήταν

$$B/E = Q = \frac{FC}{R - V} = \frac{80.000}{5 - 3} = \frac{80.000}{2} = 40.000 \text{ μονάδες}$$

θα είχαμε B/E στις 40.000 μονάδες προϊόντος αντί στις 50.000 μονάδες.

Κάθε μονάδα προϊόντος που παράγεται πέρα από το Νεκρό σημείο συνεισφέρει στα κέρδη, όχι μόνο από την πώληση της επιπλέον μονάδας αλλά και από τη μείωση των σταθερών εξόδων που επιβαρύνουν όλες τις προηγούμενες μονάδες που παράχθηκαν. Αυτό συμβαίνει επειδή όταν αυξάνει η παραγωγή μειώνονται τα σταθερά έξοδα ανά παραγόμενη μονάδα προϊόντος, αφού διαιρούμε τον σταθερό αριθμητή με τον αυξανόμενο παρανομαστή.

1. Έστω ότι οι Πωλήσεις μας είναι 60.000 μονάδες προς 5 € ανά μονάδα προϊόντος = 300.000 €

$$\text{Σταθερά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος} = \frac{100.000}{60.000} = 1.666 \text{ €}$$

Μεταβλητά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος $\frac{180.000}{60.000} = 3.00 \text{ €}$

Συνολικά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος 4,66 €

Κέρδος ανά πωλούμενη μονάδα προϊόντος = 5 € - 4,66 € = 0,33 €

Συνολικό Κέρδος 60.000 μον. x 0,333 = 20.000 €

2. Έστω τώρα ότι οι Πωλήσεις μας είναι 60.001 μονάδες προς 5 € ανά μονάδα προϊόντος 300.005 €

Σταθερά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος $\frac{100.000}{60.001} = 1,6666388 \text{ €}$

Μεταβλητά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος $\frac{180.003}{60.001} = 3,00 \text{ €}$

Συνολικά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος 4,6666388 €

Κέρδος ανά μονάδα προϊόντος 5 - 4,6666388 = 0,3333612 €

Συνολικό Κέρδος 60.000 μον. x 0,3333612 € = 20.002 €

Το επιπλέον κέρδος των 2 € οφείλεται 1) στην πτώση των σταθερών εξόδων ανά μονάδα προϊόντος κατά $1,6666667 - 1,6666388 = 0,0000279$ με την οποία ωφελούνται όλες οι μονάδες προϊόντος που παράχθηκαν προηγουμένως και 2) στην πώληση μιας επιπλέον μονάδας προς 5 €

3.4 ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Εξ αιτίας της υπάρξεως των πάγιων (σταθερών) εξόδων, τα εργοστάσια δεν πρέπει να λειτουργούν κάτω από το αναγκαίο επίπεδο της παραγωγικής των δυναμικότητας, δηλαδή κάτω από το Νεκρό Σημείο.

Αν τα Πάγια έξοδα είναι 80.000 € και τα μεταβλητά έξοδα 3 € ανά παραγόμενη μονάδα προϊόντος, το εργοστάσιο δεν πρέπει να παράγει λιγότερες από 40.000 μονάδες προϊόντος, όταν η τιμή πώλησεως είναι 5 €

Συνολικά Έσοδα = $P \cdot Q = 5 \cdot 40.000 = 200.000 \text{ €}$

Πάγια (Σταθερά) έξοδα = 80.000 €

Μεταβλητά έξοδα = $V \cdot Q = 3 \cdot 40.000 = 120.000 \text{ €}$

Συνολικά έξοδα 200.000 €

Συνολικά Κέρδη = $TR - TC = 0$ (μηδέν).

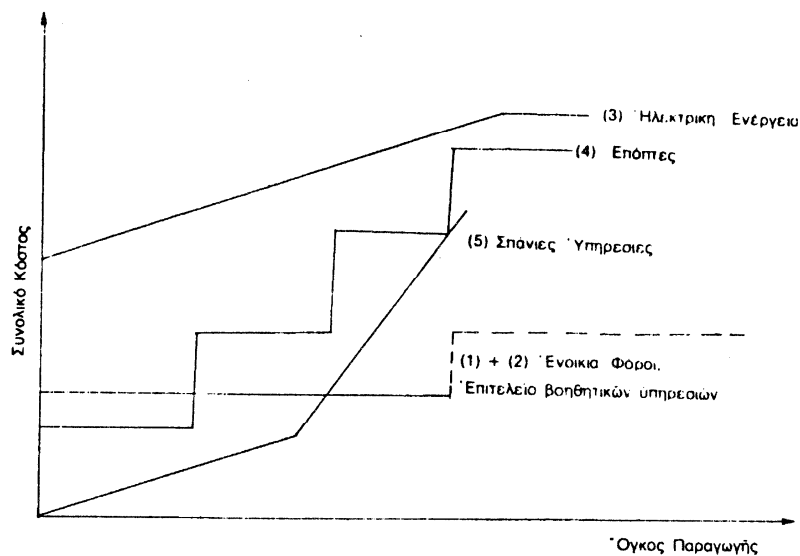
Έχουμε υποθέσει ότι τα Πάγια Έξοδα παραμένουν αμετάβλητα (σταθερά), ανεξάρτητα από τον όγκο της παραγωγής.

Στην πράξη όμως, όπως προαναφέραμε, τα πάγια έξοδα μεταβάλλονται όταν αυξηθεί ο όγκος παραγωγής πέρα από ένα ορισμένο σημείο.

Θα κάνουμε τώρα ορισμένες παρατηρήσεις για τα επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν τα Πάγια Έξοδα.

1. Τα ενοίκια και οι Φόροι πάνω στην περιουσία δεν επηρεάζονται από μεταβολές της παραγωγής μέχρι ένα υψηλό επίπεδο φυσικά.
2. Ένα επιτελείο από ανθρώπους βοηθητικών υπηρεσιών (θυρωρός, καθαρίστριες) είναι σταθερό σε αριθμό και μισθούς και δεν επηρεάζεται από μεταβολές της παραγωγής μέχρι ένα υψηλό σημείο.

3. Ορισμένα έμμεσα έξοδα αυξάνουν με κάπως πιο αργό ρυθμό όσο αυξάνει η παραγωγή π.χ. η ηλεκτρική ενέργεια. Η τιμή κατά KW ελαττώνεται όσο αυξάνει η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.
4. Μερικά έμμεσα έξοδα παραμένουν σταθερά μέχρι ένα επίπεδο παραγωγής, ενώ πέρα από αυτό αυξάνουν και παραμένουν σταθερά μέχρι ένα άλλο υψηλότερο επίπεδο παραγωγής κ.ο.κ. Π.χ. θα προσλάβουμε ένα νέο επόπτη αφού αυξηθεί η παραγωγή πάνω από ένα σημείο.
5. Μερικά έξοδα αυξάνουν με πολύ γρηγορότερο ρυθμό απ' ό,τι αυξάνει η παραγωγή, π.χ. οι σπάνιες υπηρεσίες.

Ας σημειωθεί ότι στη μακροχρόνια περίοδο όλα τα έξοδα μεταβάλλονται και δεν υπάρχουν σταθερά έξοδα όταν τα δούμε από οικονομική άποψη.

3.5 ΝΕΚΡΟ ΣΗΜΕΙΟ ΟΤΑΝ ΕΧΟΥΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Μέχρι τώρα μελετήσαμε το Νεκρό Σημείο στην περίπτωση που είχαμε ένα προϊόν. Τι συμβαίνει όμως όταν έχουμε περισσότερα από ένα προϊόντα;

Επειδή έχουμε διαφορετικά προϊόντα, θα έχουμε και διαφορετικές μονάδες μετρήσεως του όγκου παραγωγής.

Π.χ. 10.000 μονάδες προϊόντος Α, 15.000 μονάδες προϊόντος Β, και 9.000 μονάδες προϊόντος Γ.

Για να ξεπεράσουμε αυτή τη δυσκολία πρέπει να μετρήσουμε τον όγκο παραγωγής με μια κοινή μονάδα, π.χ. με βάση τις ώρες εργασίας.

Επίσης όλα τα προϊόντα που παράγονται θα πρέπει να τα θεωρήσουμε σαν ένα «σύνθετο» προϊόν για να μπορέσουμε να δούμε κατά πόσο επιβαρύνονται αυτά από τα σταθερά και τα μεταβλητά έξοδα.

Παράδειγμα

$$\text{Νεκρό σημείο } Q = \frac{FC}{p - v} \quad FC = 300.000 \text{ €}$$

ΟΓΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΡΟΪΟΝ	Μονάδες που παράχθηκαν και πουλήθηκαν	Τιμή πωλήσεως ανά μονάδα	Συνολικές εισπράξεις	Μεταβλητό κόστος ανά μονάδα	Συνολικό μεταβλητό κόστος	Ώρες εργασίας για την παραγωγή μιας μονάδας προϊόντος	Συνολικές ώρες εργασίας
A	10.000 μον.	50 €	500.000	30	300.000	3	30.000
B	5.000 μον.	60 €	300.000	50	250.000	2	10.000
Γ	8.000 μον.	150 €	1.200.000	110	880.000	2,5	20.000
Σύνολο			2.000.000		1.430.000		60.000

Για να βρούμε την τιμή πωλήσεως ανά μονάδα προϊόντος θεωρούμε τα τρία προϊόντα σαν ένα «σύνθετο» προϊόν και διαιρούμε τις συνολικές εισπράξεις με το σύνολο των μονάδων του προϊόντος που πουλήθηκαν και οι οποίες έχουν μετατραπεί στην κοινή μονάδα μετρήσεως, η οποία είναι, για το παράδειγμα αυτό, οι συνολικές ώρες εργασίας για την παραγωγή.

$$\text{Τιμή πωλήσεως ανά μονάδα προϊόντος} = \frac{2.000.000}{60.000} = 33,33 \text{ €}$$

Για να βρούμε το μεταβλητό κόστος ανά μονάδα προϊόντος θεωρούμε τα 3 προϊόντα σαν ένα «σύνθετο» προϊόν και διαιρούμε τα συνολικά μεταβλητά έξοδα και τις μονάδες που παράχθηκαν και πουλήθηκαν με κοινή μονάδα μετρήσεως που είναι οι συνολικές ώρες εργασίας για την παραγωγή.

$$\text{Μεταβλητά έξοδα ανά μονάδα προϊόντος} = \frac{1.430.000}{60.000} = 23,83 \text{ €}$$

$$B/E = Q = \frac{FC}{p - v} = \frac{300.000}{33,33 - 23,83} = \frac{300.000}{9,50} = 31.579 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

Σ' όλες τις παραπάνω σχέσεις υποθέσαμε ότι τα έξοδα όπως και τα έσοδα είναι σταθερά κατά μονάδα, ότι δηλαδή είναι γραμμικά. Θα ήταν ενδιαφέρουσα η ανάλυση αν υποθέταμε ότι οι συναρτήσεις εσόδων και εξόδων είναι μη γραμμικές. Στην περίπτωση αυτή θα είχαμε δυο νεκρά σημεία, ένα σε χαμηλότερο και ένα σε υψηλότερο επίπεδο. Αφήνουμε όμως την ανάλυση αυτή για περισσότερο προχωρημένα εγχειρίδια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

4.1 Προϋπολογισμοί

Σήμερα οι επιχειρήσεις είτε μεγάλες είτε μικρές οφείλουν να καταστρώνουν εκ των προτέρων το πρόγραμμα δράσεως στα πλαίσια του οποίου πρέπει να συντονίζουν όλες τις προσπάθειές τους για να επιτύχουν τον στόχο τους. Πρέπει να καθοριστεί με μεγάλη σαφήνεια ο αντικειμενικός σκοπός ολόκληρης της επιχείρησης και να εξασφαλιστούν τα μέσα για την πραγματοποίηση του σκοπού της. Τα παραπάνω σημαίνουν για την επιχείρηση

Σχεδιασμό - Προγραμματισμό – Προϋπολογισμό

Το τρίπτυχο αυτό αποτελεί την πυξίδα βάσει της οποίας οδηγείται η επιχείρηση με ασφάλεια στον αντικειμενικό της σκοπό. Ο manager έγκαιρα επεμβαίνει και διορθώνει τα λάθη που την εκτρέπουν από την ορθή πορεία της.

Ο σχεδιασμός ορίζει τους στόχους που επιδιώκει η επιχείρηση να επιτύχει σε κάποια περίοδο (έτος). Οι στόχοι της επιχείρησης μπορεί να είναι μελλοντικές πωλήσεις, κατάκτηση μεγαλύτερου ποσοστού αγοράς, νέα προϊόντα, καλύτερη ποιότητα προϊόντων, κατάκτηση νέων αγορών στο εξωτερικό κ.λπ.

Ο προγραμματισμός ορίζει τα μέσα που χρειάζονται για την επιτυχία των στόχων όπως π.χ. ποσότητες που θα πωληθούν, σε ποιες περιοχές θα πωληθούν, διαχρονική κατανομή των πωλήσεων, αναγκαίος εξοπλισμός και προσωπικό, τρόπος εισπράξεως των πωλήσεων, τρόπος πληρωμής προμηθευτών, είδη γενικών εξόδων, τραπεζικά δάνεια, αποθέματα ασφαλείας κ.λπ.

Οι προϋπολογισμοί εκφράζουν σε νομισματικές μονάδες τα δεδομένα του προγράμματος. Συγκρίνονται με τ' απολογιστικά στοιχεία και προσδιορίζονται οι αποκλίσεις. Όταν συντάσσονται σύμφωνα με το πρότυπο κόστος τότε εξασφαλίζεται **πλήρες σύστημα προϋπολογιστικού ελέγχου (Budgetary control)**.

Οι προϋπολογισμοί που αναφέρονται στα έξοδα κατά λειτουργία καταρτίζονται με την μορφή *ελαστικού προϋπολογισμού* δηλ. το λειτουργικό κόστος διαχωρίζεται σε **σταθερό και μεταβλητό**.

Ο προϋπολογισμός αναφέρεται σε κάποια περίοδο που είναι η *προϋπολογιστική περίοδος* και συνήθως καλύπτει μία χρήση.

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται από ειδική υπηρεσία, που ονομάζεται *υπηρεσία προϋπολογισμού* της οποίας προϊστάται Διευθυντής.

Στην κατάρτιση του προϋπολογισμού συμμετέχουν και οι διευθυντές των επιμέρους τμημάτων που αποτελούν την επιτροπή προϋπολογισμού. Το υλικό

που είναι απαραίτητο για την κατάρτιση του προϋπολογισμού είναι τα ιστορικά στοιχεία της επιχείρησης.

Κατηγορίες προϋπολογισμών

1. Προϋπολογισμός πωλήσεων
2. Προϋπολογισμός αγορών
3. Προϋπολογισμός αμέσων εργατικών
4. Προϋπολογισμός Γ.Β.Ε.
5. Προϋπολογισμός δαπανών παραγωγής
6. Προϋπολογισμός εξόδων λειτουργίας διαθέσεως
7. Προϋπολογισμός εξόδων διοικητικής λειτουργίας
8. Προϋπολογισμός επενδύσεων
9. Ταμιακός προϋπολογισμός
10. Γενικός προϋπολογισμός

4.2 Στάδια κατάρτισης του προϋπολογισμού

Προϋπολογισμός πωλήσεων

Αποτελεί την αφετηρία για την κατάρτιση όλων των άλλων προϋπολογισμών. Με τον προϋπολογισμό αυτόν προβλέπονται :

1. Ποιες ποσότητες θα πωληθούν
2. Σε ποιες περιοχές θα πωληθούν
3. Η τιμή πώλησης
4. Χρονική κατανομή των πωλήσεων κατά την προϋπολογιστική περίοδο.

Το πρόγραμμα καταρτίζεται με βάση τα δεδομένα του παρελθόντος και με βάση τις προβλεπόμενες συνθήκες της αγοράς κατά την προϋπολογιστική περίοδο.

Για καλύτερη αξιοποίηση των στοιχείων του παρελθόντος εφαρμόζονται διάφοροι μέθοδοι.

Οι κλασικές μέθοδοι είναι:

- A) Η συλλογική γνώμη η οποία είναι εμπειρική και στηρίζεται στις προβλέψεις των κατά γεωγραφική περιοχή υπευθύνων όπως αντιπροσώπων, πρακτόρων κ.λπ. και έχει το μειονέκτημα της υποκειμενικότητας και εξαρτάται από την αισιοδοξία ή απαισιοδοξία για μελλοντικές πωλήσεις του εκάστοτε διευθυντή.
- B) Οι οικονομικές προβλέψεις που στηρίζονται στην γενική οικονομική συγκυρία.
- Γ) Στατιστικές μέθοδοι όπως αναλύονται παρακάτω.

α) Στατιστική μέθοδος των ημιμέσων

Λαμβάνουμε τις πραγματικές πωλήσεις κατά μήνα του περασμένου χρόνου σε ποσότητες, για ένα προϊόν ή ομάδα προϊόντων.

Το αποτέλεσμα είναι το ίδιο αν αντί ποσότητα χρησιμοποιήσουμε αξίες προϊόντων, αναπροσαρμοσμένες τιμαριθμικά.

ΜΗΝΕΣ	ΕΤΟΣ X (ΣΕ 000)	ΕΤΟΣ X + 1
	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ	ΠΡΟΒΛΕΨΗ
1	100	118
2	120	121
3	124	124
4	130	127
5	134	130
6	130	133
7	140	136
8	141	139
9	139	142
10	147	145
11	145	148
12	152	151
		1614

χωρίζουμε την περίοδο σε δύο εξάμηνα και προσδιορίζουμε τον μέσο όρο

1ο εξάμηνο ποσότητες $738:6 = 123$

2ο εξάμηνο ποσότητες $864:6 = 144$

Οι παραπάνω Μ.Ο. αντιστοιχούν στους μήνες Μάρτη-Σεπτ. δηλ. 7 μήνες διαφορά και η μέση μηνιαία αύξηση είναι $(144-123):7 = 3$ μον.

Πρόβλεψη πωλήσεων Φεβρουαρίου $124 - 3 = 121$

Πρόβλεψη πωλήσεων Ιανουαρίου $121 - 3 = 118$

Η αρχική πρόβλεψη είναι 118 και η μηνιαία τάση είναι 3 μον. Έτσι γίνεται η στήλη της πρόβλεψης το έτος X + 1, στον προηγούμενο πίνακα. Το άθροισμα της στήλης είναι 1614 και προσδιορίζεται από τον τύπο:

$$a \times c + \frac{c - 1(c) \times b}{2}$$

a = αρχική πρόβλεψη

b = η τάση

c = μήνες (περίοδος)

μετά την αντικατάσταση έχουμε:

$$118 \times 12 + \frac{11 \times 12 \times 3}{2} = 1614$$

Αν θέλουμε τις συνολικές πωλήσεις για τους μήνες Φεβ.-Μαρ.-Απρ. προσδιορίζονται από τον τύπο:

$$a \times c + \frac{c(c+1) \times b}{2}$$

μετά την αντικατάσταση έχουμε:

$$118x3 + \frac{3 \times 4 \times 3}{2} = 372$$

Για τους μήνες Ιουλ.-Αύγ.-Σεπ.-Οκτ. είναι:

$$133x4 + \frac{4 \times 5 \times 3}{2} = 562$$

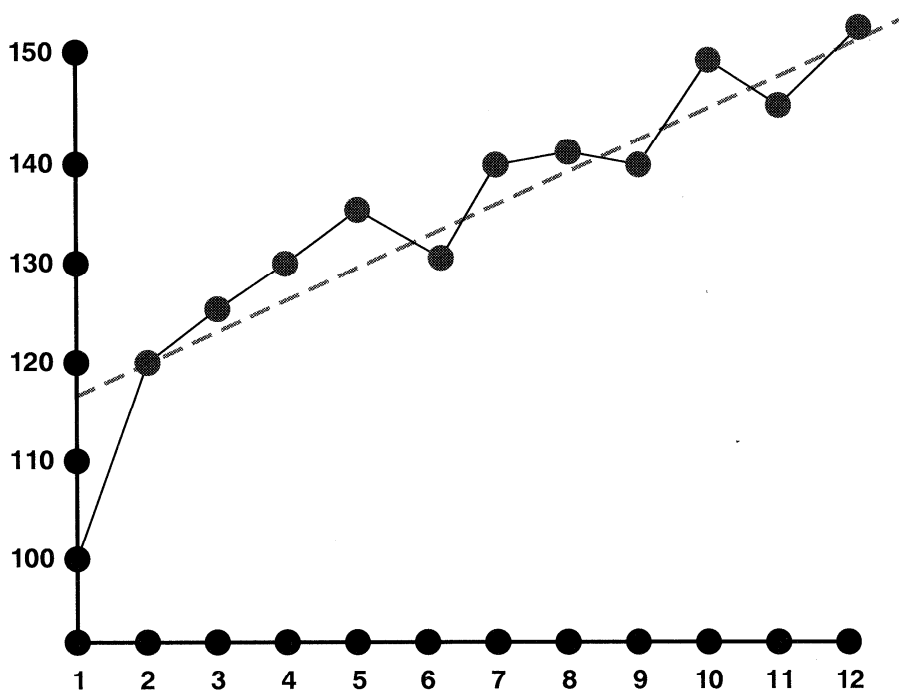
Αν θέλουμε πρόβλεψη μόνο για τον μήνα Οκτ. προσδιορίζεται από τον τύπο

$$a + \beta \times \chi$$

μετά την αντικατάσταση έχουμε: $118 + 3 \times 9 = 145$

Πρόβλεψη Ιαν. έτους $X + 2 = 118 + 3 \times 12 = 154$

Με τα δεδομένα του πίνακα γίνεται η παρακάτω γραφική απεικόνιση της τάσης

Η ευθεία δείχνει την τάση της μηνιαίας αύξησης κατά 3 μον.

Η καμπύλη δείχνει τις πραγματικές ποσότητες των μηνών

β) Μέθοδος των ελαχίστων τετραγώνων

Η αρχική πρόβλεψη προσδιορίζεται από τον τύπο:

$$a = \bar{y} - b \bar{c}$$

β = ο γωνιακός συντελεστής που προσδιορίζεται από τον τύπο:

$$b = \frac{\sum cy - \bar{c} \sum y}{\sum c^2 - \bar{c} \sum c}$$

Η μέθοδος εφαρμόζεται με τα δεδομένα του προηγούμενου παραδείγματος.

χ	ψ	$\chi\psi$	x^2
1	100	100	1
2	120	240	4
3	124	372	9
4	130	520	16
5	134	670	25
6	130	780	36
7	140	980	49
8	141	1128	64
9	139	1251	81
10	147	1470	100
11	145	1595	121
12	152	1824	144
\bar{c} 78:12 = 6,5	\bar{y} 1602:12 = 133,5	10930	650

$$b = \frac{10.930 - 6,5 \times 1602}{650 - 6,5 \times 78} = 3,62 \text{ είναι η τάση}$$

$$a = 133,5 - 3,62 \times 6,5 = 110 \text{ είναι η αρχική πρόβλεψη}$$

Αν θέλουμε συνολική πρόβλεψη για τους μήνες Φεβ.-Μαρ.-Απρ. εφαρμόζουμε τον τύπο:

$$a \times c + \frac{x(x+1)b}{2}$$

μετά την αντικατάσταση έχουμε:

$$110 \times 3 + \frac{3 \times 4 \times 3,62}{2} = 351,72$$

Για την πρόβλεψη μόνο του Απριλίου εφαρμόζουμε τον τύπο

$$a + \beta \times \chi$$

μετά την αντικατάσταση έχουμε:

$$110 + 3,62 \times 3 = 120,86.$$

γ) Μέθοδος ανάλυσης συσχετίσεως

Με τη μέθοδο αυτή γίνεται συσχέτιση της πορείας ορισμένων οικονομικών δεικτών με τις πωλήσεις προϊόντων ορισμένων επιχειρήσεων. Αν π.χ. με την εφαρμογή κάποιας πολιτικής χορηγηθούν στεγαστικά δάνεια, τότε αναμένεται με κάποια καθυστέρηση αύξηση των πωλήσεων των οικοδομικών επιχειρήσεων. Επίσης με την αύξηση του εισοδήματος των εργαζομένων αναμένεται να αυξηθεί η ζήτηση ορισμένων προϊόντων της αγοράς.

Παράδειγμα :

Ο δείκτης του μηνός Δεκ. είναι 100 και η πορεία του δείκτη για τους μήνες Ιαν.-Φεβ.-Μαρ. είναι 130-135-140 αντίστοιχα. Καθυστέρηση προσαρμογής των πωλήσεων με την πορεία του δείκτη δύο μήνες. Πωλήσεις Δεκ. 500 μον.

Σύμφωνα με τα παραπάνω και με σταθερές τιμές πωλήσεων έχουμε:

Μήνες	Πορεία δείκτη	Σχέση με δείκτη Δεκ.	Πωλήσεις Δεκ.	Πρόβλεψη Πωλήσεων	Μήνες
Ιαν.	130	130:100 = 1,30	500	650	Μάρτιο
Φεβ.	135	135:100 = 1,35	500	675	Απρίλιο
Μαρ.	140	140:100 = 1,4	500	700	Μάιο

δ) Μέθοδος εκθετικής εξομάλυνσης

Με τη μέθοδο αυτή γίνεται εξομάλυνση της μέσης ζήτησης του προϊόντος με κάποια σταθερή k και η τιμή της κυμαίνεται από 0,01-0,5.

Στην αρχή η μέθοδος εφαρμόζεται με συντελεστή 0,3. Με τη μέθοδο αυτή η μέση ζήτηση επηρεάζεται περισσότερο από το παρόν και λιγότερο από το παρελθόν και είναι πιο αντιπροσωπευτική για τις προβλέψεις.

Για την εφαρμογή της μεθόδου πρέπει να προσδιορίσουμε την αρχική μέση ζήτηση και την αρχική τάση.

Προσδιορισμός αρχικής μέσης ζήτησης

Η αρχική μέση ζήτηση προκύπτει από στοιχεία του παρελθόντος. Έστω π.χ. πωλήσεις του β' εξαμήνου του προηγούμενου έτους σε μον. Ιουλ.= 30, Αύγ.= 32, Σεπ.= 33, Οκτ.= 35, Νοε.= 36, Δεκ.= 44

$$\text{Μέση ζήτηση} = \frac{210}{6} = 35$$

Προσδιορισμός αρχικής μέσης τάσης

Προσδιορίζεται από τον τύπο:

$$\frac{S \times 12}{c(c^2 - 1)}$$

S = το άθροισμα γινομένων των πωλήσεων επί συντελεστή σταθμίσεως χ = περίοδος (μήνες).

Ο συντελεστής σταθμίσεως βρίσκεται από τον τύπο:

$$\frac{c - 1}{2}$$

μετά την αντικατάσταση έχουμε:

$$\frac{6 - 1}{2} = 2,5$$

Αυτό πολλαπλασιάζεται με τις πωλήσεις του Δεκεμβρίου. Οι πωλήσεις Νοεμβρίου πολλαπλασιάζονται με τον συντελεστή σταθμίσεως μειωμένον κατά 1 μον. δηλ. $2,5-1 = 1,5$. Οι πωλήσεις Οκτωβρίου πολλαπλασιάζονται με τον συντελεστή σταθμίσεως μειωμένον κατά 2 μον. κ.ο.κ.

Προσδιορισμός του S

$$\begin{array}{r}
 44 \times 2,5 = 110 \\
 36 \times 1,5 = 54 \\
 35 \times 0,5 = 17,5 \\
 33 \times (-0,5) = -16,5 \\
 32 \times (-1,5) = -48 \\
 30 \times (-2,5) = -75 \\
 \hline
 42
 \end{array}$$

$$\text{Αρχική τάση} = \frac{S \times 12}{c(c^2 - 1)} = \frac{42 \times 12}{6(36 - 1)} = \frac{504}{210} = 2,4$$

Αφού προσδιοριστεί η αρχική μέση ζήτηση και η αρχική μέση τάση και έχουμε τις πραγματικές πωλήσεις π.χ. του α' τριμήνου του έτους X, μπορούμε να προβλέψουμε τις πωλήσεις του α' τριμήνου του έτους X + 1 με την παρακάτω μέθοδο της εκθετικής εξομάλυνσης:

Σταθερή εξομάλυνσης $\kappa = 0,1$.

Παράδειγμα

Πραγματικές πωλήσεις α' τριμήνου του έτους X

Ιαν. 40

Φεβρ. 45

Μαρ. 50

κάνουμε τον παρακάτω πίνακα:

Χρόνος	Πραγματική ζήτηση (πωλήσεις)	Μέση ζήτηση	Διαφορές	Μέση προσαρμογή τάσης	Αναμενόμενη ζήτηση
Dt	$\bar{F}t = K \times Dt + (1 - \kappa) F_{t-1}$	$\bar{T}t = \kappa (\bar{F}t - \bar{F}t_{-1}) + (1 - \kappa) \bar{T}t_{-1}$	$\bar{F}t - \bar{F}t_{-1}$	$\bar{T}t = \kappa (\bar{F}t - \bar{F}t_{-1}) + (1 - \kappa) \bar{T}t_{-1}$	$E(Dt) = \bar{F}t + (1 - \kappa) \bar{T}t$
Αρχική	35	2,4			
Ιαν.	40	35,50	0,50	2,21	55,39
Φεβ.	45	36,45	0,95	2,08	55,17
Μαρ.	50	37,80	1,35	2	55,8

Μέση ζήτηση $\bar{F}t$

$$\bar{F} \text{ Ιαν.} = 0,1 \times 40 + (1 - 0,1)35 = 35,50$$

$$\bar{F} \text{ Φεβ.} = 0,1 \times 45 + (1 - 0,1)35,5 = 36,45$$

$$\bar{F} \text{ Μαρ.} = 0,1 \times 50 + (1 - 0,1)36,45 = 37,80$$

Μέση προσαρμογή της τάσης $\bar{T}t$

$$\bar{T} \text{ Ιαν.} = 0,1(0,50) + (1 - 0,1)2,4 = 2,21$$

$$\bar{T} \text{ Φεβ.} = 0,1(0,95) + (1 - 0,1)2,21 = 2,08$$

$$\bar{T} \text{ Μαρ.} = 0,1(1,35) + (1 - 0,1)2,08 = 2,00$$

Αναμενόμενη ζήτηση $E(Dt)$ Έτους X + 1

$$E(D \text{ Ιαν.}) = 35,5 + \frac{1 - 0,1}{0,1} \times 2,21 = 55,39$$

$$E(D \text{ Μαρ.}) = 37,8 + \frac{1 - 0,1}{0,1} \times 2,00 = 55,8$$

$$E(D \text{ Φεβ.}) = 36,45 + \frac{1 - 0,1}{0,1} \times 2,08 = 55,17$$

Συνολική ζήτηση B' τριμήνου:

$$E(D \text{ Μαρ.}) \times X + \frac{X(X+1)}{2} \times \bar{T} \text{ Μαρ.} = 55,8 \times 3 + \frac{3(3+1)}{2} \times 2 = 179,4 \text{ με σταθερή τάση } 2$$

4.2.2 Ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής

Καταρτίζεται μετά τον προϋπολογισμό πωλήσεων αφού ληφθούν υπόψη τα επιθυμητά αποθέματα προϊόντων τέλους περιόδου και τα αρχικά.

4.2.3 Ποσοτικό πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών

Προκύπτει από το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής και τα φυσικά πρότυπα πρώτων υλών.

4.2.4 Προϋπολογισμός αγοράς πρώτων υλών

Προκύπτει από το ποσοτικό πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών και τις πρότυπες τιμές των πρώτων υλών.

4.2.5 Προϋπολογισμός ωρών άμεσης εργασίας

Προσδιορίζονται από το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής και το φυσικό πρότυπο άμεσης εργασίας.

4.2.6 Προϋπολογισμός κόστους άμεσης εργασίας

Αφού προσδιοριστούν οι ώρες άμεσης εργασίας το γινόμενο αυτών με το πρότυπο ωρομίσθιο δίνουν το κόστος της άμεσης εργασίας.

4.2.7 Προϋπολογισμός γενικών βιομηχανικών εξόδων

Τα μεταβλητά Γ.Β.Ε. προσδιορίζονται από το γινόμενο του μεταβλητού συντελεστή επί τις ώρες άμεσης εργασίας. Τα σταθερά είναι τα ίδια για κάθε περίοδο.

4.2.8 Προϋπολογισμός δαπανών παραγωγής

Προκύπτει αν πολ/σουμε το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής με το πρότυπο κόστος των πρώτων υλών, της άμεσης εργασίας και των Γ.Β.Ε. Στον προϋπολογισμό αυτόν υπάρχουν και τυχόν αποκλίσεις που οφείλονται στην υποαπασχόληση ή υπεραπασχόληση, (βλέπε Ε2-1.)

4.2.9 Προϋπολογισμός εξόδων λειτουργίας διαθέσεως

Καταρτίζεται μετά το πρόγραμμα πωλήσεων. Πρώτα γίνονται οι προϋπολογισμοί των τμημάτων της λειτουργίας διαθέσεως και μετά από το άθροισμα αυτών προκύπτει ο προϋπολογισμός των εξόδων της λειτουργίας διαθέσεως.

4.2.10 Προϋπολογισμός εξόδων διοικητικής λειτουργίας

Περιλαμβάνει τα έξοδα διοίκησης όπου το μεγαλύτερο μέρος αυτών αποτελείται από τις αμοιβές του διοικητικού προσωπικού.

4.2.11 Προϋπολογισμός επενδύσεων

Είναι ο προϋπολογισμός, που καταρτίζουν οι επιχειρήσεις, για αγορά νέου μηχανολογικού εξοπλισμού ή βελτίωση του ήδη υπάρχοντος και κατανέμεται διαχρονικά στην περίοδο του προϋπολογισμού.

4.2.12 Ταμιακός προϋπολογισμός

Καταρτίζεται μετά απ' όλους τους προαναφερόμενους προϋπολογισμούς και σ' αυτόν εμφανίζονται οι ταμιακές εισροές και εκροές που προκύπτουν από την επιχειρηματική δράση. Στον προϋπολογισμό αυτόν εμφανίζεται το ταμιακό πλεόνασμα ή έλλειμμα για κάθε περίοδο (μήνα).

4.2.13 Γενικός προϋπολογισμός

Αφού καταρτιστούν οι επί μέρους προϋπολογισμοί μετά συντάσσεται ο γενικός προϋπολογισμός από τα υπόλοιπα της προηγούμενης περιόδου και την λογιστικοποίηση των αναλυτικών προϋπολογισμών.

Για απλοποίηση της εργασίας χρησιμοποιείται το ημερολόγιο προϋπολογισμού και το φύλλο κατάστρωσης του Γενικού προϋπολογισμού.

Από τα υπόλοιπα των λογαριασμών του γενικού προϋπολογισμού καταρτίζεται ο προϋπολογιστικός ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως.

Για την καλύτερη κατανόηση της τεχνικής κατάρτισης του προϋπολογισμού, αναλύεται η παρακάτω εφαρμογή που περιλαμβάνει όλα τα στάδια από τον προϋπολογισμό πωλήσεων μέχρι τον γενικό προϋπολογισμό και τον προϋπολογιστικό ισολογισμό.

Αρχικός ισολογισμός 31/12/X (ποσά σε 000)

I ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
Μηχ/τα-Εγκατ.	50.000	Μετ. Κεφ.	70.000
Έπιπλα & λοιπός εξ.	5.000	Αποθεματικά	7.000
II ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ		II ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Έτοιμα προϊόντα	13.855	Προμηθευτές	5.000
Πρώτες ύλες	560	Γραμμ. πλ/τέα	3.000
Πελάτες	10.000	Υποchr. από φόρους-τέλη	1.415
Γραμμ. εισ/τέα	2.000		
III ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			
Ταμείο	5.000		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓ.	86.415	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	86.415

Ανάλυση αποθεμάτων :

<i>Έτοιμα προϊόντα (σε 000)</i>		<i>Πρώτες ύλες (σε 000)</i>	
A μον. 40 x 170	= 6.800	Π1 μον. 30 x 10	= 300
B μον. 30 x 156	= 4.680	Π2 μον. 20 x 8	= 160
Γ μον. 25 x 95	= 2.375	Π3 μον. 20 x 5	= 100
	<u>13.855</u>		<u>560</u>

Πρότυπο κόστος προϊόντων

«Α»		«Β»		«Γ»	
Πρώτες ύλες «Π1» μ. 3 x 10 =	30	«Π2» μ. 2 x 8 =	16	«Π3» μ. 3 x 5 =	15
Αμ. Εργ. ώρες 2 x 50 =	100	ώρες 2 x 50 =	100	ώρες 1 x 60 =	60
Γ.Β.Ε. ώρες 2 x 20 =	40	ώρες 2 x 20 =	40	ώρες 1 x 20 =	20
	170		156		95

Μεταβλητός συντελεστής Γ.Β.Ε. 15 ευρώ/ώρα

Συνολικά σταθερά Γ.Β.Ε. για κάθε μήνα

Αποσβέσεις (χρονικές)	250.000
Ενοίκια	200.000
Ασφάλιστρα	<u>150.000</u>
σύνολο	600.000

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 1: Προϋπολογισμός πωλήσεων (η ποσότητα σε 000)

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΙΔΟΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ			ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ			ΜΑΡΤΙΟΣ		
		Ποσ.	Τιμή	Αξία	Ποσ.	Τιμή	Αξία	Ποσ.	Τιμή	Αξία
Χ	A	20	200	4.000	22	200	4.400	20	210	4.200
	B	10	150	1.500	9	150	1.350	10	160	1.600
	Γ	8	120	960	10	120	1.200	12	120	1.440
	Σύνολο	38		6.460	41		6.950	42		7.240
Ψ	A	15	200	3.000	15	200	3.000	14	210	2.940
	B	20	150	3.000	15	150	2.250	18	160	2.880
	Γ	10	120	1.200	12	120	1.440	10	120	1.200
	Σύνολο	45		7.200	42		6.690	42		7.020
Ω	A	10	200	2.000	10	200	2.000	12	210	2.520
	B	12	150	1.800	11	150	1.650	12	160	1.920
	Γ	10	120	1.200	12	120	1.440	14	120	1.680
	Σύνολο	32		5.000	33		5.090	38		6.120
Σύνολο προϊόντων	A	45	200	9.000	47	200	9.400	46	210	9.660
	B	42	150	6.300	35	150	5.250	40	160	6.400
	Γ	28	120	3.360	34	120	4.080	36	120	4.320
	Σύνολο	115		18.660	116		18.730	122		20.380

	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ	
Σύνολα	A	138	28.060
Τριμήνου	B	117	17.950
	Γ	98	11.760
		353	57.770

Τρόπος εισπράξεων:
50% μετρητοίς
50% με 7μηνα γραμμάτια

Ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής

Αφού καταρτιστεί ο προϋπολογισμός πωλήσεων μετά καταρτίζεται το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής σύμφωνα με τον παρακάτω τύπο και ξεχωριστά για κάθε προϊόν.

Προβλεπόμενες πωλήσεις προϊόντος «Α» μονάδες	X
συν επιθυμητό απόθεμα τέλους μηνός μονάδες	<u>Ψ</u>
σύνολο	X + Ψ
Μείον αρχική απογραφή μονάδες	<u>- Z</u>
Πρόγραμμα παραγωγής προϊόντος «Α» μονάδες	X + Ψ - Z

Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό πωλήσεων (πίνακας Νο 1) προκύπτει το παρακάτω ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής για κάθε μήνα (οι ποσότητες σε 000).

	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ		
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	«Α»	«Β»	«Γ»
Προβλεπόμενες πωλήσεις	45	42	28
Επιθυμητό απόθεμα τέλους μηνός	<u>20</u>	<u>15</u>	<u>12</u>
Σύνολο	65	57	40
Αρχική απογραφή	<u>40</u>	<u>30</u>	<u>25</u>
Πρόγραμμα παραγωγής προϊόντων	25	27	15

	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ		
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	«Α»	«Β»	«Γ»
Προβλεπόμενες πωλήσεις	47	35	34
Επιθυμητό απόθεμα τέλους μηνός	<u>25</u>	<u>20</u>	<u>15</u>
Σύνολο	72	55	49
Αρχική απογραφή	<u>20</u>	<u>15</u>	<u>12</u>
Πρόγραμμα παραγωγής προϊόντων	52	40	37

	ΜΑΡΤΙΟΣ		
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	«Α»	«Β»	«Γ»
Προβλεπόμενες πωλήσεις	46	40	36
Επιθυμητό απόθεμα τέλους μηνός	<u>15</u>	<u>15</u>	<u>20</u>
Σύνολο	61	55	56
Αρχική απογραφή	<u>25</u>	<u>20</u>	<u>15</u>
Πρόγραμμα παραγωγής προϊόντων	36	35	41

Ποσοτικό πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών

Τούτο προσδιορίζεται από το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής και βρίσκεται πολλαπλασιάζοντας την ποσότητα του προγράμματος παραγωγής επί το φυσικό πρότυπο πρώτων υλών για κάθε μονάδα προϊόντος. Λαμβάνονται υπόψη τα επιθυμητά αποθέματα πρώτων υλών στο τέλος κάθε μηνός και η αρχική απογραφή.

Σύμφωνα με το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής του τριμήνου (Ιαν.-Φεβ.-Μάρ.) προκύπτει το παρακάτω ποσοτικό πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών (ποσότητες σε 000).

	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ		
	«Π1»	«Π2»	«Π3»
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ			
Προβλεπόμενες αναλώσεις	25x3=75	27x2=54	15x3=45
Επιθυμητό απόθεμα τέλους μηνός	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>15</u>
Σύνολο	95	70	60
Αρχική απογραφή	<u>30</u>	<u>20</u>	<u>20</u>
Πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών	65	50	40

	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ		
	«Π1»	«Π2»	«Π3»
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ			
Προβλεπόμενες αναλώσεις	52x3=156	40x2=80	37x3=111
Επιθυμητό απόθεμα τέλους μηνός	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>15</u>
Σύνολο	176	100	126
Αρχική απογραφή	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>15</u>
Πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών	156	84	111

	ΜΑΡΤΙΟΣ		
	«Π1»	«Π2»	«Π3»
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ			
Προβλεπόμενες αναλώσεις	26x3=108	35x2=70	41x3=123
Επιθυμητό απόθεμα τέλους μηνός	<u>20</u>	<u>10</u>	<u>10</u>
Σύνολο	128	80	133
Αρχική απογραφή	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>15</u>
Πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών	108	60	118

Προϋπολογισμός αγοράς πρώτων υλών

Αφού καταρτιστεί το ποσοτικό πρόγραμμα αγοράς πρώτων υλών τούτο πολλαπλασιάζεται με την πρότυπη τιμητών πρώτων υλών και προκύπτει ο προϋπολογισμός αγοράς πρώτων υλών για κάθε μήνα όπως ο παρακάτω πίνακας (ποσότητες σε 000).

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 2: Προϋπολογισμός αγοράς πρώτων υλών

Είδος ΠΡ.ΥΛΗΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ			ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ			ΜΑΡΤΙΟΣ		
	ΠΟΣ.	ΤΙΜΗ	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΤΙΜΗ	ΑΞΙΑ	ΠΟΣ.	ΤΙΜΗ	ΑΞΙΑ
Π1	65	10	650	156	10	1560	108	10	1080
Π2	50	8	400	84	8	672	60	8	480
Π3	40	5	200	111	5	555	118	5	590
Σύνολο	155		1250	351		2787	286		2150

Τρόπος πληρωμής : 40% μετρητοίς, 60% με 7μηνα γραμμάτια.

Προϋπολογισμός ωρών άμεσης εργασίας

Προσδιορίζονται από το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής και είναι το γινόμενο της ποσότητας του προγράμματος παραγωγής επί το φυσικό πρότυπο άμεσης εργασίας για κάθε μονάδα προϊόντος. Το πρόγραμμα πρέπει να προβλέψει τον απαραίτητο χρόνο για συντηρήσεις και επισκευές των εγκαταστάσεων.

Προϋπολογισμός κόστους άμεσης εργασίας

Αφού προσδιοριστούν οι ώρες άμεσης εργασίας, μετά πολ/ζοντας αυτές με το ωρομίσθιο, βρίσκουμε το κόστος της άμεσης εργασίας όπως στον πίνακα που ακολουθεί (παραγωγή σε 000).

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 3: Προϋπολογισμός κόστους άμεσης εργασίας

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ					
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΠΑΡΑΓ.	ΩΡΕΣ/MON.	ΣΥΝ. ΩΡΩΝ	ΩΡΟΜ.	ΚΟΣΤΟΣ Α.Ε.
A	25	2	50	50	2.500
B	27	2	54	50	2.700
Γ	15	1	15	60	900
Σύνολο	67		119		6.100

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ					
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΠΑΡΑΓ.	ΩΡΕΣ/MON.	ΣΥΝ. ΩΡΩΝ	ΩΡΟΜ.	ΚΟΣΤΟΣ Α.Ε.
A	52	2	104	50	5.200
B	40	2	80	50	4.000
Γ	37	1	37	60	2.220
Σύνολο	129		221		11.420

ΜΑΡΤΙΟΣ					
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΠΑΡΑΓ.	ΩΡΕΣ/MON.	ΣΥΝ. ΩΡΩΝ	ΩΡΟΜ.	ΚΟΣΤΟΣ Α.Ε.
A	36	2	72	50	3.600
B	35	2	70	50	3.500
Γ	41	1	41	60	2.460
Σύνολο	112		183		9.560

Πληρωμή: Μετρητοίς μέσα στο μήνα

Προϋπολογισμός Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων

Το μεταβλητό κόστος προσδιορίζεται από το γινόμενο του μεταβλητού συντελεστή ανά ώρα επί το σύνολο των ωρών του κάθε προϊόντος. Οι συνολικές ώρες βρίσκονται αν πολλαπλασιάσουμε το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής επί το φυσικό πρότυπο άμεσης εργασίας. Το σταθερό κόστος είναι το ίδιο για κάθε μήνα.

Ακολουθεί ο πίνακας του προϋπολογισμού των Γ.Β.Ε.

**ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 4: Προϋπολογισμός Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων
(ποσά σε 000)**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ					
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΠΑΡΑΓ.	ΩΡΕΣ/ΜΟΝ.	ΣΥΝ. ΩΡΩΝ	ΜΕΤ.ΣΥΝΤ.	ΜΕΤ. Γ.Β.Ε.
A	25	2	50	15	750
B	27	2	54	15	810
Γ	15	1	15	15	225
Σύνολο	67		119		1.785
Σταθερά Γ.Β.Ε.					600
Σύνολο Γ.Β.Ε.					<u>2.385</u>

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ					
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΠΑΡΑΓ.	ΩΡΕΣ/ΜΟΝ.	ΣΥΝ. ΩΡΩΝ	ΜΕΤ.ΣΥΝΤ.	ΜΕΤ. Γ.Β.Ε.
A	52	2	104	15	1.560
B	40	2	80	15	1.200
Γ	37	1	37	15	555
Σύνολο	129		221		3.315
Σταθερά Γ.Β.Ε.					600
Σύνολο Γ.Β.Ε.					<u>3.915</u>

ΜΑΡΤΙΟΣ					
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΠΑΡΑΓ.	ΩΡΕΣ/ΜΟΝ.	ΣΥΝ. ΩΡΩΝ	ΜΕΤ.ΣΥΝΤ.	ΜΕΤ. Γ.Β.Ε.
A	36	2	72	15	1.080
B	35	2	70	15	1.050
Γ	41	1	41	15	615
Σύνολο	112		183		2.745
Σταθερά Γ.Β.Ε.					600
Σύνολο Γ.Β.Ε.					<u>3.345</u>

Πληρωμή: μετρητοίς μέσα στον μήνα

Προϋπολογισμός δαπανών παραγωγής

Ο προϋπολογισμός γίνεται για κάθε προϊόν με ανάλυση σε πρώτες ύλες, άμεση εργασία και Γ.Β.Ε. Προκύπτει αν πολ/σουμε το ποσοτικό πρόγραμμα παραγωγής επί το πρότυπο κόστος αναλυτικά. Ο προϋπολογισμός των δαπανών παραγωγής δεν περιλαμβάνει μόνο τις πρότυπες δαπάνες, αλλά και τυχόν αποκλίσεις που οφείλονται στον όγκο δραστηριότητας της επιχείρησης (υποαπασχόληση ή υπεραπασχόληση);

Οι αποκλίσεις προσδιορίζονται από τον τύπο:

<p>Αποκλίσεις Όγκου</p> <p>=</p> <p>σταθερός συντελεστής x πρότυπες ώρες</p> <p>-</p> <p>σταθερά Γ.Β.Ε.</p>
--

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 5: Προϋπολογισμός δαπανών παραγωγής (ποσά σε 000)

Προϊόντα	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ				ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ				ΜΑΡΤΙΟΣ							
	Παραγ.	Πρώτες Άμεση Ύλες Εργασία	Γ.Β.Ε. Σύνολο	Παραγ.	Πρώτες Άμεση Ύλες Εργασία	Γ.Β.Ε. Σύνολο	Παραγ.	Πρώτες Άμεση Ύλες Εργασία	Γ.Β.Ε. Σύνολο	Παραγ.	Πρώτες Άμεση Ύλες Εργασία	Γ.Β.Ε. Σύνολο	Τριμήνου			
A	25	750	2.500	1.000	4.250	52	1.560	5.200	2.080	8.840	36	1.080	3.600	1.440	6.120	19.210
B	27	432	2.700	1.080	4.212	40	640	4.000	1.600	6.240	35	560	3.500	1.400	5.460	15.912
Γ	15	225	900	300	1.425	37	555	2.220	740	3.515	41	615	2.460	820	3.895	8.835
Αποκλ. * Γ.Β.Ε.				+5	+5				-505	-505				-315	-315	-815
Σύνολα	67	1.407	6.100	2.385	9.892	129	2.755	11.420	3.915	18.090	112	2.255	9.560	3.345	15.160	43.142

* Οι αποκλίσεις με + είναι αρνητικές

Οι αποκλίσεις με - είναι θετικές

και έχουμε:

Αποκλίσεις Ιανουαρίου	= 5 x 119 - 600	= - 5
Αποκλίσεις Φεβρουαρίου	= 5 x 221 - 600	= 505
Αποκλίσεις Μαρτίου	= 5 x 183 - 600	= 315

Προϋπολογισμός εξόδων λειτουργίας διαθέσεως

Καταρτίζεται με βάση τον προϋπολογισμό πωλήσεων και συνήθως πρώτα καταρτίζονται οι προϋπολογισμοί των επί μέρους τμημάτων της λειτουργίας διαθέσεως όπως π.χ. προϋπολογισμός εξόδων αποθήκευσης, προϋπολογισμός εξόδων διαφήμισης κ.λπ. και με το άθροισμα όλων των εξόδων κατ' είδος που απεικονίζονται στους επιμέρους προϋπολογισμούς καταρτίζεται προϋπολογισμός των εξόδων της λειτουργίας διαθέσεως.

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 6: Προϋπολογισμός εξόδων λειτουργίας διαθέσεως (ποσά σε 000)

ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ	ΙΑΝ.	ΦΕΒΡ.	ΜΑΡΤ.	ΣΥΝΟΛΟ
1. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	500	500	510	1.510
2. Παροχές τρίτων	100	150	150	400
3. Έξοδα προβολής και διαφήμισης	100	50	200	350
4. Έξοδα εκθέσεων-επιδείξεων	50	60	80	190
5. Έξοδα προωθήσεως εξαγωγών	120	50	80	250
6. Αποσβέσεις παγίων	80	80	80	240
7. Υλικά συσκευασίας	50	70	40	160
Σύνολα	1.000	960	1.140	3.100

Τρόπος πληρωμής: Οι αμοιβές προσωπικού μέσα στο μήνα, τα υπ' αριθ. 3, 4 με 7μηνα γραμμάτια, τα υπ' αριθ. 2, 5, 7 μετρητοίς.

Προϋπολογισμός εξόδων διοικητικής λειτουργίας

Περιλαμβάνει όλα τα έξοδα της διοικητικής λειτουργίας όπου το μεγαλύτερο μέρος αυτών αποτελείται από τις αμοιβές του διοικητικού προσωπικού.

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 7: Προϋπολογισμός εξόδων λειτουργίας διαθέσεως (ποσά σε 000)

ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ	ΙΑΝ.	ΦΕΒΡ.	ΜΑΡΤ.	ΣΥΝΟΛΟ
1. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	400	400	400	1.200
2. Παροχές τρίτων	120	60	80	260
3. Συνδρομές – εισφορές	20	20	20	60
4. Έντυπα και γραφ. Ύλη	30	20	20	70
5. Αμοιβές και έξοδα τρίτων	40	30	30	100
6. Διάφορα έξοδα	20	20	20	60
7. Αποσβέσεις	50	50	50	150
Σύνολα	680	600	620	1.900

Τρόπος πληρωμής: Μετρητοίς μέσα στο μήνα

Προϋπολογισμός των επενδύσεων

Τα μηχανήματα και οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης υπόκεινται σε λειτουργική φθορά που καθιστά την λειτουργία τους αδύνατη ή οικονομικώς ασύμφορη. Εκτός της λειτουργικής φθοράς υπάρχει και η οικονομική απαξίωση δηλ. η εφεύρεση νέων μηχανημάτων πιο αποδοτικών και έτσι οι επιχειρήσεις πρέπει συνεχώς να βελτιώνουν τον παραγωγικό εξοπλισμό τους ή να προβαίνουν σε αγορά καινούριων μηχανημάτων. Τα προγράμματα επενδύσεων διακρίνονται σε μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα. Οι βραχυπρόθεσμοι επενδύσεις ολοκληρώνονται μέσα στο έτος ενώ οι μακροπρόθεσμες σε περισσότερα έτη.

Στα προγράμματα επενδύσεων ετήσια ή πολυετή πρέπει πρώτα να προσδιορίζεται ο χρόνος επιστροφής τους με βάση την αποδοτικότητα και μετά να πραγματοποιούνται. Ο ταμιακός διακανονισμός της αξίας των παγίων πρέπει να γίνεται με διαχρονική κατανομή μέσα στο έτος (μηνιαία) και να λαμβάνεται υπόψη όταν καταρτίζεται ο ταμιακός προϋπολογισμός.

Ταμιακός προϋπολογισμός

Αφού καταρτιστούν οι προαναφερόμενοι προϋπολογισμοί μετά καταρτίζεται ο ταμιακός προϋπολογισμός. Με το ταμιακό πρόγραμμα υπολογίζονται διαχρονικά οι ταμιακές εισροές και εκροές που προκύπτουν από την προγραμματισμένη δραστηριότητα της επιχείρησης.

A. Εισροές:

Αυτές προέρχονται από:

- Πωλήσεις μετρητοίς σύμφωνα με τον προϋπολογισμό πωλήσεων
- Από προεξόφληση συναλλαγματικών
- Από ανοιχτούς λογ/σμούς πελατών
- Από τραπεζικό δανεισμό
- Από ανόργανα έσοδα
- Από το υπόλοιπο του ταμείου και καταθέσεων όψεως αρχής περιόδου.

B. Εκροές:

- Πληρωμές για αγορές σύμφωνα με τον προϋπολογισμό αγορών
- Πληρωμή μισθών και υπολοίπων εξόδων κατ' είδος όπως αναφέρονται στους επιμέρους προϋπολογισμούς
- Πληρωμές για έκτακτα έξοδα
- Πληρωμές για επενδύσεις σύμφωνα με το πρόγραμμα επενδύσεων
- Εξόφληση δανείων

Έξοδα που δεν συνεπάγονται πληρωμή όπως π.χ. αποσβέσεις δεν λαμβάνονται υπόψη στον ταμιακό προϋπολογισμό.

	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.	ΣΥΝΟΛΟ
1. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ				
Αρχικό υπόλοιπο	5.000	4.195	-	5.000
Πωλήσεις μετρητοίς	9.330	9.365	10.190	28.885
Από τραπεζικό δανεισμό	-	3.959,8	4.675	8.634,8
	<u>14.330</u>	<u>17.519,8</u>	<u>14.865</u>	<u>42.519,8</u>
2. ΠΛΗΡΩΜΕΣ				
Σε αγορές πρώτων υλών	500	1.114,8	860	2.474,8
Σε άμεση εργασία	6.100	11.420	9.560	27.080
Σε Γεν. Βιομ. Εξ. (2.385-250 αποσβ.)	2.135	3.665	3.095	8.895
Σε Γενικά έξοδα διαθέσεως	770	770	780	2.320
Σε έξοδα διοικ. λειτ. (εκτός αποσβ.)	630	550	570	1.750
	<u>10.135</u>	<u>17.519,8</u>	<u>14.865</u>	<u>42.519,8</u>
3. ΤΕΛΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.195	-	-	-
	<u>14.330</u>	<u>17.519,8</u>	<u>14.865</u>	<u>42.519,8</u>

Γενικός προϋπολογισμός

Αφού καταρτιστούν οι επιμέρους προϋπολογισμοί μετά συντάσσεται ο γενικός προϋπολογισμός της επιχείρησης.

Για την κατάρτισή του, λαμβάνονται τα υπόλοιπα της προηγούμενης προϋπολογιστικής περιόδου και ανοίγονται λογ/σμοί. Στη συνέχεια οι αναλυτικοί προϋπολογισμοί λογιστικοποιούνται και ενημερώνονται οι λογαριασμοί σαν να πρόκειται για πραγματικές οικονομικές πράξεις.

Για απλοποίηση χρησιμοποιείται το φύλλο κατάστρωσης του γενικού προϋπολογισμού (Φ.Κ.Γ.Π.) Στο φύλλο αυτό ανοίγονται όλοι οι κινούμενοι λογ/σμοί και ενημερώνονται από το ημερολόγιο προϋπολογισμού με οριζόντια διάταξη και για κάθε μήνα. Μετά αθροίζονται κάθετα οι στήλες κάθε λογαριασμού και τα ποσά αυτά μεταφέρονται στον γενικό προϋπολογισμό. Από τα υπόλοιπα των λογαριασμών του γενικού προϋπολογισμού καταρτίζεται ο προϋπολογιστικός ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

		ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ			ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ			ΜΑΡΤΙΟΣ		
Α/Α	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
1		Ταμείο	9.330		9.365		10.190			
		Γραμ. Εισπρ/κτέα	9.330		9.365		10.190			
		(σε) Πωλήσεις προϊόντων ως προϋπολογισμό πωλήσεων		18.660		18.730				20.380
2		Πρώτες ύλες	1.250		2.787		2.150			
		(σε) Ταμείο		500		1.114,8				860
		Γραμ. πλ/τέα		750		1.672,2				1.290
		ως προϋπολογισμός αγορών								
3		Αμοιβές & εξ. προσ. (α.ε.)	6.100		11.420		9.560			
		(σε) Ταμείο		6.100		11.420				9.560
		ως προϋπ. αμ. εργασίας								
4		Αποσβέσεις	250		250		250			
		(σε) Αποσβ/να μηχ/τα αποσβ. μηχ/των		250		250				250
5		Κέντρα κόστους (ΓΒΕ)	2.385		3.915		3.345			
		(σε) αποσβέσεις		250		250				250
		Ταμείο		2.135		3.665				3.095
		ως προϋπ. Γ.Β.Ε.								

		ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ		ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ		ΜΑΡΤΙΟΣ		
Α/Α	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
6		Αποσβέσεις (σε) Αποσβ. Έπιπλα Αποσβέσεις επίπλων	80	80	80	80	80	80
7		Κέντρα κόστους (Γ.Ε.Π.) (σε) Αποσβέσεις Ταμείο Γραμμάτια πληρωτέα ως προύπ. εξ. διαθέσεως	1.000	80	960	80	1.140	80
				770		770		780
				150		110		280
8		Αποσβέσεις (σε) Αποσβ. έπιπλα Αποσβέσεις επίπλων	50	50	50	50	50	50
9		Κέντρα κόστους (ΓΕΑ) (σε) αποσβέσεις Ταμείο ως προύπ. εξ. διοικ. λειτουργίας	680	50	600	50	620	50
				630		550		570
10		Ταμείο (σε) τραπ. δάνεια ως προύπ. ταμείου			3.959,8		4.675	4.675
						3.959,8		

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ ΜΑΡΤΙΟΣ

Α/Α	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
11		Κόστος παραγωγής πρ.	9.887		18.595		15.475	
		Αποκλίσεις Γ.Β.Ε.	5					
		(σε) πρώτες ύλες		1.407		2.755		2.255
		Αμηση Εργασία.		6.100		11.420		9.560
		Γ.Β.Ε.		2.385		3.915		3.345
		Αποκλ. Γ.Β.Ε.				505		315
		<i>Πρότυπο κόστος παραγωγής</i>						
12		Έτοιμα προϊόντα.	9.887		18.595		15.475	
		(σε) Κόστος παραγωγής πρ.		9.887		18.595		15.475
		<i>Πρότυπο κόστος ετοιμών</i>						
13		Κόστος πωλημένων	16.862		16.680		17.480	
		(σε) έτοιμα προϊόντα		16.862		16.680		17.480
		Α μον. 138 x 170						
		Β μον. 117 x 156						
		Γ μον. 98 x 95						
		ως κατ. Νο 1						
14		Πωλήσεις προϊόντων	16.862		16.680		17.480	
		(σε) κόστος πωλημένων		16.862		16.680		17.480
		<i>μετ. κόστους στις πωλήσεις</i>						
15		Πωλήσεις προϊόντων	1.798		2.050		2.900	
		(σε) Μικτό κέρδος		1.798		2.050		2.900
		ως κατ. Νο 2						

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ ΜΑΡΤΙΟΣ

A/A	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
16		Μικτό κέρδος (σε) Αποτ/τα περιόδου <i>μεταφ. στα αποτ/τα περιόδου</i>	1.798	1.798	2.050	2.050	2.900	2.900
17		Αποτελέσματα περιόδου (σε) Γεν. Εξ. διαθέσεως <i>Έξοδα διοικ. λειτουργίας μετ. ΓΕΠ και ΓΕΔ στα Α.Π.</i>	1.680	1.000 680	1.560	960 600	1.760	1.140 620
18		Αποτελέσματα περιόδου (σε) αρνητικές αποκλίσεις ΓΒΕ <i>μετ. αρνητικών αποκλίσεων</i>	5	5				
19		Αποκλίσεις θετικές (σε) Αποτ. περιόδου <i>μετ. θετ. αποκλίσεων στα Α.Π.</i>			505	505	315	315
20		Αποτ/τα περιόδου (σε) καθ. κέρδος περιόδου <i>καθ. κέρδος προϋπολογιστικό ως κατ. Νο 3</i>	113	113	995	995	1.455	1.455

ΦΥΛΛΟ ΚΑΤΑΣΤΡΩΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΩΔ.	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΣΥΝΟΛΟ	
		ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
	ΜΗΧ/ΤΑ - ΕΓΚΑΤ.	50.000									
	Σύνολα	50.000								50.000	
	ΕΠΙΠΛΑ & ΛΟΙΠΟΣ ΕΞ.	5.000									
	Σύνολα	5.000								5.000	
	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣ/ΤΕΑ	2.000									
	E-1			9.330		9.365		10.190			
	Σύνολα	2.000		9.330		9.365		10.190		30.885	
	ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	13.855									
	E-12			9.887		18.595		15.475			
	E-13				16.862	16.680		17.480			
	Σύνολα	13.855		9.887	16.862	18.595	16.680	15.475	17.480	57.812	51.022

ΚΩΔ.	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ											
		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΣΥΝΟΛΟ					
		ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	560											
	E-2		1.250		2.787		2.150						
	E-11			1.407	2.755		2.255						
	Σύνολα	560	1.250	1.407	2.787	2.755	2.150	2.255	6.747	6.417			
	ΠΕΛΑΤΕΣ	10.000											
	Σύνολα	10.000							10.000				
	ΓΡΑΜ. ΠΛΗΡ/ΤΕΑ		3.000										
	E-2			750	1.672,2		1.290						
	E-7			150	110		280						
	Σύνολα		3.000	900	1.782,2		1.570						7.252,2
	ΜΕΤ. ΚΕΦ.		70.000										
	Σύνολα		70.000										70.000

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ

ΙΑΝ.

ΦΕΒ.

ΜΑΡ.

ΣΥΝΟΛΟ

ΚΩΔ.	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΣΥΝΟΛΟ	
		ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ				18.660		18.730		20.380		
	E-1										
	E-14		16.862		16.680		17.480				
	E-15		1.798		2.050		2.900				
	Σύνολα		18660		18730		18730		20380		57770
	ΑΜΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ										
	E-3		6.100		11.420		9.560				
	E-11				6.100		11.420		9.560		
	Σύνολα		6.100		6.100		11.420		9.560		27.080
	ΓΕΝ. ΒΙΟΜ. ΕΞΟΔΑ										
	E-5		2.385		3.915		3.345				
	E-11				2.385		3.915		3.345		
	Σύνολα		2.385		2.385		3.915		3.345		9.645

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ
ΙΑΝ.
ΦΕΒ.
ΜΑΡ.
ΣΥΝΟΛΟ

	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	E-4		250		250		250		250	
	E-5			250		250		250		250
	E-6		80		80		80		80	
	E-7			80		80		80		80
	E-8		50		50		50		50	
	E-9			50		50		50		50
Σύνολα			380	380	380	380	380	380	1.140	1.140
ΑΠΟΣΒ. ΜΗΧ/ΤΑ	E-4			250		250		250		250
Σύνολα				250		250		250		750
ΑΠΟΣΒ. ΕΠΙΠΛΑ	E-6			80		80		80		80
	E-8			50		50		50		50
Σύνολα				130		130		130		390
ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	E-11		9.887		18.595		15.475		15.475	
	E-12			9.887		18.595		15.475		15.475
Σύνολα			9.887	9.887	18.595	18.595	15.475	15.475	43.957	43.957

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ

ΙΑΝ.

ΦΕΒ.

ΜΑΡ.

ΣΥΝΟΛΟ

	ΑΙΤ.	ΥΠΟΛ. 31/12/Χ		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΣΥΝΟΛΟ	
		ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
ΑΠΟΚΛ. ΓΒΕ (ΘΕΤ.)	E-11									315	
	E-19					505		315			
Σύνολα						505		315		315	820
ΑΠΟΚΛ. ΓΒΕ (ΑΡΝ)	E-11			5							
	E-18				5						
Σύνολα				5	5					5	5
ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘ.	E-7			1.000		960		1.140			
	E-17				1.000		960		1.140		
Σύνολα				1.000	1.000	960	960	1.140	1.140	3.100	3.100
ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚ. ΛΕΙΤ.	E-9			680		600		620			
	E-17				680		600		620		
Σύνολα				680	680	600	600	620	620	1.900	1.900
ΤΡΑΠ. ΔΑΝΕΙΑ	E-10							4.675			
Σύνολα							3.959,8	4.675		4.675	8.634,8

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ

ΙΑΝ.

ΦΕΒ.

ΜΑΡ.

ΣΥΝΟΛΟ

	ΑΙΤ.		ΥΠΟΛ. 31/12/Χ		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΜΕΝΩΝ	E-13		16.862		16.680		17.480					
	E-14			16.862		16.680		17.480		17.480		
Σύνολα			16.862	16.862	16.680	16.680	17.480	17.480	17.480	51.022	51.022	
Μ.Κ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	E-15			1.798		2.050		2.900				
	E-16		1.798		2.050		2.900					
Σύνολα			1.798	1.798	2.050	2.050	2.900	2.900	2.900	6.748	6.748	
ΑΠΟΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	E-16			1.798		2.050		2.900				
	E-17		1.680		1.560		1.760					
	E-18		5									
	E-19					505		315				
	E-20		113		995		1.455					
Σύνολα			1.798	1.798	2.555	2.555	3.215	3.215	3.215	7.568	7.568	
ΚΑΘ. ΚΕΡΔΗ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	E-20			113		995		1.455				
Σύνολα				113		995		1.455		1.455		2.563

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΚΩΔ.	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΥΠΟΛ. 31/12/Χ		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΥΠΟΛ. 31/3	
		ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
	Μηχ.Εγ/σεις	50.000								50.000	
	Έπιπλα & Λοιπ. εξ.	5.000								5.000	
	Γραμ. εισηγ/τέα	2.000		9.330	9.365	10.190				30.885	
	Έτοιμα προϊόντα	13.855		9.887	18.595	15.475	16.680	17.480		*6.790	
	Πρώτες ύλες	560		1.250	2.787	2.150	2.755	2.255		**330	
	Πελάτες	10.000								10.000	
	Γραμμ. πληρ/τέα		3.000		900		1.782,2	1.570			7.252,2
	Μετοχ. κεφάλαιο		70.000								70.000
	Ταμείο	5.000		9330	13324,8	14865	17519,8	14865			
	Αποθεματικά		7.000								7.000
	Προμηθευτές		5.000								5.000
	Υποχρ. από φ.τ.		1.415								1.415
	Πωλήσεις προϊόντων			18.660	18.730	20.380	18.730	20.380			
	Αμοιβές προσωπικού (Α.Ε.)			6.100	11.420	9.560	11.420	9.560			
	Γεν. Βιομ. Έξοδα			2.385	3.915	3.345	3.915	3.345			
	Αποσβέσεις			380	380	380	380	380			
	Αποσβεσμένα μηχ/τα				250		250	250			750
	Αποσβεσμένα επ. & σκεύη				130		130	130			390
	Κόστος παραγωγής			9.887	18.595	15.475	18.595	15.475			
	σε μεταφορά	86.415	86.415	67.209	97.111,8	91.820	92.157	85.690		103.005	91.807,2

ΥΠΟΛ. 31/12 /Χ ΙΑΝ. ΦΕΒ. ΜΑΡ. ΥΠΟΛ. 31/3

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΥΠΟΛ. 31/12 /Χ		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΥΠΟΛ. 31/3	
	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
απο μεταφορά	86.415	86.415	67.209	67.096	97.111,8	92.157	91.820	85.690	103.005	91.807,2
Αποκλίσεις ΓΒΕ (θετ.)					505	505	315	315	-	-
Αποκλίσεις ΓΒΕ (αρν.)			5	5					-	-
Γεν. έξοδα διαθέσιμης			1.000	1.000	960	960	1.140	1.140	-	-
Έξοδα διοικ. λειτουργίας			680	680	600	600	620	620	-	-
Τραπεζικά δάνεια						3.959,8		4.675	-	8.634,8
Κόστος πωλημένων			16.862	16.862	16.680	16.680	17.480	17.480	-	-
Μ.Κ. προϊόντων			1.798	1.798	2.050	2.050	2.900	2.900	-	-
Αποτελέσματα περιόδου			1.798	1.798	2.555	2.555	3.215	3.215	-	-
Καθ. κέρδη περιόδου				113		995		1.455	-	2.563
Σύνολα	86.415	86.415	89352	89.352	120.461,8	120.461,8	117.490	117.490	103.005	103.005

Προϋπολογιστικός ισολογισμός 1/1-31/3/X+1 (ποσά σε 000)

I. ΠΑΓΙΑ				I. ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μηχ/τα εγκ/σεις	50.000			Μετοχ. Κεφάλαιο	70.000		
Έπιπλα και λοιπός εξ.	5.000			Αποθεματικά	7.000		
	<u>55.000</u>			Κέρδη περιόδου	2.563	79.563	
II. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ				II. ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Έτοιμα προϊόντα	6.790			Δάνεια	8.634,8		
Πρώτες ύλες	330			Προμηθευτές	5.000		
Πελάτες	10.000			Γραμμάτια πλ/τέα	7.252,2		
Γραμμάτια εισ/τέα	30.885	48.005		Υποχρ. από φόρους	1.415	22.302	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u>101.865</u>		ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		<u>101.865</u>	

Προϋπολογιστικός λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως (ποσά σε 000)

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)			57.770
Κόστος πωλήσεων :			
Έτοιμα προϊόντα (αρχικά)		13.855	
Κόστος παραγωγής			
Πρώτες ύλες	6.417		
Άμεση εργασία	27.080		
Γ.Β.Ε.	10.460	43.957	
		<u>57.812</u>	
Τελική απογραφή		6.790	51.022
		M.K.	6.748
ΜΕΙΟΝ :			
Έξοδα λειτ. Διαθέσεως		3.100	
Έξοδα διοικητικής λειτ.		1.900	
Αποκλ. Αρνητικές Γ.Β.Ε.		5	(5005)
			<u>1.743</u>
Αποκλ. θετικές Γ.Β.Ε.			820
Καθ. Κέρδος περιόδου			2.563

Ανάλυση απογραφής ετοιμών

	<i>ΠΡΟΪΟΝ «Α»</i>	<i>ΠΡΟΪΟΝ «Β»</i>	<i>ΠΡΟΪΟΝ «Γ»</i>
Αρχ. Απογρ.	40	30	25
Παρ. τριμ.	<u>113</u>	<u>102</u>	<u>93</u>
	153	132	118
Πωλ. Τριμ.	<u>138</u>	<u>117</u>	<u>98</u>
Τελ. Απογρ.	15x170=2.550	15x156=2.340	20x95=1.900
Σύνολο απογραφής	6.790		

Ανάλυση απογραφής πρώτων υλών

	<i>ΠΡ. ΥΛΗ «Π1»</i>	<i>ΠΡ. ΥΛΗ «Π2»</i>	<i>ΠΡ. ΥΛΗ «Π3»</i>
Αρχ. Απογρ.	30	20	20
Αγορές τριμ.	<u>329</u>	<u>194</u>	<u>269</u>
	359	214	289
Αναλ. Τριμ.	<u>339</u>	<u>204</u>	<u>279</u>
Τελική απογρ.	20x10=200	10x8=80	10x5=50
Συνολ. απογραφής	330		

Κατάσταση Νο 1

Πρότυπο κόστος πωλημένων

		Ιαν.		Φεβ.		Μαρτ.
A	45x170 =	7.650	47x170=	7.990	46x170=	7.820
B	42x156=	6.552	35x156=	5.460	40x156=	6.240
Γ	28x95=	2.660	34x95=	3.230	36x95=	3.420
		<u>16.862</u>		<u>16.680</u>		<u>17.480</u>

Κατάσταση Νο 2

Μικτό κέρδος προϊόντων

	Ιαν.	Φεβ.	Μαρτ.
Πωλήσεις	18.660	18.730	20.380
Κόστος	<u>16.862</u>	<u>16.680</u>	<u>17.480</u>
	1.798	2.050	2.900

Κατάσταση Νο 3

Αποτελέσματα περιόδου

	Ιαν.	Φεβ.	Μαρτ.
Μ.Κ.	1798	2050	2900
Γ.Ε.Π.	(1000)	(960)	(1140)
Γ.Ε.Δ.	(680)	(600)	(620)
Αρν. Αποκλίσεις	(5)		
Θετ. Αποκλίσεις		505	315
	<u>113</u>	<u>995</u>	<u>1455</u>

Να καταρτιστεί ο γενικός προϋπολογισμός και ο προϋπολογιστικός ισολογισμός της επιχείρησης ΔΕΛΤΑ με τα παρακάτω στοιχεία :

Αρχικός Ισολογισμός (ποσά σε 000)

Εγκαταστάσεις	100.000	Μετ. κεφ.	90.000
Πρώτες ύλες	6.000	Αποθεματικά	20.000
Βοηθ. Ύλες	1.200	Προμηθευτές	10.000
Υλικά – αν/κά	800	Γραμ. πληρ/τέα	3.000
Έτοιμα προϊόντα	5.000	ΕΤΕ λογ. Δανείου	20.000
Γραμ. εισπ/τέα	5.000		
Πελάτες	5.000		
Ταμείο	20.000		
	<u>143.000</u>		<u>143.000</u>

Αναλυτικοί προϋπολογισμοί (ποσά σε 000)

1. Προϋπολογισμός πωλήσεων

	Ιαν.	Φεβρ.	Μαρ.
Πωλήσεις με πίστωση	6.000	5.000	7.000

2. Προϋπολογισμός εξόδων διαθέσεως

	Ιαν.	Φεβρ.	Μαρ.
Αμοιβές προσωπικού	1.000	1.000	1.000
Διάφορα	2.000	1.000	500

Τρόπος πληρωμής : μετρητοίς μέσα στο μήνα

3. Προϋπολογισμός εξόδων διοικητικής λειτουργίας

	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.
Αμοιβές προσωπικού	2.000	2.000	2.000
Διάφορα	500	400	200

Τρόπος πληρωμής : μετρητοίς

4. Προϋπολογισμός αμοιβών προσωπικού

	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.
Λειτ. Διαθέσεως	1.000	1.000	1.000
Διοικ. Λειτουργία	2.000	2.000	2.000
Άμεση εργασία	750	580	630
Έμμεση εργ. Εργοστασίου	<u>550</u>	<u>420</u>	<u>470</u>
	4.300	4.000	4.100

Στις παραπάνω αμοιβές συμπεριλαμβάνονται :

	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.
Κρατήσεις υπέρ			
Ασφαλιστικών ταμείων	600	560	570
Εργοδοτική εισφορά	1.150	1.080	1.100

Τα ασφαλιστικά ταμεία πληρώνονται στο τέλος του επόμενου μήνα

5. Προϋπολογισμός αγορών

	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.
Πρώτες ύλες	2.000	1.500	1.600
Βοηθ. Ύλες	400	400	300
Υλικά – ανταλλακτικά	100	140	200

Τρόπος πληρωμής : 7μηνα γραμμάτια

6. Προϋπολογισμός Γ.Β.Ε.

	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.
Αναλώσεις βοηθ. Υλών	40	30	50
Αναλώσεις υλικών – αντ.	30	50	40
Αποσβέσεις	100	100	100
Έμμεση εργασία	550	420	470
Διάφορα	50	30	40
	770	630	700

Τρόπος πληρωμής : μετρητοίς

7. Προϋπολογισμός δαπανών παραγωγής

	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.
Πρώτες ύλες	1.000	900	900
Άμεση εργασία	700	600	600
Γεν. βιομ. Έξοδα	<u>720</u>	<u>650</u>	<u>700</u>
	2.420	2.150	2.200

Αποκλίσεις :

Πρώτων υλών	- 30	+ 20	- 20
Άμεσης εργασίας	+ 50	- 20	+ 30
Γ.Β.Ε.	+ 50	- 20	-

8. Κόστος πωλημένων

	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.
	2.000	1.800	2.200

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

		ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ		ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ		ΜΑΡΤΙΟΣ		
Α/Α	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
1.		Πελάτες	6.000		5.000		7.000	
		(σε) πωλήσεις πρ. ως προϋπ. πωλήσεων		6.000		5.000		7.000
2.		Αμοιβές & έξ. προσωπικού	4.300		4.000		4.100	
		(σε) κρατήσεις & εισφ. υπέρ Α.Ο.		1.750		1.640		1.670
		Ταμείο		2.550		2.360		2.430
		ως προϋπ. αμ. προσωπικού						
3.		Κρατήσεις & Εισφ. υπέρ Α.Ο.			1.750		1.640	
		(σε) Ταμείο		—		1.750		1.640
		ως προϋπ. αμ. προσωπικού						
4.		Πρώτες ύλες	2.000		1.500		1.600	
		Βοηθ. ύλες	400		400		300	
		Υλικά-αντ/κά	100		140		200	
		(σε) Γραμμ. πληρ/τέα ως προϋπ. αγορών		2.500		2.040		2.100

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ ΜΑΡΤΙΟΣ

Α/Α	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
5.		Αποσβέσεις (σε) Αποσβεσμένες εγκ/σεις <i>Αποσβ. εγκατ/σεων</i>	100	100	100	100	100	100
6.		Κέντρα κόστους (ΓΒΕ) (σε) βοηθ. ύλες Υλικά-ανταλλακτικά Αποσβέσεις Αμοιβές & έξοδα προσ. Ταμείο <i>ως προϋπ. ΓΒΕ</i>	770	40 30 100 550 50	630	30 50 100 420 30	700	50 40 100 470 40
7.		Κέντρα κόστους (ΓΕΠ) (σε) Αμοιβές & έξ. προσ. Ταμείο <i>ως προϋπ. εξόδων λειτ. διαθ.</i>	3.000	1.000 2.000	2.000	1.000 1.000	1.500	1.000 500
8.		Κέντρα κόστους (ΓΕΔ) (σε) αμοιβές & έξ. προσ. Ταμείο <i>ως προϋπ. εξόδων διοικ. λειτ.</i>	2.500	2.000 500	2.400	2.000 400	2.200	2.000 200

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ ΜΑΡΤΙΟΣ

Α/Α	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
9.		Κόστος παρ. προϊόντων	2.420		2.150		2.200	
		Αποκλίσεις πρ. υλών	-		20			
		Αποκλίσεις άμεσης εργασίας	50				30	
		Αποκλίσεις Γ.Β.Ε.	50					
		(σε) Πρώτες ύλες		970		920		880
		αμ. προσ (Α.Ε.)		750		580		630
		Κέντρα κόστους (ΓΒΕ)		770		630		700
		Αποκλίσεις πρώτων υλών		30		-		20
		Αποκλίσεις αμ. εργασίας				20		
		Αποκλίσεις Γ.Β.Ε.				20		
		<u>ως προϋπ. δαπ. παραγωγής</u>						
10.		Έτοιμα προϊόντα	2.420		2.150		2.200	
		(σε) κόστος παρ. προϊόντων		2.420		2.150		2.200
		<u>πρότυπο κόστος ετοιμών</u>						
11.		Κόστος πωλημένων	2.000		1.800		2.200	
		(σε) Έτοιμα προϊόντα		2.000		1.800		2.200
		<u>πρότυπο κόστος πωλημένων</u>						

		ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ			ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ			ΜΑΡΤΙΟΣ		
Α/Α	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
12.		Πωλήσεις προϊόντων	2.000		1.800		2.200		2.200	
		(σε) κόστος πωλημένων		2.000		1.800				2.200
		<i>μετ. κόστους πωλ. στις πωλήσεις</i>								
13.		Πωλήσεις προϊόντων	4.000		3.200		4.800		4.800	
		(σε) Μικτό κέρδος		4.000		3.200				4.800
		<i>μικτό κέρδος</i>								
14.		Μικτό κέρδος	4.000		3.200		4.800		4.800	
		(σε) Αποτ/τα περιόδου		4.000		3.200				4.800
		<i>μετ. στα απ/τα περιόδου</i>								
15.		Αποτ/τα περιόδου	5.500		4.400		3.700		3.700	
		(σε) Κέντρα κόστους (ΓΕΠ)		3.000		2.000				1.500
		Κέντρα κόστους (ΓΕΔ)		2.500		2.400				2.200
		<i>Μετ. ΓΕΠ & ΓΕΔ στα απ/τα περ.</i>								

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ ΜΑΡΤΙΟΣ

Α/Α	ΚΩΔ	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
16.		Αποτ/τα περιόδου	100		20		30	
		(σε) αποκλίσεις πρώτων υλών				20		
		Αποκλίσεις άμεσης εργασίας		50				30
		αποκλίσεις Γ.Β.Ε.		50				
		<i>μετ. αρν. αποκλ. στα απ/τα περ.</i>						
17.		Αποκλίσεις πρώτων υλών	30				20	
		αποκλίσεις άμεσης εργασίας			20			
		Αποκλίσεις ΓΒΕ			20			
		(σε) Αποτ/τα περιόδου		30				20
		<i>μετ. θετ. αποκλ. στα απ/τα περ.</i>						
18.		Καθ. αποτ/τα περιόδου	1.570		1.180		1.090	
		(σε) Αποτ/τα περιόδου		1.570		1.180		1.090
		<i>Καθ. αποτ. περιόδου προϋπ/κά</i>						

ΦΥΛΛΟ ΚΑΤΑΣΤΡΩΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ ΙΑΝ. ΦΕΒ. ΜΑΡ. ΣΥΝΟΛΟ											
	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	100.000											
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	6.000											
Ε-4		2.000		1.500		1.600						
Ε-9			970		920		880					
ΒΟΗΘ. ΥΛΕΣ	1.200											
Ε-4		400		400		300						
Ε-6			40		30		50					
ΥΛΙΚΑ-ΑΝΤ/ΚΑ	800											
Ε-4		100		140		200						
Ε-6			30		50		40					
ΤΑΜΕΙΟ	20.000											
Ε-2			2.550		2.360		2.430					
Ε-3					1.750		1.640					
Ε-6			50		30		40					
Ε-7			2.000		1.000		500					
Ε-8			500		400		200					
Σύνολα	20.000		5.100		5.540		4.810					

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ
ΙΑΝ.
ΦΕΒ.
ΜΑΡ.
ΣΥΝΟΛΟ

	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.000									
E-10			2.420		2.150		2.200			
E-11			2.000		1.800		2.200			
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣ/ΤΕΑ	5.000									
ΠΕΛΑΤΕΣ	5.000									
E-1			6.000		5.000		7.000			
ΜΕΤ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ		90.000								
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		20.000								
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		10.000								
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡ/ΤΕΑ		3.000								
E-4			2.500		2.040		2.100			
ΕΤΕ ΛΟΓ. - ΔΑΝΕΙΟΥ		20.000								
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	E-1			6.000		5.000		7.000		
E-12			2.000		1.800		2.200			
E-13			4.000		3.200		4.800			

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ

ΙΑΝ.

ΦΕΒ.

ΜΑΡ.

ΣΥΝΟΛΟ

	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞ. ΠΡΟΣ.	Ε-2		4.300		4.000		4.100			
	Ε-6			550		420		470		
	Ε-7			1.000		1.000		1.000		
	Ε-8			2.000		2.000		2.000		
	Ε-9			750		580		630		
ΚΡΑΤ. & ΕΙΣΦ. ΥΠΕΡ ΤΡΙΤ.	Ε-2			1.750		1.640		1.670		
	Ε-3				1.750		1.640			
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	Ε-5		100		100		100			
	Ε-6			100		100		100		
ΑΠΟΣΒΕΣΜ. ΕΓΚΑΤ/ΣΕΙΣ	Ε-5			100		100		100		
ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΣΤΟΥΣ (ΓΒΕ)	Ε-6		770		630		700			
	Ε-9			770		630		700		
ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΣΤΟΥΣ (ΓΕΠ)	Ε-7		3.000		2.000		1.500			
	Ε-15			3.000		2.000		1.500		
ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΣΤΟΥΣ (ΓΕΔ)	Ε-8		2.500		2.400		2.200			
	Ε-15			2.500		2.400		2.200		
ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡ. ΠΡΟΪΟΝΤ.	Ε-9		2.420		2.150		2.200			
	Ε-10			2.420		2.150		2.200		

ΚΩΔ.	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	ΑΙΤ. ΥΠΟΛ. 31/12/Χ		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΣΥΝΟΛΟ
		ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	
	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ ΠΡ. ΥΛΩΝ	Ε-9			30	20				20
		Ε-16					20			
		Ε-17		30				20		
	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ ΑΜ. ΕΡΓ.	Ε-9		50			20	30		
		Ε-16			50				30	
		Ε-17				20				
	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ ΓΒΕ	Ε-9		50			20			
		Ε-16			50					
		Ε-17				20				
	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΜΕΝΩΝ	Ε-11		2.000		1.800		2.200		
		Ε-12			2.000		1.800		2.200	
	ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	Ε-13			4.000		3.200		4.800	
		Ε-14		4.000		3.200		4.800		
	ΑΠΟΤΕΛ. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	Ε-14			4.000		3.200		4.800	
		Ε-15		5.500		4.400		3.700		
		Ε-16		100		20		30		
		Ε-17			30		40		20	
		Ε-18			1.570		1.180		1.090	
	ΚΑΘ. ΑΠΟΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	Ε-18		1.570		1.180			1.090	

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΥΠΟΛ. 31/12 /X ΙΑΝ. ΦΕΒ. ΜΑΡ. ΥΠΟΛ. 31/3

ΚΩΔ.	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΥΠΟΛ. 31/12 /X		ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΥΠΟΛ. 31/3	
		ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.
	Εγκαταστάσεις	100.000								100.000	
	Πρώτες ύλες	6.000		2.000	970	1.500	920	1.600	880	8.330	
	Βοηθ. ύλες	1.200		400	40	400	30	300	50	2.180	
	Υλικά - αντ/κά	800		100	30	140	50	200	40	1.120	
	Ταμείο	20.000		-	5.100	-	5.540	-	4.810	4.550	
	Έτοιμα προϊόντα	5.000		2.420	2.000	2.150	1.800	2.200	2.200	5.770	
	Γραμ. Εισ/τέα	5.000								5.000	
	Πελάτες	5.000		6.000		5.000		7.000		23.000	
	Μετ. κεφάλαιο		90.000								90.000
	Αποθεματικά		20.000								20.000
	Προμηθευτές		10.000								10.000
	Γραμ. πληρ/τέα		3.000		2.500		2.040		2.100	9.640	
	ΕΤΕ λογ. δανείου		20.000								20.000
	Πωλήσεις προϊόντων			6.000	6.000	5.000	5.000	7.000	7.000		
	Αμοιβές & εξ. προσωπικού			4.300	4.300	4.000	4.000	4.100	4.100		
	Κρατ. & εισφ. υπέρ Α.Ο.				1.750	1.750	1.640	1.640	1.670		1.670
	Αποσβέσεις			100	100	100	100	100	100		
	Αποσβεσμένες εγκ/σεις				100		100		100		300
	Κέντρα κόστους (ΓΒΕ)			770	770	630	630	700	700		
	Σε μεταφορά	143.000	143.000	22.090	23.660	20.670	21.850	24.840	23.750	149.950	151.610

ΥΠΟΛ. 31/12 /Χ ΙΑΝ. ΦΕΒ. ΜΑΡ. ΥΠΟΛ. 31/3

ΚΩΔ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΙΑΝ.		ΦΕΒ.		ΜΑΡ.		ΥΠΟΛ. 31/3			
	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.	ΧΡ.	ΠΙΣ.		
Από μεταφορά	143.000	143.000	22.090	23.660	20.670	21.850	24.840	23.750	149.950	151.610
Κέντρα κόστους (ΓΕΠ)			3.000	3.000	2.000	2.000	1.500	1.500	-	-
Κέντρα κόστους (ΓΕΔ)			2.500	2.500	2.400	2.400	2.200	2.200	-	-
Κόστος παραγωγής προϊόντων			2.420	2.420	2.150	2.150	2.200	2.200	-	-
Αποκλίσεις πρώτων υλών			30	30	20	20	20	20	-	-
Αποκλίσεις άμεσης εργασίας			50	50	20	20	30	30	-	-
Αποκλίσεις ΓΒΕ			50	50	20	20	-	-	-	-
Κόστος πωληθένων			2.000	2.000	1.800	1.800	2.200	2.200	-	-
Μικτό κέρδος			4.000	4.000	3.200	3.200	4.800	4.800	-	-
Αποτ. περιόδου			5.600	5.600	4.420	4.420	4.820	4.820	-	-
Καθ. αποτ. περιόδου			1.570		1.180			1.090	1.660	-
	143.000	143.000	43.310	43.310	37.880	37.880	42.610	42.610	151.610	151.610

Προϋπολογιστικός ισολογισμός 1/1-31/3/Χ+1 (ποσά σε 000)

I. ΠΑΓΙΑ			I. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
Εγκαταστάσεις	100.000		Μετοχικό Κεφάλαιο	90.000
Μείον αποσβέσεις	<u>300</u>	99.700	Αποθεματικά	<u>20.000</u>
				110.000
			Ζημιά περ.	<u>(1.660)</u>
				108.340
II. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ			II. ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Έτοιμα προϊόντα	5.770		Προμηθευτές	10.000
Πρώτες ύλες	8.330		Γραμμάτια πληρ/τέα	9.640
Βοηθ. Ύλες	2.180		ΕΤΕ λογ. Δανείου	20.000
Υλικά – αντ/κά	1.120		Κρατήσεις	
Γραμμάτια εισ/τέα	5.000		και εισφ. υπέρ Α.Ο.	<u>1.670</u>
Πελάτες	<u>23.000</u>	45.400		41.310
III. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ				
Ταμείο		4.550		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u>149.650</u>	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>149.650</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Κατά το παράδειγμα της αμιγώς Εμπορικής Οικονομικής Μονάδας αντιμετωπίστηκαν προβλήματα τα οποία έχουν και οι Βιομηχανικές Μονάδες και αναφέρονται :

- 1) Στη διαδοχή των περιόδων (μηνών ή τριμήνων).
- 2) Στη συμφωνία του Αποτελέσματος των περιόδων, προ της εκτύπωσης των Αναλυτικών Ημερολογίων.
- 3) Στην αντιμετώπιση των Αποθεμάτων Ενάρξεως, από την πρώτη περίοδο, ανεξάρτητα εάν αυτά έχουν ανοιγεί στην Ομάδα 2.
- 4) Στους προϋπολογισμούς των Ατιμολόγητων Αγορών, των Οργανικών κατ' είδος Εξόδων, των Οργανικών κατ' είδος Εσόδων, των Ανόργανων Εσόδων - Εξόδων και την «Ξεκαθάριση» των προϋπολογισμών, όταν αυτοί Λογιστικοποιηθούν.
- 5) Στην κατάσταση «Αναλύσεως των Οργανικών κατ' είδος Εξόδων σε Έξοδα κατά Λειτουργία και Είδος», ώστε αυτή να περιέχει ό,τι το Χρεωστικό Υπόλοιπο του λογαριασμού 91.05 (Λογιστικά Έξοδα + Προϋπολογιστικά ± Διαφορές Απολογισμών από Προϋπολογισμούς).

Τώρα, στο παράδειγμα της Βιομηχανικής Οικονομικής Μονάδας, το οποίο ακολουθεί, θα αντιμετωπισθούν πρόσθετα προβλήματα, τα οποία αναφέρονται:

- 1) Στην αντιμετώπιση του προβλήματος της κοστολόγησης των Παραχθέντων (Ετοίμων και Ημικ/νων) κατά την περίοδο.
- 2) Στο κλείσιμο του Ισοζυγίου των Ετοίμων, μετά την εύρεση του Κόστους Παραγωγής των Ετοίμων (Κοστολόγηση).
- 3) Στην Αποτίμηση των Αποθεμάτων Λήξεως των Ημικ/νων, μετά την εύρεση του Κόστους Παραγωγής των Ημικ/νων Λήξεως (Κοστολόγηση).
- 4) Στη διαμόρφωση του Λογαριασμού «Εκμεταλλεύσεως», «Αποτελεσμάτων Χρήσεως» και του Ισολογισμού της Γενικής Λογιστικής.
- 5) Στη συμφωνία του Αποτελέσματος της ΑΛΕ με το Αποτέλεσμα της Γενικής Λογιστικής.
- 6) Στη σύγκριση του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσεως» της Γενικής Λογιστικής με το λογαριασμό 98 «Αναλυτικά Αποτελέσματα» της Α.Λ.Ε.

Επίσης πρέπει να τονισθεί ότι η ΑΛΕ γίνεται χωρίς να εκμεταλλευόμαστε καμία Απόφαση του Ε.ΣΥ.Λ.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Μας δίδονται τα κάτωθι δεδομένα μιας υφαντουργικής επιχειρήσεως:

Α. ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΘΗΚΩΝ :

Τα ισοζύγια Α' Υλών, Β' Υλών, Ετοίμων Προϊόντων και Εμπορευμάτων.

Β. ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ Ή ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ :

Τα Ημικ/νά Ενάρξεως και Λήξεως:

	ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΛΗΞΕΩΣ
	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ
Π1	25.300	10.917.456	48.560
Π2	68.000	40.437.560	55.250
Π3	12.300	5.416.059	22.300
Π4	25.100	9.327.411	30.600
		<u>66.098.486</u>	

Γ. ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ:

α. ΟΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΕ ΧΛΓ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ 1 ΜΕΤΡΟΥ ΥΦΑΣΜΑΤΟΣ

	Α' ΥΛΕΣ		Β' ΥΛΕΣ	
	ΝΗΜΑ	ΝΗΜΑ	ΝΗΜΑ	ΦΑΣΑ
	TER/WOOL	WOOL	ΑΚΡΥΛΙΚΟ	
	55%/40%	100%		
Π1	0.300	-	0.100	0.010
Π2	-	0.300	-	0.012
Π3	-	0.200	0.250	0.020
Π4	0.100	0.100	0.100	0.018

β. Η ΩΡΙΑΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ :

Π1 200 ΜΕΤΡΑ/ΩΡΑ

Π2 120 ΜΕΤΡΑ/ΩΡΑ

Π3 280 ΜΕΤΡΑ/ΩΡΑ

Π4 300 ΜΕΤΡΑ/ΩΡΑ

γ. Ο ΒΑΘΜΟΣ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΗΜΙΚ/ΝΩΝ ΛΗΞΗΣ ΕΙΝΑΙ 90%

Δ. ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΧΧ/ΧΧ/199Χ

	ΥΠΟΛΟΙΠΑ	
	ΧΡΕΩΣΤΙΚΑ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	25.650.000	
10 ΓΗΠΕΔΑ	6.530.806	
11 ΚΤΙΡΙΑ	15.630.700	
11.99 ΑΠΟΣΒΕΣΘΕΝΤΑ		23.650.708
21 ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	78.426.170	
23 ΗΜΙΚ/ΝΑ	66.098.486	
24.00 Α΄ ΥΛΕΣ (ΑΓΟΡΕΣ)	255.019.160	
Α΄ ΥΛΕΣ (ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ)	26.512.200	
24.01 Β΄ ΥΛΕΣ (ΑΓΟΡΕΣ)	3.427.900	
Β΄ ΥΛΕΣ (ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ)	448.500	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ (ΑΓΟΡΕΣ)	27.925.920	
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ (ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ)	11.392.000	
38 ΤΑΜΕΙΟ	20.530.000	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		70.000.00
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		280.400.126
60.00 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ ΑΜ.	107.101.579	
60.01 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ ΕΜ.	56.037.967	
61 ΦΑΣΟΝ	15.324.603	
62 ΔΕΗ	13.621.869	
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	39.587.796	
66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	17.027.336	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠ/ΤΩΝ		43.342.000
71 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ		373.969.393
81.01 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΣΟΔΑ		2.580.765
81 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΞΟΔΑ	7.650.000	
	793.942.992	793.942.992

Ε. ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΤΑ ΘΕΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ:

Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΔΟΥ

	ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ	ΠΩΛΗΣΕΩΣ
60.00 ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΜ.	61.298.411	18.300.520	27.502.648
60.01 ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΜ.	37.460.140	5.133.805	13.444.022
61 ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	15.324.603	-	-
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	13.621.869	-	-
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	23.838.271	3.865.675	11.883.850
66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	17.027.336	-	-
	168.570.630	27.300.000	52.830.520

ΙΣΟΖΥΓΙΑ

Α' ΥΛΩΝ	ΑΠΟΘΕΜΑ ΕΝΑΡΞ.		ΑΓΟΡΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΕΩΣΕΩΣ			ΑΝΑΛΩΣΕΩΣ		ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ	
	ΧΛΓ.	ΕΥΡΩ	ΧΛΓ.	ΕΥΡΩ	ΧΛΓ.	ΕΥΡΩ	Μ.Τ.	ΧΛΓ.	ΕΥΡΩ	ΧΛΓ.	ΕΥΡΩ	ΧΛΓ.	ΕΥΡΩ
ΝΗΜΑ ΤΕΡ/WOOL	17.300	11.937.000	102.300	74.773.000	119.600	86.710.000	725	72.180	52.330.500	47.420	34.379.500	119.600	86.710.000
ΝΗΜΑ WOOL	6.980	6.840.400	127.500	134.632.560	134.480	141.472.960	1.052	94.950	99.887.400	39.530	41.585.560	134.480	141.472.960
ΝΗΜΑ ΑΚΡΥΛΙΚΟ	12.680	7.734.800	72.000	45.613.600	84.680	53.348.400	630	59.890	37.730.700	24.790	15.617.700	84.680	53.348.400
ΣΥΝΟΛΟ Α' ΥΛΩΝ	36.960	26.512.200	301.800	255.019.160	338.760	281.531.360		227.020	189.948.600	117.740	91.582.760	338.760	281.531.360

Β' ΥΛΩΝ

ΦΑΣΑ	2.300	448.500	15.320	3.427.900	17.620	3.876.400	220	8.410	1.850.200	9.210	2.026.200	17.620	3.876.400
------	-------	---------	--------	-----------	--------	-----------	-----	-------	-----------	-------	-----------	--------	-----------

ΕΤΟΙΜΩΝ:

Π1	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΠΑΡΑΙΩΓΗ		ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΕΩΣΕΩΣ			ΠΩΛΗΣΕΙΣ			ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ	
	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	Μ.Τ.	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΛΕΙΑ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ
Π1	62.570	29.783.320	180.758		243.328			197.648		110.682.880	45.680	243.328		
Π2	47.320	28.628.600	220.580		267.900			238.600		71.792.638	29.300	267.900		
Π3	25.800	12.848.400	110.300		136.100			108.200		54.424.600	27.900	136.100		
Π4	19.850	7.165.850	85.620		105.470			80.163		37.069.275	25.307	6.105.470		
	155.540	78.426.170	597.258		752.798			624.611		373.969.393	128.187	752.798		

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ (ΧΡΕΩΣΗ)

ΕΙΔΟΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΑΓΟΡΕΣ		ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ		ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΠΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΕΩΣΕΩΣ	
	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ
	ΕΜΠ/ΜΑ Α΄	7.280	2.184.000	15.476	5.120.676	-	-	-	-	22.756
ΕΜΠ/ΜΑ Β΄	2.620	995.600	5.708	2.283.200	120	-	-	-	8.448	3.278.800
ΕΜΠ/ΜΑ Γ΄	5.818	1.873.396	12.368	3.834.080	-	-	8.220	2.579.757	26.406	8.287.233
ΕΜΠ/ΜΑ Δ΄	1.920	700.800	4.082	1.489.930	80	-	1.280	461.055	7.362	2.651.785
ΕΜΠ/ΜΑ Ε΄	12.632	4.800.160	26.854	10.338.790	-	-	-	-	39.486	15.138.950
ΕΜΠ/ΜΑ Ζ΄	5.330	838.044	11.192	4.859.244	-	-	4.182	1.442.081	20.704	7.139.369
ΣΥΝΟΛΟ	35.600	11.392.000	75.680	27.925.920	200	-	13.682	4.482.893	111.480	43.800.813

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ (ΠΙΣΤΩΣΗ Α΄ ΜΕΡΟΣ)

ΕΙΔΟΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ			ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ		ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΕΣ		ΕΛΛΕΙΜΜ-ΠΛΕΟΝ		ΔΩΡΕΕΣ		ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟ-ΠΟΙΗΣΕΙΣ		
	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΑΞΙΑ	ΜΙΚΤΟ ΑΠΟΤ/ΜΑ	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ
ΕΙΔΟΣ Β΄	6.286	2.439.694	2.152.618	287.076	-	-	-	-	80	31.049	-	-	-	-
ΕΙΔΟΣ Γ΄	13.621	4.274.801	8.698.102	(4.423.301)	8.220	2.579.757	(42)	(13.181)	57	20.531	104	32.639	-	-
ΕΙΔΟΣ Δ΄	4.495	1.619.094	1.510.490	108.604	1.280	461.055	57	20.531	282	108.119	87	33.356	485	185.949
ΕΙΔΟΣ Ε΄	29.576	11.339.452	16.520.006	(5.180.554)	-	-	-	-	(141)	(48.621)	-	-	-	-
ΕΙΔΟΣ Ζ΄	12.702	4.380.035	7.622.184	(3.242.149)	4.182	1.442.081	-	-	356	136.417	223	76.267	485	185.949
ΣΥΝΟΛΟ	83.350	29.404.146	43.342.000	(13.937.854)	13.682	4.482.893	-	-	356	136.417	223	76.267	485	185.949

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ (ΠΙΣΤΩΣΗ Β' ΜΕΡΟΣ)

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ	ΑΠΩΛΕΙΕΣ		ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ		ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ	
	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ
128	-	41.088	2.182	700.422	3.624	1.163.304	22.756	7.304.676
-	-	-	-	-	2.082	808.057	8.448	3.278.800
52	2.484	16.320	-	779.576	1.967	617.321	26.406	8.287.233
-	-	-	867	312.293	663	238.812	7.362	2.651.785
-	-	-	-	-	9.056	3.472.074	39.486	15.138.950
582	-	200.691	1.022	352.417	2.357	812.766	20.704	7.139.369
762	2.484	258.099	4.071	1.365.132	19.749	7.112.334	125.162	43.800.813

Παρατηρήσεις: 1) Τα Ελλείμματα - Πλεονάσματα αφορούν την λειτουργία της Διαθέσεως.

2) Οι Δωρεές έγιναν χάριν των λειτουργιών: α) Διοικήσεως 29.860 + Διαθέσεως 46.407 = 76.267.

3) Οι ιδιοχρησιμοποιήσεις έγιναν από τις λειτουργίες: α) Διοικήσεως 127.630 + Διαθέσεως 58.319 = 185.949.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ:

1. Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως της περιόδου.
2. Η διαμόρφωση του Αποτελέσματος και του Ισολογισμού της Περιόδου από τη Γενική Λογιστική.
3. Η συμφωνία του Αποτελέσματος Αναλυτικής Λογιστικής και Γενικής Λογιστικής.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΑ

- 1) Η Οικονομική μονάδα έχει και Βιομηχανική και Εμπορική δραστηριότητα. Άρα θα ακολουθηθούν τα βήματα 1, 2, 3, 4.1, 5, 6.1, 7, 4.3, 6.2, 8, 9 και 10 που αναφέρονται στη βιομηχανική δραστηριότητα (πρωτογενή) και τα βήματα 1, 2, 3, 4.2, 5, 6.2, 8, 9 και 10 που αναφέρονται στην Εμπορική δραστηριότητα.
- 2) Χάριν του παραδείγματος θεωρούμε ότι η περίοδος είναι η χρήση, ώστε γίνει και το βήμα 10.
- 3) Δεν υπάρχουν Προϋπολογισμοί και Απολογισμοί Προϋπολογισμών, διότι όλα τα Έξοδα, τα Έσοδα και οι Ατιμολόγητες Αγορές έχουν Οριστικοποιηθεί ή γίνονται στη Γενική Λογιστική.
- 4) Τα ισοζύγια των Υλών και των Εμπορευμάτων είναι Ολοκληρωμένα και ποσοτικά και δραχμικά και στην Χρέωση και στην Πίστωση. Οι ποσοτικές διακινήσεις εξαγωγών κατ' είδος έχουν δραχμοποιηθεί με τη Μ.Τ. (Μέση τιμή).
- 5) Το Ισοζύγιο των Ετοιμών δεν είναι ολοκληρωμένο, γιατί στη Χρέωση περιέχει τα Αποθέματα Ενάρξεως κατά Ποσότητα και Αξία και το Κόστος Παραγωγής «Παραγωγή», μόνο κατά Ποσότητα (με τις ποσότητες οι οποίες εισήλθαν στην Αποθήκη των Ετοιμών) και όχι κατ' Αξία. Για την κατ' αξία ενημέρωση της στήλης «Παραγωγή» (Κόστος Παραγωγής) είναι απαραίτητο να γίνει η Ποσοτικοδραχμική Κοστολόγηση. Μετά την εισαγωγή της Αξίας της Παραγωγής (κόστος Παραγωγής Ετοιμών) το Ισοζύγιο κλείνει (εξισώνεται). Άρα, το Ισοζύγιο των Ετοιμών στην αρχή (προ κοστολόγησεως) δεν έχει αξία στις στήλες «Παραγωγή», «Σύνολο Χρεώσεως», «Μ.Τ.», «Κόστος Πωλήσεως», «Αποθέματα Λήξεως» και «Σύνολο Πιστώσεως».

ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Πριν ακολουθηθούν τα βήματα για την Ολοκλήρωση της ΑΛΕ, είναι απαραίτητο να γίνει η εξωλογιστική, κοστολόγηση των Παραχθέντων Ετοιμών και Ημιν/ων κατά την Περίοδο. Για να πραγματοποιηθεί η εξωλογιστική Κοστολόγηση πρέπει να έχουμε στη διάθεση μας τις εξής πληροφορίες:

- 1) Ποια Έτοιμα προϊόντα έγιναν «Παραγωγή» και σε τι ποσότητα. Την πληροφορία αυτή την έχουμε διαθέσιμη από τη στήλη «Παραγωγή» του Ισοζυγίου των Ετοιμών, η οποία περιλαμβάνει όλες τις ποσότητες που

εισήλθαν στην Αποθήκη των Ετοιμών κατά τη διάρκεια της κοστολογικής περιόδου.

- 2) Τις προδιαγραφές (Συνταγές) με τις οποίες παράγονται τα Προϊόντα. Την πληροφορία αυτή μας την παρέχει η Τεχνική Διεύθυνση.
- 3) Τις Αναλώσεις των Υλών, Α΄ Υλών, Β΄ Υλών κ.τ.λ., κατά Ποσότητα και Αξία, κατά τη διάρκεια της Κοστολογικής Περιόδου. Την πληροφορία αυτή την αντλούμε από την στήλη «Αναλώσεις» των Ισοζυγίων για τα Αποθηκικά Υλικά και από τις Αγορές (αντικατάσταση Αναλωθέντων) των μη παρακολουθήσιμων Αποθηκικά Υλικών (Αναλώσιμα κ.τ.λ.).
- 4) Τα Ημικατεργασμένα Ενάρξεως κατά Ποσότητα και Αξία. Την πληροφορία αυτή την έχουμε από την προηγούμενη Κοστολόγηση (Προηγούμενου έτους ή προηγούμενης περιόδου ΑΛΕ). Εδώ, επειδή χάριν του παραδείγματος έχουμε να ολοκληρώσουμε ετήσια ΑΛΕ, τα Ημικατεργασμένα Ενάρξεως τα έχουμε διαθέσιμα στο Βιβλίο «Απογραφών-Ισολογισμών» κατά ποσότητα και αξία.
- 5) Τα Ημικατεργασμένα Λήξεως κατά Ποσότητα. Η πληροφορία αυτή είναι διαθέσιμη από την Ετήσια Απογραφή. Στην περίπτωση περιοδικής εφαρμογής της ΑΛΕ (μηνιαίας, τριμηνιαίας, κ.τ.λ.) θα πρέπει να γίνεται Απογραφή των Ημικ/νων (μηνιαία, τριμηνιαία, κ.τ.λ.). Η Αξία των Ημικ/νων Λήξεως θα προκύψει από την Κοστολόγηση, διότι γίνεται Κοστολόγηση των Παραχθέντων κατά την διάρκεια της Κοστολογικής περιόδου είτε αυτά είναι έτοιμα είτε αυτά είναι Ημικατεργασμένα (αγαθά τα οποία δεν πρόλαβαν να ολοκληρώσουν την παραγωγική διαδικασία και να γίνουν Έτοιμα).
- 6) Τους συντελεστές δυσχέρειας των Ετοιμών Προϊόντων. Είναι οι συντελεστές, με τους οποίους πολλαπλασιάζοντας τις ποσότητες παραγωγής ανά είδος καταλήγουμε σε μια άλλη παραγωγή (ισοδύναμη παραγωγή), επί της οποίας είναι δικαιότερο να επιμερισθούν αναλογικά τα Έξοδα της Λειτουργίας της Παραγωγής. Την πληροφορία αυτή την εξάγουμε, εφόσον έχουμε στη διάθεση μας - από την Τεχνική Διεύθυνση - την σε ίσο χρόνο απόδοση (παραγωγή) των παραγομένων προϊόντων.
- 7) Τα κατ' είδος Έξοδα της Λειτουργίας της Παραγωγής του συγκεκριμένου εργοστασίου, το οποίο παρήγαγε τα Προϊόντα (Έτοιμα και Ημικ/νά). Την πληροφορία αυτή την αντλούμε από το Υποσύστημα «Αναλύσεως των κατ' είδος Εξόδων στις Λειτουργίες».
- 8) Τον βαθμό τελειοποίησης των Ημικ/νων Λήξεως. Είναι το ποσοστό, το οποίο έχουν απορροφήσει τα Ημικ/νά Λήξεως από τα Έξοδα Παραγωγής, προκειμένου να γίνουν Έτοιμα. Την πληροφορία αυτή την παίρνουμε από την Τεχνική Διεύθυνση. Το ποσοστό αυτό μπορεί να είναι Σταθερό, εάν η βιομηχανοποίηση είναι συνεχής (όλο το χρόνο όχι εποχιακή) και 24 ώρου βάσεως (τρεις βάρδιες).

Μετά τη διασφάλιση των προϋποθέσεων - πληροφοριών, για να γίνει η κοστολόγηση, καταστρώνουμε τους εξής πίνακες, ώστε να διαμορφώσουμε τελικώς τον Πίνακα «Συνολικού Κόστους»:

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 1

Στον πίνακα αυτόν προσδιορίζεται η Παραγωγή των Ετοιμών και των Ημικατεργασμένων, η οποία έγινε από Ανάλωση Υλών της Κοστολογικής Περιόδου, διότι είναι δυνατόν κάποια ποσότητα Ετοιμών να παρήχθη από Ημικατεργασμένα Ενάρξεως και όχι από Ανάλωση Υλών. Είναι αναγκαία η πληροφορία αυτή για να γνωρίζουμε σε ποια ποσότητα Ετοιμών και Ημικ/νων θα επιμερίσουμε τις ύλες, που Αναλύθηκαν κατά την Κοστολογική Περίοδο.

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 2

Ο Πίνακας Νο 2 περιλαμβάνει τις Προδιαγραφές (συνταγές) δηλαδή τις ποσότητες οι οποίες απαιτούνται από κάθε ύλη για την παραγωγή συγκεκριμένης ποσότητας κάθε είδους Ετοιμού. Η κατάσταση αυτή, επειδή αποτελεί τον κορμό του επιμερισμού των Αναλωθεισών Ποσοτήτων στα Έτοιμα και τα Ημικ/να, που παρήχθησαν κατά την κοστολογική περίοδο, πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από την Τεχνική Διεύθυνση, ώστε να μην αμφισβητηθεί η Κοστολόγηση.

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 3

Στον πίνακα Νο 3 γίνεται προσδιορισμός των ποσοτήτων που έπρεπε να Αναλωθούν από κάθε ύλη για την Παραγωγή των Ετοιμών και των Ημικ/νων, τα οποία έγιναν Παραγωγή κατά τη διάρκεια της Κοστολογικής Περιόδου. Ως εργαλείο χρησιμοποιούνται οι Προδιαγραφές. Στο τέλος του πίνακα γίνεται σύγκριση των θεωρητικών Αναλώσεων κατά Ύλη με βάση τις Προδιαγραφές και των Πραγματικών Ποσοτικών Αναλώσεων κατά Ύλη, όπως αυτές προκύπτουν από την «Ποσότητα» των «Αναλώσεων». Από τη σύγκριση αυτή προκύπτει ο «Συντελεστής Μετατροπής των Απαιτούμενων Υλών βάσει Προδιαγραφών σε Απαιτηθείσες» ως λόγος (διαίρεση) των Πραγματικών Αναλώσεων δια των θεωρητικών Αναλώσεων κατά Ύλη.

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 4

Στον πίνακα αυτόν με την χρήση του «Συντελεστή Μετατροπής των Απαιτούμενων Υλών με βάση τις Προδιαγραφές σε Απαιτηθείσες» μετατρέπονται οι Ποσότητες του Πίνακα Νο 3 και καταλήγουν στις Πραγματικές Ποσότητες, οι οποίες Αναλώθηκαν για την Παραγωγή των Ετοιμών και των Ημικ/νων, της Κοστολογικής Περιόδου. Στον Πίνακα Νο 4 έχουμε επιμερίσει τις Πραγματικές Ποσότητες.

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 5

Στον Πίνακα αυτόν γίνεται επιμερισμός του Κόστους των Αναλωθεισών Υλών. Ο πίνακας διαμορφώνεται με πολλαπλασιασμό των Πραγματικών Αναλώσεων του πίνακα Νο 4, κατά Ύλη επί την Μ.Τ. (μέση τιμή Αναλώσεως) του Ισοζυγίου των Υλών για τη συγκεκριμένη Ύλη. Στον Πίνακα Νο 5 έχουμε

επιμερίσει τις Αξίες των Αναλωθεισών Υλών, οι οποίες αναφέρονται στις Προδιαγραφές.

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 6

Στον Πίνακα Νο 6 γίνεται προσδιορισμός των Συντελεστών Δυσχέρειας και ο επιμερισμός των Εξόδων Παραγωγής στις τρεις κατηγορίες από τις οποίες απορροφούνται:

- 1) Τα Έτοιμα, τα οποία παρήχθησαν από Αναλώσεις Υλών και Εξόδων, της Κοστολογικής Περιόδου δηλαδή τα Έτοιμα που πρόλαβαν να γίνουν Έτοιμα μέσα στην Κοστολογική Περίοδο αναλώνοντας όλες τις Ύλες (οι Ύλες αναλώνονται στην αρχή της Παραγωγικής διαδικασίας) και το 100% των Εξόδων Παραγωγής, το οποίο απαιτείται για την ολοκλήρωσή τους. Τα Έτοιμα αυτά αναφέρονται στον Πίνακα Νο 1.
- 2) Τα Ημικατεργασμένα Λήξεως, τα οποία απορρόφησαν όλες τις Ύλες, αλλά ένα μόνο μέρος (ποσοστό) των Εξόδων παραγωγής. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται από το συντελεστή τελειοποίησης των Η μι κατεργασμένων.
- 3) Τα Ημικατεργασμένα Ενάρξεως, τα οποία μεταφέρουν από την προηγούμενη Κοστολογική Περίοδο το μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους, δηλαδή το Σύνολο των Υλών και ένα ποσοστό των Εξόδων Παραγωγής (90%), και από την περίοδο αυτή απορροφούν τα υπόλοιπα Έξοδα Παραγωγής (10%), για να ολοκληρωθούν και να γίνουν Έτοιμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 7

Στον πίνακα αυτόν γίνεται συγκέντρωση των επί μέρους Στοιχείων του Κόστους, τόσο των Ετοιμών, όσο και των Ημικατεργασμένων, από τους Υπολοίπους Πίνακες της Κοστολογήσεως.

Παρατίθενται οι Πίνακες Κοστολογήσεως:

No 1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΥΛΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ)

	ΗΜΙΚ/ΝΑ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΤΟΙΜΩΝ		ΑΠΟ ΥΛΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	
	ΕΝΑΡΞΕΩΣ (ΜΕΤΡΑ)	ΛΗΞΕΩΣ	ΜΕΤΡΑ	ΗΜΙΚ/ΝΑ (ΜΕΤΡΑ)	ΕΤΟΙΜΑ	
Π1	25.300	48.560	180.758	48.560	155.458	
Π2	68.000	55.250	220.580	55.250	152.580	
Π3	12.300	22.300	110.300	22.300	98.000	
Π4	25.100	30.600	85.620	30.600	60.520	
	130.700	156.710	597.258	156.710	466.558	

No 2 ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ 1 ΜΕΤΡΟΥ ΥΦΑΣΜΑΤΟΣ

Α΄ ΥΛΕΣ

Β΄ ΥΛΗ

	Α΄ ΥΛΕΣ			Β΄ ΥΛΗ	
	ΝΗΜΑ TER - WOOL 55-45% 2/10	ΝΗΜΑ WOOL 100% 2/10	ΝΗΜΑ ΑΚΡΥΛΙΚΟ 2/20		
Π1	0,300 gr	-	0,100	0,010	= 0,410 gr
Π2	-	0,300	-	0,012	= 0,312 gr
Π3	-	0,200	0,250	0,020	= 0,470 gr
Π4	0,100 gr	0,100	0,100	0,018	= 0,318 gr

№ 3 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΥΛΕΣ ΒΑΣΕΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ (ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ)

ΕΤΟΙΜΑ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΜΕΤΡΑ	Α' ΥΛΕΣ		Β' ΥΛΗ		=	
		ΝΗΜΑ		ΑΚΡΥΛΙΚΟ	ΦΑΣΑ		
		TER - WOOL 55-45% 2/10	WOOL 100%, 2/20	2/20			
Π1	155.458	46.637	-	15.546	1.554	=	63.737 χλγ.
Π2	152.580	-	45.774	-	1.831	=	47.605 χλγ.
Π3	98.000	-	19.600	24.500	1.960	=	46.060 χλγ.
Π4	60.520	6.052	6.052	6.052	1.089	=	19.245 χλγ.
ΗΜ/ΝΑ							
Π1	48.560	14.568	-	4.856	485	=	19.909 χλγ.
Π2	55.250	-	16.575	-	663	=	17.238 χλγ.
Π3	22.300	-	4.460	5.575	446	=	10.481 χλγ.
Π4	30.600	3.060	3.060	3.060	551	=	9.731 χλγ.
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΒΑΣΕΙ ΠΡΟΔ/ΦΩΝ		70.317	95.521	59.589	8.579	=	234.006 χλγ.
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΧΛΓ.		72.180	94.950	59.890	8.410		
Σ/Τ		1,02649	0,99402	1,0050	0,9803		

№ 4 ΑΠΑΙΤΗΘΕΙΣΣ ΥΛΕΣ (ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ)

ΕΤΟΙΜΑ	ΝΗΜΑ TER - WOOL 55-45% ΧΛΓ	ΝΗΜΑ WOOL 100% ΧΛΓ	ΝΗΜΑ ΑΡΚΥΛΙΚΟ ΧΛΓ	ΦΑΣΑ ΧΛΓ
Π1	47.873	-	15.625	1.523
Π2	-	45.500	-	1.795
Π3	-	19.483	24.625	1.923
Π4	6.212	6.016	6.082	1.067
ΗΜΙΚ/ΝΑ				
Π1	14.954	-	4.880	475
Π2	-	16.476	-	650
Π3	-	4.433	5.603	437
Π4	3.141	3.042	3.075	540
ΑΝΑΛΩΣΕΙΣ	72.180	94.950	59.890	8.410
ΠΡΑΓΜ. ΑΝΑΛΩΣΕΙΣ	72.180	94.950	59.890	8.410
ΔΙΑΦΟΡΑ	∅	∅	∅	∅

№ 5 ΑΞΙΕΣ ΑΠΑΙΤΗΘΕΙΣΩΝ ΥΛΩΝ

$$\frac{52.330.500}{72.180} = 725 \frac{\text{Ευρώ}}{\text{ΧΛΓ}} \quad \frac{99.887.400}{94.950} = 1.052 \frac{\text{Ευρώ}}{\text{ΧΛΓ}} \quad \frac{37.730.700}{59.890} = 630 \frac{\text{Ευρώ}}{\text{ΧΛΓ}} \quad \frac{1.850.200}{8.410} = 220 \frac{\text{Ευρώ}}{\text{ΧΛΓ}}$$

ΕΤΟΙΜΑ	ΝΗΜΑ TER - WOOL	ΝΗΜΑ WOOL	ΝΗΜΑ ΑΡΚΥΛΙΚΟ	ΦΑΣΑ
Π1	34.707.925	-	9.843.750	335.060
Π2	-	47.866.000	-	394.900
Π3	-	20.496.116	15.513.750	423.060
Π4	4.503.700	6.328.832	3.831.660	234.740
ΗΜΙΚ/ΝΑ				
Π1	10.841.650	-	3.074.400	104.500
Π2	-	17.332.752	-	143.000
Π3	-	4.663.516	3.529.890	96.140
Π4	2.277.225	3.200.184	1.937.250	118.800
ΑΝΑΛΩΣΕΙΣ	52.330.500	99.887.400	37.730.700	1.850.200
ΠΡΑΓΜ. ΚΟΣΤΟΣ	52.330.500	99.887.400	37.730.700	1.850.200
ΔΙΑΦΟΡΑ	∅	∅	∅	∅

№ 6 ΚΑΤΑΝΟΜΗ - ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ

	ΑΠΟΔΟΣΗ ΜΕΤΡΑ	Σ/Τ ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΕΤΡΑ	=	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΕΤΡΑ	ΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ - ΕΥΡΩ
Π1	200	1	155.458 X 1	=	155.458	37.794.295
Π2	120	$\frac{200}{120} = 1,66$	152.580 X 1,66	=	253.283	61.577.055
Π3	280	$\frac{200}{280} = 0,71$	98.000 X 0,71	=	69.580	16.915.982
Π4	300	$\frac{200}{300} = 0,66$	60.520 X 0,66	=	39.943	9.710.766
					<u>518.264</u>	<u>125.997.098</u>
ΗΜ/ΝΑ ΕΞ ΥΛΩΝ						
Π1			48.560 X 1	=	48.560	10.631.122
Π2			55.250 X 1,66	=	91.715	20.078.071
Π3			22.300 X 0,71	=	15.833	3.466.280
Π4			30.600 X 0,66	=	20.196	4.421.461
					<u>176.304</u>	<u>38.596.934</u>
						218,92
ΗΜ/ΝΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ						
Π1			25.300 X 1	=	25.300	615.418
Π2			68.000 X 1,66	=	112.880	2.745.786
Π3			12.300 X 0,71	=	8.733	212.429
Π4			25.100 X 0,66	=	16.566	402.965
					<u>163.749</u>	<u>3.976.598</u>
						24,32
						<u>168.570.630</u>

№ 6α.

168.570.630	→ A =	ΕΤΟΙΜΑ ΑΠΟ ΥΛΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	518.264 X 100%	=	518.264	125.997.098
	→ B =	ΗΜ/ΝΑ ΑΠΟ ΥΛΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	176.304 X 90%	=	158.674	38.596.934
	→ Γ =	ΕΤΟΙΜΑ ΑΠΟ ΗΜ/ΝΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ	163.479 X 10%	=	16.348	3.976.598
					<u>693.286</u>	<u>168.570.630</u>
						234,14

№ 7 ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΕΤΟΙ- ΜΟΝ	Α΄ ΥΛΕΣ		Β΄ ΥΛΕΣ		ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		ΗΜ/ΝΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΣΤΑ ΕΤΟΙΜΑ		ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΜ/ΝΩΝ		ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΤΡΟ
	ΧΛΓ	ΕΥΡΩ	ΧΛΓ	ΕΥΡΩ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΕΥΡΩ	
Π1	63.498	44.551.675	1.523	335.060	37.793.295	25.300	10.917.456	615.418	180.758	94.212.904	521,22		
Π2	45.500	47.866.000	1.795	394.900	61.577.055	68.000	40.437.560	2.745.786	220.580	153.021.301	693,72		
Π3	44.108	36.009.866	1.923	423.060	16.915.982	12.300	5.416.059	212.429	110.300	58.977.396	534,70		
Π4	18.310	14.664.192	1.067	234.740	9.710.766	25.100	9.327.411	402.965	85.620	34.340.074	401,07		
		143.091.733		1.387.760	125.997.098		66.098.486	3.976.598	597.258	340.551.675			
ΗΜ/ΝΑ ΛΗΞΕΩΣ													
Π1	19.834	13.916.050	475	104.500	10.631.122				48.560	24.651.672	507,65		
Π2	16.476	17.332.752	650	143.000	20.078.071				55.250	37.553.823	679,71		
Π3	10.036	8.193.406	437	96.140	3.466.280				22.300	11.755.826	527,17		
Π4	9.258	7.414.659	540	118.800	4.421.461				30.600	11.954.920	390,68		
		46.856.867		462.440	38.596.934				156.710	85.916.241			
		189.948.600		1.850.200	164.594.032		66.098.486	3.976.598		426.467.916			

Μετά την ολοκλήρωση του Κόστους Παραγωγής των Ετοιμών και των Ημικατεργασμένων Λήξεως, ακολουθούνται τα βήματα που αναφέρθηκαν προηγουμένως, αφού έχει επιτευχθεί:

1) Η ποσοτικοαξιακή Ολοκλήρωση του Ισοζυγίου των Ετοιμών.

Το Κόστος Παραγωγής του κάθε προϊόντος γίνεται Εγγραφή (κατ' αξία διότι οι ποσότητες έχουν καταχωρηθεί με τα Δελτία Εισαγωγής στην Αποθήκη κατά την διάρκεια της Περιόδου) στην Καρτέλα της Αποθήκης και από εκεί εμφανίζεται στο Ισοζύγιο Αποθηκών των Ετοιμών Προϊόντων. Το Ισοζύγιο των Ετοιμών Προϊόντων, έχοντας με το Κόστος Παραγωγής ολοκληρώσει την Αξία των διακινήσεων Εισαγωγής, λειτουργεί αυτόματα δίνοντας Αξία σε όλες τις διακινήσεις Εξαγωγών με το κόστος των διακινήσεων αυτών δια πολλαπλασιασμού των Ποσοτικών διακινήσεων κατ' είδος, επί τη Μέση Τιμή των διακινήσεων Εισαγωγών, ως κάτωθι :

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΤΟΙΜΩΝ

	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΕΩΣΕΩΣ		
	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	Μ.Τ.
Π1	62.570	29.783.320	180.758	94.212.904	243.328	123.996.224	509,58
Π2	47.320	28.628.600	220.580	153.021.301	267.900	181.649.901	678,05
Π3	25.800	12.848.400	110.300	58.977.396	136.100	71.825.796	527,74
Π4	19.850	7.165.850	86.620	34.340.074	105.470	41.505.924	393,53
	155.540	78.426.170	597.258	340.551.675	752.798	418.977.845	

ΠΩΛΗΣΕΙΣ			ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ	
ΜΕΤΡΑ	ΚΟΣΤΟΣ	ΑΞΙΑ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ	ΜΕΤΡΑ	ΕΥΡΩ
197.648	100.718.395	110.682.880	45.680	23.277.829	243.328	123.996.224
238.600	161.783.003	171.792.638	29.300	19.866.898	267.900	181.649.901
108.200	57.101.772	54.424.600	27.900	14.724.024	136.100	71.825.796
80.163	31.546.788	37.069.275	25.307	9.959.136	105.470	41.505.924
624.611	351.149.958	373.969.393	128.187	67.827.887	752.798	418.977.845

2) Η εύρεση της Αξίας των Ημικ/νών Λήξεων Συνολικά και κατ' είδος.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ:

Τα βήματα τα οποία πρέπει να ακολουθηθούν είναι: Για την πρωτογενή Βιομηχανική δραστηριότητα το 1, 2, 3, 4.1, 5, 6.1, 7, 4.3, 6.2, 8, 9 και 10 και για την Εμπορική δραστηριότητα το 1, 2, 3, 4.2, 5, 6.2, 8, 9 και 10. Τα κοινά βήματα γίνονται ταυτόχρονα και προηγούνται, χωρίς να είναι απαραίτητα τα βήματα της Βιομηχανικής δραστηριότητας.

Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 1 (βήμα 1.1)	31/12/1998	Χ	Π
94.21 Αποθέματα Ετοιμών - (Αποθέματα Ενάρξεως)		78.426.170	
94.23 Αποθέματα Ημικ/νων - (Αποθέματα Ενάρξεως)		66.098.486	
94.24.01 Αποθέματα Α΄ Υλών - (Αποθέματα Ενάρξεως)		26.512.200	
94.24.02 Αποθέματα Β΄ Υλών - (Αποθέματα Ενάρξεως)		448.500	
94.20 Αποθέματα Εμπορευμάτων - (Αποθέματα Ενάρξεως)		11.392.000	
90.01 Αρχικά Αποθέματα Λογισμένα - (Ετοιμών)			78.426.170
90.01 Αρχικά Αποθέματα Λογισμένα - (Ημικ/να)			66.098.486
90.01 Αρχικά Αποθέματα Λογισμένα - (Α΄ Υλες)			26.512.200
90.01 Αρχικά Αποθέματα Λογισμένα - (Β΄ Υλες)			448.500
90.01 Αρχικά Αποθέματα Λογισμένα - (Εμπορευμάτων)			11.392.000

Ανοιγμα Αποθεμάτων Ενάρξεως

Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 2 (βήμα 1.2)	31/12/1998	Χ	Π
94.20 Αποθέματα Εμπορευμάτων - (Αγορές)		27.925.920	
94.24.01 Αποθέματα Α΄ Υλών - (Αγορές)		255.019.160	
94.24.02 Αποθέματα Β΄ Υλών - (Αγορές)		3.427.900	
90.02 Αγορές Λογισμένες - (Εμπορευμάτων)			27.925.920
90.02 Αγορές Λογισμένες - (Α΄ Υλών)			255.019.160
90.02 Αγορές Λογισμένες - (Β΄ Υλών)			3.427.900

Ανοιγμα Καθαρών Τιμολογημένων Αγορών

Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 3 (βήμα 1.3)	31/12/1998	Χ	Π
91.05 Οργανικά Έξοδα κατ΄ είδος προς Μερισμό - (Αμοιβές Προσωπικού)		163.139.546	
91.05 Οργανικά Έξοδα κατ΄ είδος προς Μερισμό - (Αμοιβές Τρίτων)		15.324.603	
91.05 Οργανικά Έξοδα κατ΄ είδος προς Μερισμό - (Παροχές Τρίτων)		13.621.869	
91.05 Οργανικά Έξοδα κατ΄ είδος προς Μερισμό - (Διάφορα Έξοδα)		39.587.796	
91.05 Οργανικά Έξοδα κατ΄ είδος προς Μερισμό - (Αποσβέσεις)		17.027.336	
90.06 Οργανικά Έξοδα κατ΄ είδος Λογισμένα - (Αμοιβές Προσωπικού)			63.139.546
90.06 Οργανικά Έξοδα κατ΄ είδος Λογισμένα - (Αμοιβές Τρίτων)			15.324.603
90.06 Οργανικά Έξοδα κατ΄ είδος Λογισμένα - (Παροχές Τρίτων)			13.621.869

90.06 Οργανικά Έξοδα κατ' είδος Λογισμένα - (Διάφορα Έξοδα)		39.587.796
90.06 Οργανικά Έξοδα κατ' είδος Λογισμένα - (Αποσβέσεις)		17.027.336
Ανοιγμα Οργανικών κατ' είδος Εξόδων		
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 4 (βήμα 1.4)	31/12/1998	
90.07 Οργανικά Έσοδα Λογισμένα - (Εμπορευμάτων)		43.342.000
90.07 Οργανικά Έσοδα Λογισμένα - (Ετοιμών)		373.969.393
96.00.01 Πωλήσεις Εμπ/τος Ε1		6.838.600
96.00.02 Πωλήσεις Εμπ/τος Ε2		2.152.618
96.00.03 Πωλήσεις Εμπ/τος Ε3		8.698.102
96.00.04 Πωλήσεις Εμπ/τος Ε4		1.510.490
96.00.05 Πωλήσεις Εμπ/τος Ε5		16.520.006
96.00.06 Πωλήσεις Εμπ/τος Ε6		7.622.184
96.01.01 Πωλήσεις Προϊόντος Π1		110.682.880
96.01.02 Πωλήσεις Προϊόντος Π2		171.792.638
96.01.03 Πωλήσεις Προϊόντος Π3		54.424.600
96.01.04 Πωλήσεις Προϊόντος Π4		37.069.275
Άνοιγμα Οργανικών Εσόδων κατ' είδος		
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 5 (βήμα 1.5)	31/12/1998	
90.08 Αποτελέσματα Λογισμένα		2.580.765
98.99.04 Έκτακτα και Ανόργανα Αποτ/τα		2.580.765
Άνοιγμα Ανοργάνων Εσόδων		
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 6 (βήμα 1.5)	31/12/1998	
98.99.04 Έκτακτα και Ανόργανα Αποτ/τα		7.650.000
90.08 Αποτελέσματα Λογισμένα		7.650.000
Άνοιγμα Ανοργάνων Εξόδων		
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 7 (βήμα 4.1)	31/12/1998	
93.21.01 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π1		44.551.675
93.21.02 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π2		47.866.000
93.21.03 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π3		36.009.866
93.21.04 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π4		14.664.192
93.23.01 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π1		13.916.050
93.23.02 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π2		17.332.752

	Χ	Π
93.23.03 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π3	8.193.406	
93.23.04 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π4	7.414.659	
94.24.01.99 Καταλογισμένες Α΄ Υλεις - Αναλώσεις		189.948.600
Λογισμός των Αναλώσεων των Α΄ Υλών στο Κόστος Παραγωγής των Ετοιμών και των Ημικ/νων		
<u>A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 8 (βήμα 4.1)</u>	<u>31/12/1998</u>	
93.21.01 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π1	335.060	
93.21.02 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π2	394.900	
93.21.03 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π3	423.060	
93.21.04 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π4	234.740	
93.23.01 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π1	104.500	
93.23.02 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π2	143.000	
93.23.03 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π3	96.140	
93.23.04 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π4	118.800	
94.24.02.99 Καταλογισμένες Β΄ Υλεις - Αναλώσεις		1.850.200
Λογισμός των Αναλώσεων των Β΄ Υλών στο κόστος Παραγωγής των Ετοιμών και των Ημικ/νων		
<u>A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 9 (βήμα 4.1)</u>	<u>31/12/1998</u>	
93.21.01 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π1	10.917.456	
93.21.02 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π2	40.437.560	
93.21.03 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π3	5.416.059	
93.21.04 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π4	9.327.411	
94.23.99 Καταλογισμένες Αναλώσεις Ημικ/νων		66.098.486
<u>A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 10 (βήμα 5)</u>	<u>31/12/1998</u>	
92.00 Λειτουργία Παραγωγής - (Αμοιβές Προσωπικού)	98.758.551	
92.00 Λειτουργία Παραγωγής - (Αμοιβές Τρίτων)	15.324.603	
92.00 Λειτουργία Παραγωγής - (Παροχές Τρίτων)	13.621.869	
92.00 Λειτουργία Παραγωγής - (Διάφορα Έξοδα)	23.838.271	
92.00 Λειτουργία Παραγωγής - (Αποσβέσεις)	17.027.336	
92.01 Λειτουργία Διοικήσεως - (Αμοιβές Προσωπικού)	23.434.325	
92.01 Λειτουργία Διοικήσεως - (Διάφορα Έξοδα)	3.865.675	
92.03 Λειτουργία Διαθέσεως - (Αμοιβές Προσωπ.)	40.946.670	
92.03 Λειτουργία Διαθέσεως - (Διάφορα Έξοδα)	11.883.850	
91.05 Οργανικά Έξοδα κατ' είδος προς Μερισμό		248.701.150
Μερισμός των κατ' Είδος Οργανικών Εξόδων σε Έξοδα κατά Λειτουργία		

A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 11 (βήμα 6.1)	31/12/1998	Χ	Π
93.21.01 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π1		38.408.713	
93.21.02 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π2		64.322.841	
93.21.03 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π3		17.128.411	
93.21.04 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π4		10.113.731	
93.23.01 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π1		10.631.122	
93.23.02 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π2		20.078.071	
93.23.03 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π3		3.466.280	
93.23.04 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π4		4.421.461	
92.00.99 Καταλογισμένα Έξοδα Λειτουργίας Παραγωγής			168.570.630
Μερισμός των Εξόδων Παραγωγής στα Έτοιμα και τα Ημικατεργασμένα			
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 12 (βήμα 7)	31/12/1998		
94.21 Αποθέματα Ετοιμών		340.551.675	
94.23 Αποθέματα Ημικατεργασμένων		85.916.241	
93.21.99 Καταλογισμένο Κόστος Παραγωγής Ετοιμών			340.551.675
93.23.99 Καταλογισμένο Κόστος Παραγωγής Ημικ/νων			85.916.241
Εγγραφή Μεταφοράς του Κόστους Παραγωγής των Ετοιμών και των Ημικατεργασμένων στους λογ/σμούς των Αποθεμάτων			
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 13 (βήμα 4.3)	31/12/1998		
96.20.21.01 Κόστος Πωληθέντος Ετοιμού Π1		100.718.395	
96.20.21.02 Κόστος Πωληθέντος Ετοιμού Π2		161.783.003	
96.20.21.03 Κόστος Πωληθέντος Ετοιμού Π3		57.101.772	
96.20.21.04 Κόστος Πωληθέντος Ετοιμού Π4		31.546.788	
94.21.99 Καταλογισμένα Έτοιμα			351.149.958
Λογισμός του Κόστους Πωληθέντων Ετοιμών			
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 14 (βήμα 8)	31/12/1998		
96.01.99 Καταλογισμένα Έσοδα Ετοιμών		373.969.393	
96.22.21.01 Μικτά Αποτελέσματα Ετοιμών Π1			110.682.880
96.22.21.02 Μικτά Αποτελέσματα Ετοιμών Π2			171.792.638
96.22.21.03 Μικτά Αποτελέσματα Ετοιμών Π3			54.424.600
96.22.21.04 Μικτά Αποτελέσματα Ετοιμών Π4			37.069.275
Μεταφορά των Πωλήσεων των Ετοιμών Προϊόντων στους λογαριασμούς των Μικτών Αποτελεσμάτων			

A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 15 (βήμα 8)	31/12/1998	X	Π
96.22.21.01 Μικτά Αποτελέσματα Ετοιμών Π1		100.718.395	
96.22.21.02 Μικτά Αποτελέσματα Ετοιμών Π2		161.783.003	
96.22.21.03 Μικτά Αποτελέσματα Ετοιμών Π3		57.101.772	
96.22.21.04 Μικτά Αποτελέσματα Ετοιμών Π4		31.546.788	
96.20.21.99 Καταλογισμένο Κόστος Ετοιμών Προϊόντων			351.149.958
Μεταφορά του Κόστους Πωληθέντων κατ' Είδος των Ετοιμών Προϊόντων στους Λογαριασμούς των Μικτών Αποτελεσμάτων			
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 16 (βήμα 9)	31/12/1998		
96.22.21.99 Καταλογισμένα Μικτά Αποτ. Ετοιμών		25.496.607	
98.99.00 Μικτά Αποτελέσματα - Ετοιμών			25.496.607
Μεταφορά Μικτών Κερδών Ετοιμών Προϊόντων στο Λογ/σμο 98.99.00			
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 17 (βήμα 9)	31/12/1998		
98.99.00 Μικτά Αποτελέσματα		2.677.172	
96.22.21.99 Καταλογισμένα Μικτά Αποτ. Ετοιμών			2.677.172
Μεταφορά Μικτών Ζημιών Ετοιμών Προϊόντων στον Λογ/σμό 98.99.00			
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 18 (βήμα 4.2)	31/12/1998		
96.20.20.01 Κόστος Πωληθέντος Εμπορεύματος Ε1		5.351.070	
96.20.20.02 Κόστος Πωληθέντος Εμπορεύματος Ε2		2.439.694	
96.20.20.03 Κόστος Πωληθέντος Εμπορεύματος Ε3		4.274.801	
96.20.20.04 Κόστος Πωληθέντος Εμπορεύματος Ε4		1.619.094	
96.20.20.05 Κόστος Πωληθέντος Εμπορεύματος Ε5		11.339.452	
96.20.20.06 Κόστος Πωληθέντος Εμπορεύματος Ε6		4.380.035	
94.20.99 Καταλογισμένα Εμπορεύματα			29.404.146
92.03 Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		136.417	
94.20.99 Καταλογισμένα Εμπορεύματα			136.417
92.01 Έξοδα Λειτουργίας Διοικήσεως		29.860	
92.03 Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		46.407	
94.20.99 Καταλογισμένα Εμπορεύματα			76.267
92.01 Έξοδα Λειτουργίας Διοικήσεως		127.630	
92.03 Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		58.319	
94.20.99 Καταλογισμένα Εμπορεύματα			185.949
98.99.04 Έκτακτα και Ανόργανα Αποτελέσματα		258.099	
94.20.99 Καταλογισμένα Εμπορεύματα			258.099
98.99.04 Έκτακτα και Ανόργανα Αποτελέσματα		779.576	

	Χ	Π
94.20.99 Καταλογισμένα Εμπορεύματα		779.576
94.20.97 Αποθέματα Εμπορευμάτων σε Τρίτους	1.365.132	
94.20.99 Καταλογισμένα Εμπορεύματα		1.365.132
Εγγραφές Καταλογισμένου Κόστους των Εμπορευμάτων		
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 19 (βήμα 6.2) 31/12/1998		
98.99.01 Έξοδα που βαρύνουν τα Μικτά Αποτ/τα - Διοικήσεως	27.457.490	
98.99.01 Έξοδα που βαρύνουν τα Μικτά Αποτ/τα - Διαθέσεως	53.071.663	
92.01.00 Καταλογισμένα Έξοδα Λειτουργίας - Διοικήσεως		27.457.490
92.03.99 Καταλογισμένα Έξοδα Λειτουργίας - Διαθέσεως		53.071.663
Μεταφορά των Εξόδων, τα οποία δεν βαρύνουν τα Μικτά Αποτελέσματα, στο Λογ/σμό 98.99.01.		
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 20 (βήμα 8) 31/12/1998		
96.00.99 Καταλογισμένες Πωλήσεις Εμπορευμάτων	43.342.000	
96.22.20.01 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε1		6.838.600
96.22.20.02 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε2		2.152.618
96.22.20.03 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε3		8.698.102
96.22.20.04 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε4		1.510.490
96.22.20.05 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε5		16.520.006
96.22.20.06 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε6		7.622.184
Μεταφορά των Πωλήσεων των Εμπορευμάτων στους Λογ/σμούς των Μικτών Αποτελεσμάτων		
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 21 (βήμα 8) 31/12/1998		
96.22.20.01 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε1	5.351.070	
96.22.20.02 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε2	2.439.694	
96.22.20.03 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε3	4.274.801	
96.22.20.04 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε4	1.619.094	
96.22.20.05 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε5	11.339.452	
96.22.20.06 Μικτά Αποτ/τα Εμπορεύματος Ε6	4.380.035	
96.20.20.99 Καταλογισμένο Κόστος Πωληθέντων Εμπορευμάτων		29.404.146
Μεταφορά του Κόστους των Πωληθέντων Εμπορευμάτων στους λογαριασμούς των Μικτών Αποτελεσμάτων		

A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 22 (βήμα 9)	31/12/1998	Χ	Π
96.22.20.99 Καταλογισμένα Μικτά Αποτ/τα Εμπ/των		14.333.534	
98.99.00 Μικτά Αποτελέσματα - Εμπορευμάτων			14.333.534
Μεταφορά των Συνολικών Μικτών Κερδών των Εμπορευμάτων στο Λογ/σμό 98.99.00			
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 23 (βήμα 9)	31/12/1998		
98.99.00 Μικτά Αποτελέσματα - Εμπορευμάτων		395.680	
96.22.20.99 Καταλογισμένα Μικτά Αποτ/τα Εμπ/των			395.680
Μεταφορά των Συνολικών Μικτών Ζημιών των Εμπορευμάτων στο Λογ/σμό 98.99.00			
A/A ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 24 (βήμα 10)	31/12/1998		
90.01 Αρχικά Αποθέματα Λογισμένα		182.877.356	
90.02 Αγορές Λογισμένες		286.372.980	
90.06 Οργανικά Έξοδα κατ' είδος Λογισμένα		248.701.150	
90.07 Οργανικά Έσοδα κατ' είδος Λογισμένα			417.311.393
90.08 Αποτελέσματα Λογισμένα		5.069.235	
92.00 Έξοδα Λειτουργίας Παραγωγής			168.570.630
92.00.99 Καταλογισμένα Έξοδα Παραγωγής		168.570.630	
92.01 Έξοδα Λειτουργίας Διοικήσεως			27.457.490
92.01.99 Καταλογισμένα Έξοδα Διοικήσεως		27.457.490	
92.03 Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως			53.071.663
92.03.99 Καταλογισμένα Έξοδα Διαθέσεως		53.071.663	
93.21.01 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π1			94.212.904
93.21.02 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π2			153.021.301
93.21.03 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π3			58.977.396
93.21.04 Κόστος Παραγωγής Ετοιμού Π4			34.340.074
93.21.99 Καταλογισμένο Κόστος Παραγ. Ετοιμών		340.551.675	
93.23.01 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π1			24.651.672
93.23.02 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π2			37.553.823
93.23.03 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π3			11.755.826
93.23.04 Κόστος Παραγωγής Ημικ/νου Π4			11.954.920
93.23.99 Καταλογισμένο Κόστος Παραγ. Ημικ.		85.916.241	
94.20 Αποθέματα Εμπορευμάτων			39.317.920
94.20.97 Αποθέματα Εμπορευμάτων σε Τρίτους			1.365.132
94.20.99 Καταλογισμένα Εμπορεύματα		32.205.586	

	Χ	Π
94.21 Αποθέματα Ετοιμών		418.977.845
94.21.99 Καταλογισμένα Ετοιμα	351.149.958	
94.23 Αποθέματα Ημικ/νων		152.014.727
94.23.99 Καταλογισμένα Ημικ/να	66.098.486	
94.24.01 Αποθέματα Α΄ Υλών		281.531.360
94.24.01.99 Καταλογισμένα Αποθέματα Α΄ Υλών	189.948.600	
94.24.02 Αποθέματα Β΄ Υλών		3.876.400
94.24.02.99 Καταλογισμένες Β΄ Υλες	1.850.200	
96.00.01 Πωλήσεις Εμπορεύματος Ε1	6.838.600	
96.00.02 Πωλήσεις Εμπορεύματος Ε2	2.152.618	
96.00.03 Πωλήσεις Εμπορεύματος Ε3	8.698.102	
96.00.04 Πωλήσεις Εμπορεύματος Ε4	1.510.490	
96.00.05 Πωλήσεις Εμπορεύματος Ε5	16.520.006	
96.00.06 Πωλήσεις Εμπορεύματος Ε6	7.622.184	
96.00.99 Καταλογισμένες Πωλήσεις Εμπ/των		43.342.000
96.01.01 Πωλήσεις Προϊόντος Π1	110.682.880	
96.01.02 Πωλήσεις Προϊόντος Π2	171.792.638	
96.01.03 Πωλήσεις Προϊόντος Π3	54.424.600	
96.01.04 Πωλήσεις Προϊόντος Π4	37.069.275	
96.01.99 Καταλογισμένα Εσοδα Ετοιμών		373.969.393
96.20.20.01 Κόστος Πωληθέντος Εμπ/τος Ε1		5.351.070
96.20.20.02 Κόστος Πωληθέντος Εμπ/τος Ε2		2.439.694
96.20.20.03 Κόστος Πωληθέντος Εμπ/τος Ε3		4.274.801
96.20.20.04 Κόστος Πωληθέντος Εμπ/τος Ε4		1.619.094
96.20.20.05 Κόστος Πωληθέντος Εμπ/τος Ε5		11.339.452
96.20.20.06 Κόστος Πωληθέντος Εμπ/τος Ε6		4.380.035
96.20.20.99 Καταλογισμένο Κόστος Πωληθ. Εμπ/των	29.404.146	
96.20.21.01 Κόστος Πωληθέντος Προϊόντος Π1		100.718.395
96.20.21.02 Κόστος Πωληθέντος Προϊόντος Π2		161.783.003
96.20.21.03 Κόστος Πωληθέντος Προϊόντος Π3		57.101.772
96.20.21.04 Κόστος Πωληθέντος Προϊόντος Π4		31.546.788
96.20.21.99 Καταλογισμένο Κόστος Ετοιμών	351.149.958	
96.22.20.01 Μικτά Αποτ/τα Εμπ/τος Ε1	1.487.530	
96.22.20.02 Μικτά Αποτ/τα Εμπ/τος Ε2		287.076

	Χ	Π
96.22.20.03 Μικτά Αποτ/τα Εμπ/τος Ε3	4.423.301	
96.22.20.04 Μικτά Αποτ/τα Εμπ/τος Ε4		108.604
96.22.20.05 Μικτά Αποτ/τα Εμπ/τος Ε5	5.180.554	
96.22.20.06 Μικτά Αποτ/τα Εμπ/τος Ε6	3.242.149	
96.22.20.99 Καταλογισμένα Μικτά Αποτ. Εμπ/των		13.937.854
96.22.21.01 Μικτά Αποτ/τα Ετοιμού Π1	9.964.485	
96.22.21.02 Μικτά Αποτ/τα Ετοιμού Π2	10.009.635	
96.22.21.03 Μικτά Αποτ/τα Ετοιμού Π3		2.677.172
96.22.21.04 Μικτά Αποτ/τα Ετοιμού Π4	5.522.487	
96.22.21.99 Καταλογισμένα Μικτά Αποτ. Ετοιμών		22.819.435
98.99.00 Μικτά Αποτελέσματα	36.757.289	
98.99.01 Εξοδα που βαρύνουν τα Μικτά Αποτ/τα		80.529.153
98.99.04 Έκτακτα και Ανόργανα Αποτ/τα		6.106.910
<u>Κλείσιμο των Καταλειπομένων Υπολοίπων</u>	<u>6.466.077.990</u>	<u>6.466.077.990</u>

Μετά το τέλος των Λογιστικών Εγγραφών ελέγχεται εάν το Υπόλοιπο του λογ/σμού 98 (ζημιά 49.878.774 Ευρώ) συμφωνεί με το Αποτέλεσμα της Γενικής Λογιστικής, ως εξής:

<u>ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ</u>		
↓		
Ομάδα 2	+	469.250.336
Ομάδα 6	+	248.701.150
Ομάδα 7	-	417.311.393
Ομάδα 8	+	5.069.235
	+	<u>305.709.328</u>
Υπόλοιπο Λογ/σμού 94	-	<u>255.830.554</u>
	+	49.878.774 Ζημιά
		Ζημιά προ Αποθεμάτων

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Απόστολος Κ. Βανάκας
«Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Λογιστική Κόστους II»
2. Τσακλαγκάνος Α. Άγγελος
«Θεωρία και λογιστική κόστους για τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων»
3. Βενιέρης Ι. Γεώργιος
«Λογιστική Κόστους»
4. Παρασκευόπουλος Π. Δημήτριος
«Λογιστική των Βιομηχανικών Επιχειρήσεων»
5. Μυριανθόπουλος Β. Γεώργιος
«Αναλυτική Λογιστική Εκμετάλλευσης. Βιομηχανικός Λογισμός»